

POLICISTA č.9/2008 – Ročník 14. z obsahu

Na titulní straně foto Václava Šebka

slovo policejního prezidenta

Schengenská spolupráce.....6-7

reportáže

Piráti z Karibiku v krajině baroka.....2-5

Město jménem Jižák.....20-23

z domova

Ochrana obyvatelstva nastálo v Muzeu P ČR.....8

Zachránil lidský život.....8

EXPO '58.....9

zahraničí

Mobil za volantem škodí víc než alkohol.....10

Muži se nechají za volantem víc rozptylovat.....11

Kriminálníci z ciziny – zn. Nežádoucí.....12-13

Ředitel IRSA navštívil Prahu.....13

případ skončil

Kolik kalhotek nosí panenky?.....14-15

pravidla slušného chování

Cesta lodí a letadlem.....16-17

internet

Našli jsme pro vás na internetu (9)18

ze Zlínska

Děti a jejich skutky.....19

doprava

Řešení přechodů při křížení s tramvají.....25

jak to chodí jinde

Bezpečnost civilního letectví v Itálii.....26-27

portrét

Policista roku 2007.....28-29

školství

Jak je Baku blízko.....30-31

povídka

Zkouška ohněm.....32-34

křížky u silnice

Klukovina s nejkrvavější daní.....35

z policejních archivů

Zahradnický klobouk.....36-37

cizinecká policie

Schengenské závazky.....38

Vítězné projekty ECPA 2008.....39

kultura

Love story Bathory.....40

Trochu mylná historie.....40

analýza zločinu

Jako plamen svíčky.....44-47

sport

Podvodní šampionát.....48

soutěže

Dvojměstí zdraví z Pokrušnohoří.....24

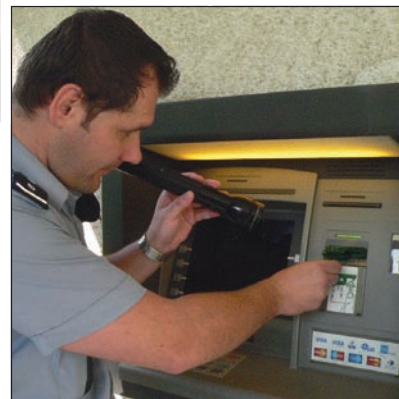
Deset minut s paragrafem.....43

PIRÁTI Z KARIBIKU (str. 2-5)

ŘEŠENÍ PŘECHODŮ PŘI KŘÍŽENÍ S TRAMVAJÍ (str. 25)

MĚSTO JMÉNEM JIŽÁK (STR. 20-23)

BEZPEČNOST CIVILNÍHO LETECTVÍ V ITÁLII (str. 26-27)

JAK JE BAKU BLÍZKO (str. 30-31)

POLICISTA ROKU 2008 (str. 28-29)

DEN S POLICIÍ ČR (STR. 41)

Měsíčník POLICISTA vydává MV ČR, odbor prevence kriminality

Ředitelka: Mgr. Jitka GJURIČOVÁ

TISKNE: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha-Chodov.

REDAKCE:

šéfredaktorka Mgr. Dagmar LINHARTOVÁ Grafická úprava a reprodukce: Kristina Pokorná
Příjem inzercí v redakci: tel.: 974 816 570 až 577, Inzeráty zasílejte na adresu redakce v tiskovém
PDF, nebo JPG, v barevnosti CMYK. Za obsahovou náplň a případné textové chyby v zaslaných inzerá-
tech v elektronické podobě redakce neodpovídá.

Adresa redakce: nám. Hrdinů 4, 140 00 Praha 4 Tel: 974 816 571, fax: 974 816 846
e-mail: redakce@mvcr.cz, http://www.mvcr.cz/casopisy/policista

MK ČR E 5199 ISSN 1211-7943

Informace o předplatném, objednávky policistů a veřejnosti vyřizuje Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o.
obchodní úsek, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4-Chodov

tel.: 974 887 334, 335, 341, fax: 974 887 333, e-mail: pavel.komarek@tmv.cz Objednávky veřejnosti
a zahraničních zájemců vyřizuje: Předplatné tisku, s. r. o. Obchodní úsek Hvozdánská 5-7 CZ – 148 31
Praha 4 Roční předplatné činí 360 Kč Předplatitelům zasílá Jindřich Matouš, distribuce tiskovin.

Redakční uzávěrka 19. 8. 2008. Číslo 9/14. ročník vychází 15. 9. 2008.

Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s. p. Odštěpný závod přeprava, č. j. 23/96,
dne 3. 2. 1996.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za původnost a pravdivost odpovídá autor.

Některé příspěvky budou uveřejněny i v počítačové síti internet.

Z amplionů na terase vymezené zábradlím z hrubě tešaných kládek vytryskne hudba. Trochu pochodový motiv, ale i hutná taneční melodie určité rozsáhlého symfonického tělesa. S výrazným basováním, s jemně načrtnutým vířením temných bubnových koflů. A vzápětí na to vypukne všude kolem – v chatkách pod nakloněnou pažitem krytou palubou, na pavlači podlouhlé boční ubytovny, u objektu řekněme hygienického zajištění, vzadu stranou u stanů při fotbalovém plácku – všeobecné hemžení lidu. Rozdychtění, svižné srocování k nástupu. S páskou přes oko, s bambitkou ledabyle v dlaní svíranou, v kloboucích i pěstě ošátkované, s dřevěnou nohou, s nejrůznějšími opasky a u nich mnohde se šavlí zlověstnou, v kraťasech i v dívčích letních šátkách a v rozkvetlých blůžkách, se sandálem i s kozačkami i v jiných škorních a s dalšími volnými kreacemi na dané téma.

PIRÁTI

Z KARIBIKU V KRAJINĚ BAROKA

Kdo snad ještě byl na pochybách, před táborovou vlajkoslávou s lebkou a zkříženými hnáty na černém poli, nabývá konečnou jistotu:

Jsme v pirátském kempu, zrovna za tónů ze slavné vícedílné pohádky pro dospělé, zřejmě na nějakém suchozemském soustředění!

Privěte oči:

Prázdninový tábor ve Zhořci na Manětínsku, bezpečně sevřený pletivovým plotem, se proměnil v obrovský koráb v zeleném – věčně rozbouraném – moři bohatě vzrostlé vegetace. Z jedné strany vzedmutá vlna stromoradií lip, jedna dokonce vyšpláchla, poblíž roztékající se koruny posmutnělé vrby, do středu lodi, do sešíkmeného travnatého placu tábornických shromáždění. Z druhého boku hrozí – a chrání zároveň – trvalé tsunami borového, modřínově šperkovaného, háje ve vršku nad tím obrplavídem.

A uvnitř, pod teráskovým kapitánským můstkem, družina – více než stohlavá – zbožňovaného Johnyho Deppa...

Odpočinek tou nejvykoumanější hrou

Policejní sportovní klub Cheb 96 vznikl (jak lze odvodit z názvu) v roce 1996. A hned tenkrát jeho turistický oddíl navázal na tradici (skoro od nepaměti) pořádání dětských prázdninových táborů pro potomstvo policistů a jim – z rozlehlého sousedství – zpřízněných rodin civilistů. Samozřejmě s turistickou „nádivkou“ a navíc vždy v neopakovatelné, „karnevalové košile“.

Na soklíku putovního zlatého poháru (jako ze zámořské slavné hokejové ligy) můžeme číst zápisy každoročních absolutních, nanejvýše prestižních vítězů celotáborové hry (která dává pokaždé ráz veškerému dění!) z posledních let:

Indiánské léto 2004 Medvědi, Pán prstenu 2005 1. oddíl, Lovci pokladu 2006 6. oddíl, Letiny (templáři) 2007 5. oddíl.

A hned zpráva rodičům: ubytování, strava i zázemí pro hygienu byly U Pirátů jenom super

SKP Cheb 96 (25 sportovních oddílů, přes 500 členů) bude – asi nejen mezi turisty – výjimečně hravý (ostatně v závěrečné části tohoto vydání Policisty, v rubrice sport, máme příspěvek o zajímavém chebském potápěčském kláně). Letošnímu motivu Pirátů z Karibiku je totiž důsledně – až prokoumaně hračičkářsky – podřízeno všechno.

Osmi oddílům (po tuctu dětí vždy s trojicí vedoucích) rozdělil šéf tábora (neboli Hlavas) s užším vedením (3 mladí programoví specialisté) rovným dílem originální mince z pirátského pokladu. Každý den družstva složená spravedlivě z prvňáčků i deváťáků, kluků i holek, soutěží dopoledne v kempovém areálu (třeba v mezioddílové vybíjené, ve fotbale) a sbírají přitom body. Odpoledne si vyberou některou z turistických tras (pochoduje se v průměru 10 km denně, což dá na konci tábora pěknou, sportovně kvalitní sumu více než sta

letních kilometrů), rozlousknou příslušnou šifru (to zvládají obvykle ti starší se znalostmi z minulých let), odšlapou podle mapy a buzoly denní etapu někam na vršek po okolí (dospěláci mají zapovězeno s čímkoliv vypomáhat a radit, někteří z nich morseovku, polský kříž, posunuté abecedy, dvojkový kód a podobné rafinovanosti dávno pozapomněli), tam na stanovišti (otevřeno od 14. do 17. hodiny) s živým programátorem vyřeší zadaný úkol a vracejí se k večeři.

Někdy potřebuje oddíl k úspěchu ty malé, jindy ti zdatnější berou mrňata na záda, aby neprošvihli časový limit. Každý úkol, cíl musí družstvo splnit společně! Vedoucí do „malé týmové rodiny“ sice rovněž patří, ale pouze jako dohled, nutný doprovod (i během případného bludného kufrování).

A večer, po jídle, ve slavnostních, pirát-

Ráj turistů v Čechách

Ted' dovolte, když už se ohlížíme za časem výletů a kouzel dovolených, malou informativní odbočku ke krajině, kde byli chebští pořadatelé dětského tábora poprvé (drží se totiž zásady, že je nutné po dvou, třech táborových ročnících měnit prostor, nabízet dětem poznání nových končin krásné domoviny):

Od tábora sotva osm kilometrů vzdálenému městečku Manětín – od roku 1992 chráněná městská památková zóna – říkají znalci Barokní perla západních Čech. Na tzv. Vysoké cestě mezi působivě robustním poutním kostelem sv. Barbory (navrhoval Jan Blažej Santini), poblíž hřbitova na okraji zástavby, a náměstím s dominantní budovou zámku střeží kroky občanů i návštěvníků soubor čtrnácti kamenných soch. Na nepřehlédnutelné terase před

bou propojen kostel sv. Jana Křtitele) ukrývá Manětín díla barokních velikánů – sochaře Jana Brokoffa a malíře Petra Brandla.

Skupina dochovaných pozdně barokních měšťanských domů v centru městysu a na hlavní „páteřní“ manětínské ulici představuje významný architektonický celek, dotváří kolorit unikátního místa.

Malebné Nečtiny se zámek, hradem a po nocích nasvíceným kostelem sv. Jakuba Většího jsou od Zhořce dokonce jen necelých pět kilometrů. Rabštejn nad Střelou je o něco dál, ale kouzlo městečka nad hluboko do terénu zaříznutou, meandrující řekou určitě stojí za návštěvu. Podobně jako Plasy s podmanivým klášterem (opět Santiniho až geniální stavitelský rukopis). Výčet přírodních krás a turistických roztočilostí – k historickým památkám – by mohl být bez konce.

Táborák, na němž se do programu snaží vždycky přispět všichni, nemohl ani ve Zhořci – tříkrát! – chybět

ských „uniformách“ se za každý úspěch právě završovaného dne platí – před zraky kompletní velikánské rodiny. Strážci oddílových měšců sypou zvonivé peníze nazpět do kapitánovy truhlice. Průběžné pořadí nikdo nezná. U závěrečného táboráku bude „nesmrtelným vítězem“ parta s nejmenším množstvím chechtáků ve váčku!

Učitel národů by určitě spokojeně tleskal a souhlasně hlavou přikyvoval k tomu, jak tady do sebe promyšleně zapadá veškerá vyšší filozofie tábornická...

manětínským zámek postává dvanáct dalších, alegorických postav z kamene, řada jiných je rozmístěna podél přístupových cest a na rozcestích.

Vesměs pocházejí ze 17. a 18. století, většinu vytvořil mistr baroka Josef J. Herscher, nebo jeho dílna. Zpodobňují – v nadživotní velikosti – např. svatě Annu, Ludmilu, Josefa či Jana Nepomuckého, Archanděla Michaela, Anděla Strážce, Spravedlnost, Víru, Statečnost nebo Naději. V sakrálních stavbách (se zámek je chod-

Takže na tomto místě jedinou zmínku:

A trhákem této sezony se stal nedaleký vrch – stolová hora – Vladař!

Že byla v přírodě přirozeně vyvýšená – pro region charakteristická – plošina v dávnověku osídlena (podobně jako jinde vršky Záviš nebo Stradonice) a před vpády nepřátel různě zabezpečena, je známo po dlouhá staletí. Loňský rok ovšem přinesl archeologům obrovské překvapení. V březích malého vypuštěného rybníka se objevily dřevěné roubené komory z dubových fošen. Geofyzikální měření prokázalo existenci dřevěných konstrukcí i v širším okolí a radiokarbonové datování následně určilo stáří dřeva do starší doby železné.

Objev přesahuje hranice České republiky, Vladař se rázem stal „Pražským hradem pravěku“, minimálně evropským unikátem, studnicí reálných poznatků k životu Keltů na našem území před 2 500 lety...

Za stravu a tričko

Por. Jan Jadlovský stojí v čele PSK Cheb 96 (pracuje na hospodářské kriminálce chebského OR P ČR), tady na táboře je řadovým vedoucím oddílu. Má s sebou dva syny (jednoho mezi programátory ústřední hry, druhého ještě v oddíle, všichni tři jsou tu podeváté).

Jaroslav Štengl, kvalifikovaný zaměstnanec soukromé firmy na plastová okna a turista, je na dovolené (asi na 12. táboře), od roku 2002 v postavení hlavního vedoucího – Hlavase, děti mu sice odrostly, ale i jemu „tento způsob léta“ zůstává drogou.

Stanislava Buzická, učitelka a „matka pluku“, má za sebou dobře 45 dětských kempů, hospodářku – plně zodpovědnou za ekonomiku kolem zajištění běžného života 130 osob – dělá snad popatnácté, léto bez tábora je pro ni nemyslitelné. I dospěláky považuje za svá dítky, mnohé spolu s dětskými účastníky dokonce za vnučata. Její syn Martin je letos hlavním programovým duchem „táborového zaměření“.

Dvě kuchařky jsou profesionálky, jedna šéfuje kuchyni v léčebně ve Františkových Lázních, druhá vládne vaření v chebském domě dětí. Lékařskou službu garantují sympaták „medik“ (posledním rokem student vysoké záchranářské školy) a více let opakovaně paní doktorka (přezdívaná „dochtorka“, velmi oblíbená) ze špitálu v Chebu (z lékárničky jdou dosud na odbyt ponejvíce kapsle, bonbonky na vyšeptalé hlasivky dospělých oddílových předáků, enormně vždy vlastním svěcením fandících).

Řidič Láďa má k dispozici malý autobus na jízdy po nákupech, pro poštu, k případnému sběru, stahování oddílů zaskočených na výslapu nepříznivou klimatickou situací. Vlastně jeden z řádky příspěvků šéfa divize podniku ČSAD Cheb – vyrobil mince a vůbec poklad, sám se dlouhodobě zúčastňuje, letošní výjimečná nepřítomnost, kvůli rodinnému domu, pouze potvrzuje i u něj zaběhanou „spřízněnou vazbu“.

V třicetce dospělých příslušníků úžasné rodiny převažují profese policistů a učitelů, následují nejružnější obory, ale důležitější bude fakt, že z devadesáti procent jsou to neustále stejní lidé. Žádní brigádníci za peníze – jezdí sem v čase dovolených pravidelně za sběratelsky ceněné tričko s emblémem hry, plus „byť se stravou“.

A nejspíš s přáním: Každé tohle naše „hromadné“ léto budí pochváleno!

Včera děti, zítra dospívající tvůrci

Opět do prostoru halasí hudební doprovod hollywoodského filmového trháku a burcuje zainteresované k pohybu směrem na pravidelné sešlosti (žádná píšťalka, žádné někdejší vyzvánění na traverzu nebo příkazy „velícími důstojníky“ pokřikované).

Je ráno následujícího dne, bohužel s drobným, setrvale se tvářícím deštěm (oblačno turistům nevadí, naopak, pro pochody vítáno – vodu „bojovníci“ otužile zvládnou rovněž, ale ani oni v ní žádný med nespátrují).

Nezažili jsme první týden Pirátů, soutěžní výstupy na Chlumský hřeben, na Kozelku nebo Doubravský vrch s opravdu báječnou vyhlídkou (Vladař byl naplánovaný k celodennímu výletu, leč počasí programový skvost zhatilo). Neviděli jsme o víkendů přepadení areálu skupinou historického šermu (Rectus), ani její vystoupení na nechtinském hřišti (i pro místní zájemce), po němž se dětem nabízely soutěžní „kurzy“ ve střelbě z kuší i v šermování (a „nejtalentovanější“ omladina si mohla vystřelit z opravdové bambitky).

Byli jsme na druhém (u čtrnáctidenního

Na kapitánském můstku zrovna (zleva) „programátoři“ Jadloviský jr. (ten starší) a Matička st. a „dirigující“ Hlavas Jaroslav Štengl

Byť šlo o „piráty na souši“, přesto hladina tábornického života rozvířovaná neustálým pohybem patřila k nejcharakterističtějším rysům „tohoto způsobu léta“

tábora „přelomovém“) táboráku, kde třeba členové 5. oddílu s moderátorkami Ivankou a Viktorou bavili ostatní pěveckou soutěží X Kvaktor – až do závěrečné finálové hlásky Děkujeme, odejděte! Potěšil nás zdatný táborový koncert dvojice kytaristů (se zpěvačkou z chebské policejní dopravy).

Teď v dále zakvílely policejní sirény. Do tábora přijíždějí dvě služební vozidla Obvodního oddělení Policie ČR z Manětína a dvě osobní auta – jedno z Preventivně informační skupiny Plzeň-sever, druhé z chebské PIS (ředitel OŘ P ČR Cheb JUDr. plk. Jaroslav Kerbic táborové fungování – jakož celý PSK – tradičně podporuje).

Mládež si osahá neprůstřelné vesty, proleze automobilovou technikou, nesčetněkrát spustí ucho drásající zvukový „maják“, prohrabe se nádobičkem technika kriminalisty, ušmudlá si prsty při názorném předvádění daktyloskopického postupu...

Jenom Veronika bude chybět. Čtrnáctiletá slečna cestuje kvůli dřívějšímu poranění páteře do předepsaných lázní. Umluvila rodiče ještě o táborovou noc, ale po snídani ji už mamka s malou ségrou nekompromisně vyzvedávala.

Nebul, povídá paní Staňa, a neboj, příští rok s námi budeš do konce – a zdravá!

Děvče statečně potlačuje slzy. A vidíme scénu, jako vystřiženou z legendárních Starců na chmelu – Verunka ruku v ruce s klukem v kovbojském klobouku míří středem kapitánské terasy – špalírkem nejvěrnějších – za roh k táborové bráně.

Jiný (vzpomínkový) obrázek: Po dlouhatánskou dobu se chebským policejním táborům vyhýbají vážnější zranění či jiné trable, přesto se před několika lety přihodilo, že menší dívenka upadla rukama do ještě ne úplně vychladlého ohniště. Ošetřili jí popálené dlaně a vedoucí dlouze komunikovali s rodiči kolem odjezdu nešťastné tábornice domů. Té se za mák nechtělo, kamarádi se jí usedavě zastávali, takže zůstala.

S rukama zafačovanými nemohla činit naprosto nic, stran jídla, oblékání, a tak se ostatní u ní střídali čtyřadvacet hodin, samosebou i v intimně toaletních okamžicích, představte si čištění zubů kupříkladu.

Takto – z lidových moudrostí – nouze i v dětském věku dovede nejtěsněji sblížovat...

Jan Matička nastoupí v září ke studiu na Univerzitě Karlově, obor ekonomie, tábor

Policejní návštěva vzbudila mezi omladinou – jako obvykle – velkou odezvu (osahat si a vyzkoušet neprůstřelné vesty, zadržovací pouta, prolézat služebním autem – to je přece něco, a nejen pro pány kluky...)

a kytárky k tomu. Před sedmi lety ještě mohl jet dvakrát jako dítě, jenomže Martin Buzický mu hodil lano mezi programátory („Seš šikovnej na hry, potřebujeme tě!“, zaznělo od vrchního kreativce). Neváhal – a s dospělými si rozumí, jako by byl jejich vrstevník (ostatně se navzájem prověřeně znají fůru let). Ale zrovna včera, když viděl běhat mrňata při soutěžních úkolech, zastesklo se mu, hned by se k nim vrátil. Možná někdy aspoň jako vedoucí – pro vtíravý sen: aspoň jednou zažít s vlastní čeládkou vyhraný pohár nad hlavou!

Lukáš Musil, poprvé jako asistent vedoucího („Je to dost nezvyklé, najednou jenom přihlížet“, říká), syn policisty (sám na práci u policie nepomýšlí, zbývají mu dva roky na střední obchodní akademii, pak chce dál na VŠ), do táborové „sestavy“ patří od počátku století. Jednou (hra o Poklad kapitána Hooka) byl v triumfujícím družstvu (tričko má ještě schované). Letos měl letět na Mallorcu a vyměnil to za účast na táboře! Ten pro něj znamená až symbolický obsah každého léta („Vždycky, když odjíždíme, hned se těším na další rok, na tu atmosféru, na spolupráci dětí!“)...

Nemůžeme se zastavit u každého (kdo v doslova pohádkovém prostředí vysílá – i přijímá – pozitivní, ovlivňující, emotivní i motivující „impulzy“ do následujících životů!).

Žádná návštěva – natož reportážní – netrvá věčně. Byť v představách lze ještě dohlédnout přes několik málo dnů kupředu.

Se sklonkem druhého týdne se tábor nezadržitelně začne do finíše nacylovat. Vedení navráť omladině „dočasně smluvně zabavené“ mobilní telefony.

Nejúspěšnější oddíl se v pátek večer – přes romantické hacafraky – navlékne do vítězných trikotů. Zlatý pohár vyletí k tmavoucí obloze a bude kolovat z rukou do rukou „čerstvých nezapomenutelných“ reků.

Naposledy (než zapadne mezi stránky předchozí kempové historie, vypálená na pamětním DVD) „zamaširuje“ ovzduším filmová hymna dětské osady.

I zazvoní pomyslný zvonec!

Jaroslav KOPIC
Foto Václav ŠEBEK

P. S. Trofejní – jak snad dostatečně vyplýnulo z předchozího textu, pirátská – trička si v tomto roce vysloužila, jinými slovy nejlepším součtem výsledků všech kempových „hrátek“ se k nim vyplatila, „základní prázdninová rodinka“, vedená v tábořových análech jako 5. oddíl! Také se jim průběžně říkalo Pomeranče, kvůli krásně oranžovým „dresům“, které jim do začátku celotáborové hry pořídili vedoucí Gabča, Marcela a Démon!

Pirátský poklad a Putovní tábor pro vítěze – v tom lze spatřovat „smysl“ veškerého usilování v letním dětském kempu Policejního sportovního klubu Cheb 96

Nečitelná písmenková řada je ukázkou šifrovaných pokynů, s nimiž se denně potýkaly všechny oddíly – pokud naleznete správný klíč k luštění, vězte, že příkaz v tomto případě začíná: Navstivte zamecky...

ve Zhořci je jeho 11. v pořadí, má tu mladšího brášku (Menšího Šroubka), jednu kuchařku přímodou příbuznou, paní Stánu zná z obecné školy („vypadá přísně, je ale hodná a především férová!“ ocenil naprosto dospěle nejvyšší autoritu dvacetiletý chlapek). Silným – dramatickým – zážitkem pro něj byl tábor v roce 2002, za povodní v Plachticích u Klatov. Nejčastěji si ovšem připomíná Doksy z roku 2000, to už patřil mezi starší táborníky a směl se zúčastnit čtyřladvacetihodinovky (nejstarší členové ze všech oddílů ji měli za odměnu!) kolem hradu Bezděz, s plnou polní, s vařením v terénu, s noclehem pod širákem – oheň

Česká republika se plně zapojila do schengenské spolupráce. O vyjádření k současné bezpečnostní situaci u nás po vstupu do Schengenu jsme požádali policejního prezidenta plk. Mgr. Oldřich Martinů.

Od roku 2008 jsou v souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace na území ČR – nelegální překročení vnější hranice a nelegální pobyt. Jaký je pohyb v této oblasti? Občané kterých států u nás nejvíce nelegálně pobývají?

Ve srovnání s rokem 2007 je v nelegální migraci zřetelný pokles počtů zjištěných nelegálních migrantů. Jedním z důvodů je i zrušení kontrol na pozemních hranicích. Co se týče nelegálního pobytu, neustále vedou občané Ukrajiny, Vietnamu a Mongolska, to jsou ti, kteří pobytový režim porušují, nesplňují podmínky pro pobyt na území schengenského prostoru, na území ČR. Kategorie nelegální migrace přes státní hranici se vztahuje pouze k letišti, tam tvoří hlavní skupinu občané z Moldavie a Ukrajiny. Zpravidla překračují povolený pobyt na 90 dní, to znamená, že jim vyprší vízum a oni na území Schengenu nebo České republiky přesto zůstávají. Obecně lze ale říci, že celkový počet nelegálních migrantů poklesl.

lečná kontaktní centra v příhraničí, využívání schengenského informačního systému, který jsme dříve neměli k dispozici, to znamená on-line lustrace. Zaměřujeme se důrazně na osoby, které zjevně porušují režim, je po nich vyhlášeno pátrání a podobně, snažíme se, abychom zbytečně neobtěžovali slušné turisty, kteří se ničeho zlého nedopouštějí. Kdyby se tak nedělo, porušovalo by to smysl volného pohybu osob přes vnitřní hranice.

Jaká je situace z pohledu mezinárodního obchodu s drogami?

Zase je obecně známo, že Česká republika se, vzhledem ke své poloze, stala postupně nejenom tranzitní, ale konečnou destinací. To za prvé, a za druhé tím, že nemůžeme kontrolovat na hranicích osoby ani věci, museli jsme se do jisté míry přizpůsobit nově vzniklé situaci, využívat daleko více kompenzačních opatření, daleko intenzivnější policejní spolupráci tak, abychom pachatele, zejména té organizované kriminality, zadržovali ve vnitrozemí. To znamená, že jako ve všech oblastech policejní práce, Schengen změnil úplně architekturu celé naší činnosti, nemůžeme už spoléhat na to, že na hranicích někoho zadržíme. Dnes prejet celou republiku, nebo dokonce Evropu, to je otázka několika hodin. A tak jak může dnes volně cestovat turista, tak může rychle a volně cestovat i kontraband, drogy. Protidrogové jednotky musí velmi intenzivně spolupracovat. V případě protidrogové spolupráce jde o využití jak bilaterální přímé, tak spolu-

schengenského prostoru, kde jsou obecně stanovena pravidla mezinárodní smlouvou, která jsou pro všechny členské státy závazná. Smlouva nám umožňuje využívat celou škálu institutů mezinárodní policejní spolupráce jako přeshraniční sledování, přeshraniční pronásledování, určité aspekty právní pomoci při předávání pachatelů, např. evropský zatýkácí rozkaz, dále nám umožňuje vykonávat společné hlídky a hlavně využívat schengenský informační systém, který je on-line pátrací databází. SPU (Schengenská prováděcí úmluva) je mnohostrannou mezinárodní smlouvou vytvářející základní právní rámec pro všechny členské státy. Vedle toho mezi Českou republikou a sousedními státy existují tzv. dvoustranné smlouvy o Policejní spolupráci policejních orgánů v příhraničních oblastech. Na policejní spolupráci úzce navazují smlouvy vztahující se k mezinárodní právní pomoci a justiční spolupráci v trestních záležitostech. Tam patří i extradiční dohody nebo dohody o předávání odsouzených osob nebo trestních řízení. Justiční smlouvy mají většinou charakter mnohostranné spolupráce.

Ty jsou závazné pro všechny, ale pokud se dva státy dohodnou na něčem, co jde nad rámec mnohostranné úmluvy, je to možné a pak má bilaterální smlouva přednost před SPU, ale nesmí v žádném případě snižovat základní standardy. Například s Německem máme smlouvu již z roku 2002, která nám už dávno před vstupem do schengenského prostoru umožňovala to, co dnes nabízí SPU. Dobrou smlouvu, podobnou, máme také s Rakouskem nebo Slovenskem. S Pol-

Schengenská spolupráce

Existovaly velké obavy, že se po vstupu ČR do schengenského prostoru zvýší kriminalita nejen u nás, ale i v sousedních státech? Stalo se tak, nebo byly obavy zbytečné?

Hlavní prioritou po zrušení kontrol na společných hranicích bylo zajištění a garantování stejné úrovně bezpečnosti na obou stranách hranic. To znamená České republiky i všech sousedních států. Stalo se, kriminalita zůstala na stejné úrovni, dokonce v některých teritoriích klesla, nejvíce poklesla na hranici s Rakouskem, částečně i s Německem. S Rakouskem byl zaznamenán větší pokles kriminality na rakouské straně, dokonce až o 6 %. To, čeho se všichni obávali, že kriminalita se zvýší, se nestalo. Úroveň bezpečí garantují mnohá kompenzační opatření. Hraniční kontroly byly přesunuty do vnitrozemí, osvědčuje se velmi úzká spolupráce se sousedními státy, společné přeshraniční policejní hlídky, spo-

práce za pomoci Europolu. Mezinárodní spolupráce má nenahraditelný význam. Mnohdy pachatele u nás nezadržíme, ale jen ho monitorujeme, sledujeme, kde zboží naložil, vyložil, s kým se sešel, zjišťujeme, kdo je překupník, komu je zboží určeno, zadokumentujeme činnost celé skupiny. Informace předáváme dál a pachatelé jsou nakonec zadrženi třeba v jiné zemi, ale za vydatné spolupráce všech policíí, včetně naší.

Pomáhá nám také možnost přeshraničního sledování pachatelů až do 20 km za hranice sousedního státu, taková možnost dříve neexistovala. To nám umožňuje až Schengenská úmluva a bilaterální smluvní spolupráce.

Na základě čeho existuje spolupráce se sousedními státy, s Německem, Rakouskem, Slovenskem a Polskem?

Stali jsme se členy Schengenské úmluvy,

skem spolupracujeme zatím jen na základě SPU.

Byla vstupem do schengenského prostoru nějak výrazně ovlivněna situace v dopravě?

Situace v dopravě se v této souvislosti změnila v tom, že se netvoří na hranicích dlouhé dopravní kolony, vozidla kontinuálně přes hranice projíždějí. Na druhé straně máme v rámci tzv. Salzburského fóra vytvořenou pracovní skupinu pro bezpečnost v silniční dopravě. Salzburské fórum tvoří Visegradská čtyřka – to je Česká republika, Slovensko, Polsko, Maďarsko – plus Slovinsko, Rakousko. V letošním roce u nás proběhlo jednání dopravních expertů. Prioritou všech jednání je snaha o daleko intenzivnější předávání informací mezi jednotlivými státy o dopravních nehodách, místech, kde k nim dochází, i o následcích. Aby to byla informace pro řidiče, to zna-

mená, aby například maďarský řidič věděl, že na našem území, kam vjíždí, je ten a ten úsek nebezpečný, aby si dal pozor a nestal se účastníkem silniční nehody. Současně i pro policisty, aby měli statistiky, přehledy a vyhodnocení, vývojové trendy, zkušenosti zahraničních kolegů a podobně, aby bylo možné reagovat a přijímat adekvátní a společná opatření.

Další věc, o které jednáme, sice nespadá do kompetence ministerstva vnitra, nýbrž ministerstva dopravy, je výměna informací vzhledem k přestupcům a ve vztahu k vymahatelnosti trestů za přestupky na území jiných států. Jinými slovy polský řidič spáchá u nás přestupek a odjede domů s vědomím, že se nic neděje. Chceme, aby bylo možné přestupek v České republice zadokumentovaný poslat kolegům do Polska a přestupce byl doma za přestupek způsobený u nás postižen. Chceme tento systém sjednotit, aby měl zejména preventivní účinek. Jde tedy o vzájemnou vymahatelnost trestů za přestupky spáchané na území jiného státu. Další věcí, kterou se zabýváme, je sjednocení časů a úseků, kdy na silnice a dálnice nesmějí vjet kamiony. V Evropě je to zatím rozdílné, platí všude jiná pravidla, a to není dobré.

Za dobu, kdy patříme do schengenského prostoru, máme o 9 % méně dopravních nehod, klesá počet i ve všech následcích dopravních nehod. Ačkoliv poslední víkendy prvního pololetí letošního roku byly plné dopravních nehod, přesto počet

řídíme a jezdíme po silnicích.

Zlepšení infrastruktury na silnicích a dálnicích musí podle mě souviset i s vybavováním dálnic informačními tabulemi, které reagují bezprostředně na momentální situaci v dopravě a usměrňují řidiče v jízdě.

Myslím si, že vstup do schengenského prostoru sice dopravní situaci u nás nijak zvlášť neovlivnil, je ale jisté, že dochází k intenzivnější mezinárodní spolupráci policistů dopravních policí.

Uskutečňují se nějaká společná policejní cvičení a pravidelné porady se zástupci sousedních států?

Cvičení zaměřená například na přeshraniční sledování se konala v minulosti několikrát se všemi sousedními státy, a dokonce se saskými a polskými kolegy to bylo trojstranné společné cvičení. Nejvíce takových cvičení proběhlo v rámci západočeské policejní správy, protože smlouva s bavorskou policií jako taková platí nejdéle. Důležitým prvkem policejní spolupráce, na kterém jsme se dohodli na základě našeho návrhu ještě před vstupem do Schengenu, bylo sjednocení do stejné formy tzv. strategických a operačních zpráv o bezpečnosti a veřejném pořádku, zahrnujících nejen kriminalitu, ale i dopravní situaci či migraci. Tyto zprávy si pravidelně vyměňujeme se sousedními státy, a to na úrovni národní nebo krajské vždy za určité stanovené obdo-

usmrčených byl nižší o 49 osob. Dokonce je to druhý nejnižší počet od roku 1990 po roce 2006.

Dopravní situace, zdá se, se vyvíjí vesměs pozitivně. Určitou roli zde hraje nejen změna práce dopravní policie, ale zcela jistě postupné si uvědomování zodpovědnosti i dalších subjektů. Dopravní situací a bezpečností na silnicích se začala komplexním způsobem zabývat naše vláda, připravuje se rozumná novelizace Zákona o provozu na pozemních komunikacích, investuje se do výstavby a údržby silnic, a hlavně se subjekty zaměřují na prevenci a výchovu, na působení na řidiče a občany v tom smyslu, že to je hlavně v nás, jak

bí. Pomocí strategických zpráv sledujeme vývojové trendy v jednotlivých oblastech a navzájem informujeme o zásadních záležitostech majících vliv na vzájemnou spolupráci. Naopak operativní zprávy slouží jako nástroj každodenního vzájemného informování o bezpečnostní situaci a jsou zpravidla vyměňovány prostřednictvím operačních středisek dotčených krajských policejních správ. Výměna informací se sousedními státy je také velmi účinným nástrojem úzké policejní spolupráce.

Došlo také k nějakým změnám bezpečnostní situace v oblasti mezinárodní ochrany před terorismem a organizovaným zločinem?

Důležitou roli v této oblasti musí sehrávat Europol, který je založen na spolupráci a předávání informací v oblasti boje proti organizovanému zločinu a terorismu.

Ještě v tomto roce budeme zakládat protiteroristické centrum, což bude analytické pracoviště, do kterého budou zapojeny zpravodajské služby. Zřídíme centrum, které bude zejména vyhodnocovat informace, které by mohly směřovat k podezření z nějakého útoku nebo z jeho přípravy či z financování terorismu, přípravy teroristů at' už v České republice, nebo kdekoli jinde. Jsme samozřejmě už nyní napojeni prostřednictvím Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu na síť ostatních policejních orgánů v rámci EU, které se zabývají potíráním nebo bojem proti terorismu a které využívají pro vzájemnou komunikaci utajené spojení tzv. BDL – Buro de Liaison.

A tady je důležitá ještě jedna myšlenka. Protiteroristické centrum musí mít co analyzovat. Bylo by mylné se domnívat, že proti terorismu bojují jen specializované složky. Ne, důležitý je sběr jakýchkoliv podezřelých informací. Mohou pocházet od běžného policisty, který si všimne, že cizí, podezřelý nebo něčím jiným nápadné osoby nakládají „nějaké“ krabice do dodávky se zahraniční registrační značkou. Tato informace v kontextu místa a času, kde se to děje, může být důležitá třeba pro španělskou policii, která zjistí souvislosti a společným postupem můžeme zabránit spáchání závažného zločinu.

Rád bych také připomněl i tzv. Průmskou dohodu. Ta hovoří o předávání informací DNA a daktyloskopických otisků k závažným případům kriminality. Smyslem současných změn, které se dějí v rámci EU na poli informatiky a komunikací je sladit všechny informační systémy v Evropě tak, aby byly navzájem porovnatelné, interoperabilní a harmonizované. Jedině tak mohou všechny databáze a informační systémy zajistit efektivní a včasnou výměnu informací a následnou spolupráci policejních a justičních orgánů při odhalování a vyšetřování těch nejzávažnějších forem kriminality.

Dagmar LINHARTOVÁ
Foto internet

OCHRANA OBYVATELSTVA nastálo v Muzeu P ČR

Přestřižením pásky zahájili ministr vnitra Ivan Langer, generální ředitel Hasičského záchranného sboru Miroslav Štěpán a náměstek ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost Jaroslav Salivar v půli července v pražském Muzeu Policie ČR stálou expozici Ochrana obyvatelstva.

Svého druhu ojedinělá výstava (HZS ve spolupráci s Muzeem P ČR ji připravovaly od roku 2003) nabízí několik set exponátů (např. rozsáhlou kolekci plynových a ochranných masek, ukázky detekčních prostředků atd.) na ploše více než 200 m². Nová muzejní atrakce mapuje vývoj ochrany obyvatelstva od 1. světové války do roku 2001 a v budoucnu počítá s postupným rozšiřováním o názorné doklady nejaktuálnějších prostředků k ochraně člověka v krizové situaci.

/ki/

Foto Václav ŠEBEK

ZACHRÁNIL LIDSKÝ ŽIVOT

V sobotu 5. července se mladý policista sloužící na obvodním oddělení policie v Kralovicích připravoval ve svém osobním volnu v obci Žihle na rodinnou oslavu, když náhle viděl souseda mávat bílým ručníkem nad

hlavou, aby tak dal znamení pro přistání vrtulníku letecké záchranné služby. Policista, který slouží pouze rok a půl, se ihned vydal na sousední pozemek, aby zjistil, co se stalo. Otec mladého muže ležel v bezvědomí v domě a nedýchal. Rodinní příslušníci byli z celé vzniklé situace zmateni a nevěděli, jak svému manželovi a otci pomoci. Sám policista k celému případu uvedl: „Slyšel jsem křik a syn souseda mával ručníkem na vrtulník, tak jsem se běžel zeptat, co se stalo. Zjistil jsem, že soused leží v bezvědomí v domě a nedýchá. Jeho další dva synové a jeho manželka byli ze situace tak v šoku, že nevěděli ve zmatku co mají dělat“. Čtyřicetiletý policista se ihned ujal oživovacích pokusů a masáže srdce a synům dával pokyny, jak postupovat při umělému dýchání. Tuto činnost prováděl po dobu asi 20 minut do přiletu letecké záchranné služby. Dle vyjádření lékaře letecké záchranné služby zachránil policista svému staršímu sousedovi život. Nemocný byl poté hospitalizován ve FN v Plzni. Policista ve své skromnosti o celé události nehovořil se svým přímým nadřízeným a o celé události se vedení policie dozvědělo až cestou děkovného dopisu od starosty obce Žihle. Poděkování se mladému policistovi dostalo také od synů nemocného souseda, kterým zachránil tímto statečným činem otce. Synové sami uznali, že bez jeho pomoci by celou vzniklou situaci nezvládli. Sám policista se poté ještě vyjádřil, že uplatněné znalosti s poskytnutím první pomoci získal na základní odborné přípravě na policejní škole.

zpracoval: nrap. Josef AUBRECHT

Křest v Policejním muzeu

Týdně vychází v České republice desítky nových knížek, jen některé se ale výrazně odlišují od běžné produkce – a jen některé stojí nakladatelům za „křest“, malou slavnost, v níž vypraví svůj nový titul za čtenáři.

Nakladatelství Mladá fronta za křest po právu stála nová kniha našeho kolegy Přemysla Lišky, nazvaná Udělali si sami, a přinášející, jak praví podtitul, „příběhy podomácku upravených a vyrobených střelných

zbraní. Akt sám se odehrál v noblesním prostředí Policejního muzea a byl vskutku bohatě navštíven četnými novináři i významnými osobnostmi ze zbrojářské i policejní branže. Kmotry nové publikace se stali pánové Rudolf Fulín, předseda Asociace výrobců a prodejců zbraní a střeliva, a prof. PhDr. Jiří Straus, Dr.Sc., prorektor Policejní akademie a vedoucí její kriminalistické katedry.

Sluší se ještě prozradit, že kniha Udělali si sami zajímavě vypráví o všemožných zbrojářských pokusech – od dětských

zbraní. Akt sám se odehrál v noblesním prostředí Policejního muzea a byl vskutku bohatě nav-

a dětských pokusů přes bláhové i pozoruhodné výmysly vynálezců a „vynálezců“ i všemožná zdokonalení, jimiž své továrně vyrobené palné zbraně, krátké i dlouhé, vylepšují lovci a pytláci, ale v poslední době stále častěji i teroristé a bojovníci z různých gueril. Přemysl Liška představuje mezi znalci zbraní a střelctví už léta považovanou autoritu a téma, jež tentokrát zpracoval, zná opravdu do hloubky. Navíc by mu autorská čest nedovolila, aby je pojednal nudně a suchopárně, naopak, jeho knížka je v dobrém slova smyslu zábavná, aniž by snižovala laťku odbornosti – a čte se jedna radost.

(jjv)

Foto Václav ŠEBEK

EXPO'58

Příběh československé účasti na Světové výstavě v Bruselu

Výstava bude probíhat ve výstavním sále Národního archivu od 27. září 2008 do 20. listopadu 2008 (změna termínu vyhrazena). Vstupné se neplatí.

Rok 2008 vyvolal v řadách odborné i laické veřejnosti představu o tom, že je třeba si připomenout významné mezníky českých (a slovenských) dějin především 20. století. „Osmička“ – zdá se – byla československému a českému státu „přidělena“ osudem. Většina významných historických událostí, které měly stěžejní význam pro osudy demokracie a vývoj státnosti ve střední Evropě se odehrála v době, kdy letopočet končil právě touto číslovkou.

Také Národní archiv se připojí k některým akcím, jiné uspořádá zcela samostatně.

Téma Světové výstavy v Bruselu jsme zvolili záměrně. Nepoučenému laikovi by se mohlo zdát, že je zvoleno poněkud mimo kontext vnitropolitických, vnitrostátních, a také mezinárodních událostí. Opak je však pravdou. V roce 1958 v Bruselu došlo k první poválečné konfrontaci Východu a Západu. Byla to první průmyslová a kulturní prezentace národů v novém geopolitickém uspořádání světa s výrazným propagandistickým pojetím obou stran, kde Východ prezentoval především úspěchy socialistické vědy, průmyslu i kultury. Žádná další světová výstava nepřinesla Československu tolik ocenění a uznání. Celá řada výrobků, vystavovaných na Expu 58 v Bruselu, především sklo, porcelán, keramika, textilie, oděvy atp., byla v období konce 50. a v 60. letech označována prestižním termínem „bruselský styl“; po silnicích jezdily autobusy, kterým nikdo neřekl jinak než „bruselák“, atd.

Idylický výsledek Expa však neznamenal, že příprava Světové výstavy byla jednoduchá. Výroba exponátů (především průmyslových strojů atd.) vážla a většina z nich ani zdaleka nebyla funkční, nebo je nebylo možné „nasadit do výroby“. Po obrovském mezinárodním úspěchu přišlo rozčarování. I přesto však je „Brusel 58“ synonymem světové úspěšné prezentace československého průmyslu, vědy a kultury.

Cílem výstavy je vytvoření uceleného příběhu československé účasti na Světové výstavě v Bruselu v roce 1958, a to od počátečních příprav, přes realizaci, až po konečné výsledky. Celý příběh bude představen v komparaci s dobovou atmosférou uvnitř Československa a dán do souvislostí s vnitropolitickým a hospodářským vývojem v zemi.

V rámci výstavy se uskuteční celá řada doprovodných akcí, jejichž konkrétní obsah bude ještě precizován (pro aktuální zprávy sledujte) :

25. září 2008

2. října

16. října

28. října

30. října

13. listopadu

zahájení výstavy (jen pro zvané)

EXPO '58 (promítání filmů, beseda s účastníky Světové výstavy, beseda se zástupci firem, odborné přednášky)

EXPO '58 (promítání filmů, beseda s účastníky Světové výstavy, beseda se zástupci firem, odborné přednášky)

Den otevřených dveří Národního archivu

EXPO '58 (promítání filmů, beseda s účastníky Světové výstavy, beseda se zástupci firem, odborné přednášky)

EXPO '58 (promítání filmů, beseda s účastníky Světové výstavy, beseda se zástupci firem, odborné přednášky)

Národní archiv srdečně zve všechny zájemce.

„Tvrdíte, že vám zločinci vykradli nákupní vozík dříve, nežli jste stačila u pokladny zaplatit?“

Ivan SVOBODA

**MUZEUM POLICIE
ČESKÉ REPUBLIKY**

Kř Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvcr.cz

PROGRAM – ZÁŘÍ 2008

Odpoledne pro děti – od 14.00 do 15.00 h.

3. 9. Co jsme o prázdninách zapomněli...

17. 9. Na kole či pěšky ...

10. 9. Královna Koloběžka na dopravním hřišti

24. 9. Jízda městem bez nehod

Vstupné na dětské odpolední pořady 5 Kč

22. 9. 10.00–16.00 h. Den dopravní výchovy – soutěže, hry, testy, jízda na dětském dopravním hřišti, jízda zručnosti, divadelní představení Kolo tety Berty v 9.00, 10.30 a 14.00 h.

Výstavy

26. 9.–10. 10. Vysoké ambice – obrazy Ronalda Waltera

do **21. 9. Nepokořené město** – srpen 1968

v pražských ulicích – výstava pod záštitou

předsedy Senátu Parlamentu ČR

do **7. 9. Amatérsky upravované**

a podomácku vyráběné střelné zbraně

do **15. 10. DROGY...** 80 let boje proti narkotikům

Ochrana obyvatelstva – nová expozice

Hasičského záchranného sboru

Stálé výstavy – **Prostituce staré Prahy,**

Ochrana osob a majetku

Filmové čtvrtky – od 17.00 h.

Město bohů – adaptace románu Paula Linse

inspirovaného skutečnými událostmi z prostředí nejnebezpečnější čtvrti Rio de Janeiro

NA OBJEDNÁVKU: **Dopravní výchova**

pro mateřské školy a 1.–4. ročníky zákl.

škol

Mládež a kriminalita – besedy pro 2. stupeň ZŠ

a studenty středních a učňovských škol

Dětské dopravní hřiště pro veřejnost

čtvrtek 13–15 h., sobota a neděle 10–12 h.

a 14–16 h.

Půjčujeme kola a koloběžky pro 1. stupeň ZŠ

(10 Kč za 30 min.), cyklisté jsou povinni

používat na dopravním hřišti cyklistickou

přilbu.

Informace o programech a případné

objednávky na tel.: 974 824 862

Internetová adresa –

<http://www.mvcr.cz/muzeum>

Expozice je otevřena denně mimo pondělí od 10.00 do 17.00 h.

Změna programu vyhrazena

MOBIL za volantem škodí víc než alkohol

Telefonování za volantem může být pro řidiče nebezpečnější než alkohol, dokonce prý i za použití takzvaných hands free sad. Naznačuje to výsledek dánské studie osmi řidičů, na němž se podílel deník Ekstra Bladet a motoristická organizace FDM.

Test sice nemá vědeckou hodnotu, ale jeho výsledek je podle expertů pro telefonující řidiče námětem k zamyšlení.

Osm řidičů při jedné zkušební jízdě telefonovalo, zatímco při druhé zkušební jízdě před nastartováním motoru požíli tři skleničky tvrdého alkoholu, čímž překročili hranici 0,5 promile, která je v Dánsku již trestná.

Při testování v technickém komplexu FDM v Roskilde nedaleko Kodaně pak řidiči při telefonování za jízdy i přes použití hands free zavinieli osm dopravních nehod, zatímco při řízení pod vlivem alkoholu

„pouze“ šest nehod. Zkušební doba byla v obou případech stejná.

„Test sice není vědecky průkazný, ale jeho výsledek by měl otevřít řidičům oči,“ dodal ke zjištění šéf motoristické organizace FDM Thomas Möller Thomser.

V České republice se za jízdy telefonovat nesmí. Za takový prohřešek hrozí ztráta tří bodů a bloková pokuta 1000 korun. Řidič se totiž při volání plně nevěnuje řízení a právě nevěnování plné pozornosti jízdě bylo například loni s podílem

18,5 procenta nejčastější příčinou nehod.

Na severu Evropy zatím telefonování za jízdy zakázáno není. Experti ale varují, že řidiči by měli telefonovat jen tehdy, pokud skutečně musí, a vyřizovat svá sdělení v nejkratší možné době.

EU kritizuje Bulharsko

Evropská komise ve své nové zprávě tvrdě kritizuje Bulharsko.

Hrozí, že mu bude odebrána zahraniční pomoc ve výši 610 milionů eur a odložen vstup do schengenského prostoru.

Podle BBC je tato zpráva „pravděpodobně ta nejostřejší“ z těch, které Evropská komise o členských státech napsala.

Důvodem zdrcující kritiky je především korupce v administrativě a organizovaný zločin. EU například registruje 150 vražd spáchaných mafiemi, které nebyly v Bulharsku od pádu komunismu vyšetřeny.

Bulharsko „musí učinit závazek vyčistit svou administrativu a zajistit, že se štedrá podpora, kterou přijímá od EU, skutečně dostane k jeho občanům a nebude odsáta zkorumpovanými úředníky spolupracujícími s organizovaným zločinem,“ stojí dle BBC ve zprávě.

EU už dříve zmrazila stovky milionů dolarů pomoci určené na bulharské zemědělství a silnice.

Kromě Bulharska je kvůli korupci kritizováno také Rumunsko. Obě země sice byly přijaty do EU, ale jsou stále pod zvláštním drobnohledem evropských orgánů. Na rozdíl od Sofie však Bukurešti pošty zatím nehrozí.

Na bankomat v rukavicích

Příliš obezřetnosti někdy škodí. A to i při výběru peněz. Čtyřicetiletý Němec Hans Mauer byl zřejmě až příliš ostražitý. Bankomatům se vyhýbal po dlouhé roky,

Počet útoků na počítače z webu se letos ztrojnásobil

Počítačový zločin se podle odborníků stále více zaměřuje na dobře zavedené webové stránky.

Počet útoků různých škodlivých programů, které se do počítače dostanou prostřednictvím webových stránek, se v prvním pololetí zvýšil na více než trojnásobek. Zatímco v prosinci zaznamenala antivirová firma Trend Micro na celém světě 15 milionů útoků, koncem prvního čtvrtletí už jich bylo 50 milionů. Sestupný trend naopak odborníci zaznamenali u nevyžádaných reklamních programů.

Podíl nakažených počítačů se mezi březnem a dubnem snížil o deset procentních bodů na 35 procent. Podíl počítačů nakažených programy, které sle-

dují chování uživatele, se snížil z dubnových 20 procent na pět procent v květnu.

Nově se objevila technika fast-flux, která umožňuje zneužít servery doménových jmen DNS k přesměrování na skryté weby využívající phishingové nástroje, tedy nástroje k získání údajů k bankovním účtům. Fast-flux pomáhá phishingovým webům zůstat delší dobu v provozu a přilákat více obětí.

„To je varující příklad, jak se metody kyberzločinců postupem doby vyvíjejí. Místo hrozeb, využívajících starších nebo upadajících technologií, se nyní zaměřují na lukrativní metody, které přinášejí vyšší zisky,“ uvedl technický ředitel Trend Micro Raimund Genes.

Počítačový zločin se podle odborníků stále více zaměřuje na dobře zavedené webové stránky. Počátkem ledna bylo provedeno několik masivních útoků na tisíce webových stránek patřících společností uváděným v žebříčku Fortune 500, vládním organizacím a školám. Kyberzločinci se také stále více zaměřují na movité uživatele, jako jsou špičkoví manažeri, kteří mají přístup k větším bankovním účtům, přihlašovacím údajům, nebo dokonce e-mailovým adresám, které se používají v celé organizaci.

Objevují se také celé soubory počítačových hrozeb, vytvářené se záměrem okrást uživatele. Kyberzločinci například zašlou e-mailem nebo přes komunikační program nevyžádanou zprávu obsahující odkaz na záludnou internetovou adresu. Uživatel klikne na odkaz a je přesměrován na webovou stránku, z níž se do jeho počítače automaticky nahraje soubor s trojským koněm. Trojský kůň si poté stáhne z internetu další špiónský soubor, který dokáže sbírat citlivé informace, jako jsou např. čísla bankovních účtů.

a když už se rozhodl jeden v německém Münsteru použít, tak ho policisté kvůli jeho neobvyklému chování zatkli. Klient, který čekal za ním, měl totiž pocit, že něco není v pořádku. A není se co divit, protože muž obsluhoval bankomat s nasazenými gumovými rukavicemi...

Nejprve si bankomat opatrně prohlížel a hledal skryté kamery, až to okolostojícím začalo být divné. Když nasypal na klávesnici speciální prášek, aby nezanechal na bankomatu otisky prstů a nasadil si dokonce gumové rukavice, zavolal na něj další zákazník v řadě policii. Podezřel Hanse Maurera z toho, že se chce dopustit nějakého podvodu.

Policisté na místo dorazili téměř okamžitě a muže ihned zatkli.

„Podezřelý nám však vysvětlil, že bankomat ještě nikdy kvůli strachu ze zlodějů nepoužil, a přestože bylo jeho chování opravdu vysoce podezřelé, tak se nakonec vše vyjasnilo,“ uvedl policejní mluvčí a dodal, že je dle jeho názoru velmi nepravděpodobné, že by muž ještě někdy v životě zkusil bankomat znovu použít.

Muži se nechají za volantem víc rozptylovat

V Austrálii se snažili zjistit, které pohlaví si nechá snáze odvést pozornost od řízení auta. Celkem 1350 respondentů obdrželo seznam různých „rozptylení“ spolu s pokynem, aby označili ta, s nimiž

mají osobní zkušenost. Zadávatelům průzkumu bylo sdružení pojišťoven NRMA.

Více než tři čtvrtiny dotázaných (76 %) přiznaly, že se občas zapomenou soustředit na řízení kvůli rádiu. Dvacet procent řidičů a řidiček se dozvalo, že někdy za volantem píšou esemesky – pozoruhodné přitom je, že většinou označili tuto kratochvíli za mimořádně nebezpečnou.

Často byly jmenovány také aktivity jako čtení novin, hledání trasy v mapě, líbání, a dokonce i holení. Naproti tomu pouhých 11 % žen připustilo, že se občas za volantem malují.

Zatímco v jednotlivých činnostech (s výjimkou nanášení make-upu) neprokázala studie významné rozdíly mezi pohlavími, zdá se, že muži spíše ztratí pozornost nebezpečným způsobem. Zatímco jen dvě z deseti žen kvůli rozptylující aktivitě „málem nabouraly“, z mužů přiznala zkušenost s riskantní situací celá jedna třetina. Zdá se, že mužská část

populace se opravdu nedokáže soustředit na víc věcí současně. Věrohodnost výzkumu poněkud narušuje fakt, že v seznamu „nabízených“ možností vůbec nefigurovaly zálibné pohledy na lidi opačného pohlaví. Přitom z interního průzkumu autorů testu jasně vyplynulo, že krátké sukně a hluboké výstřihy patří z hlediska bezpečnosti a plynulosti silničního provozu k nejrizikovějším faktorům.

**Dvoustranu připravil
Jiřoslav LINHART
Ilustrační foto Internet**

Rusko – sklenice piva pro řidiče

Motoristé v Rusku si mohou od letošního léta zcela legálně doprát před jízdou sklenici osvěživého moku. Jak uvedla agentura AFP, policie zde bude napříště tolerovat 1,5 promile alkoholu, naměřeného při dechové zkoušce, případně 0,3 promile, zjištěného při krevním testu. V Rusku, které je obecně známé sympatií svých obyvatel ke konzumaci lihovin, až dosud platil naprostý zákaz jejich požívání v souvislosti s provozem motorových vozidel. Není přitom bez zajímavosti, že právě Rusko je celosvětově na nelichotivém prvním místě v počtu dopravních nehod poměrem 12 nehod na 10 000 vozidel.

Nový limit umožní průměrnému motoristovi vypít jedno pivo, a to i těsně před tím, než usadne za volant. Změna se už projevila ve zvýšeném počtu reklam na nákup přístrojů, umožňujících řidičům změřit si aktuální hladinu alkoholu v organismu.

„Plno lidí, kteří se rádi napijí, si už koupili testy na alkohol, aby si vyzkoušeli, kolik si mohou doprát a přitom se nebát sednout za volant,“ konstatuje Viktor Travin, šéf sdružení na obranu motoristů.

V Evropě se k zemím, které řidičům tolerují malý obsah – nejvýše do 0,5 promile – alkoholu v krvi, připojilo naposledy Chorvatsko. Stejný limit platí například pro motoristy v Itálii, Belgii, Dánsku, Finsku, Německu či Španělsku. Naopak přísněji se k požívání alkoholu stavějí především státy ve střední a východní Evropě – striktně nulový limit platí pro řidiče v Polsku, Maďarsku, na Slovensku a v České republice.

Ale i v těch zemích, kde existuje k požívání alkoholu určitá tolerance, se v současnosti chystají přísnější postihy za překročení povoleného limitu. Například v Rakousku zaplatí řidič, kterému zkouška naměří více než povolené množství, pokutu 500 euro, namísto dosavadních cca 200. S množstvím alkoholu v krvi bude úměrně narůstat i výše pokuty, od 1,6 promile alkoholu v krvi již půjde nejméně o 1 600 euro.

V Německu již ohlásili na počátek příštího roku zvýšení maximální pokuty na 3000 euro, tedy na dvojnásobek současného stavu. V Itálii byl letos v květnu zaveden – spolu s vysokými pokutami a odebráním řidičského oprávnění – další tvrdý trest za překročení povoleného limitu alkoholu v krvi: zabavení automobilu. Francie zase usiluje o to, aby bylo zákonem stanoveno, že provinilci, kteří se dopustili prohřešku proti dodržení povoleného limitu, museli mít napříště vybavena svoje vozidla zařízeními, které znemožní nastartovat automobil v případě, že řidič před jízdou konzumoval alkohol.

KRIMINÁLNÍCI Z CIZINY – ZN. NEŽÁDOUCÍ

V posledních pěti letech registrují v Ruské federaci nárůst zvlášť závažné trestné činnosti (TČ), v níž figurují občané cizích zemí jak v roli pachatelů, tak i obětí. Jen počet vražd se zvýšil o 18,3 %, u krádeží a loupeží se zdvojnásobil. Zástupce náčelníka 6. odboru Kriminální správy MV Ruska plukovník Faustov k tomuto problému poskytl zasvěcený komentář časopisu Policie.

Především podotkl, že pozornost tomu, nakolik se podílejí cizinci na TČ, věnují i jiné země; třeba ve Francii činí podíl cizinců na celkové TČ 17 %, v Německu skoro pětinu TČ mají na svědomí občané z cizích zemí – a Rusko tyto státy začíná dohánět, ačkoli dnes podíl cizinců na TČ na celém území RF nepřevyšuje 3 %. Třeba v Moskvě však stojí „zahraniční kriminálníci“ za každým šestým trestným činem. Faustov se domnívá, že situaci nahrává nejen obecný nárůst mezinárodní zločinnosti, která využívá celosvětově probíhající procesy ekonomické a politické globalizace, těsně spjaté s pohybem mezinárodního kapitálu, ale i nejrůznějších sociálních vrstev obyvatelstva planety.

V této souvislosti se zmiňuje, že právě organizace nelegální migrace patří dnes k nejvýnosnějším kriminálním aktivitám. Kriminální živly působí vesměs v různých početných silných, etnicky vyprofilovaných skupinách, které se formují především ve velkých městech a v jejich průmyslově ori-

entovaných čtvrtích. Poté, co se vztahy v nich stabilizovaly, začínají navazovat kontakty s podobně zaměřenými skupinami v dalších částech země, případně za hranicemi státu. Vyvíjejí různorodou ekonomickou aktivitu, přičemž realizují (tak jako ostatně po celém světě) vesměs nelegální zisky. Daří se jim pronikat do státní správy, pochopitelně ruku v ruce jde korupce, nespokojenost místních lidí narůstá. Faustov poznamenává, že třeba živé pašerácké aktivity těchto skupin na Dálném východě se stávají hrozbou nejen pro životní zájmy soukromých osob, ale i samotného státu.

V současné době registrují orgány ruského MV okolo šesti milionů cizinců, kteří jsou v zemi legálně, mimo ně se ale na území státu pohybuje dalších až pět milionů tzv. „nelegálů“. Dá se říct, že cizinci se na území Ruska dopouštějí TČ především v místech koncentrace potřeby pracovních sil. Ovšemže nelze apriori předpokládat, že cizinci tam přicházejí se záměrem věnovat se nezákonné činnosti, spíš jde o to, že se ocitají v podmínkách, kdy jejich postavení zneužívají jejich chleboďárci, a ti zase využívají možností, které jim poskytují stále ještě složité procesy získávání legálního statusu zaměstnance, v nichž se mnozí cizinci z různých důvodů nevyznají. Mnozí zaměstnavatelé této právní negramotnosti a i nedostatečné ochrany cizinců zneužívají, odebírají jim doklady, podvádějí je, okrádají, na některých místech vytvářejí i sku-

tečná národnostní gheta. To všechno pak má i za následek, že ve snaze těmto podmínkám uniknout, zoufalí lidé hledají jiné možnosti obživy, třeba i protizákonné, sdružují se a v celých skupinách se připoují k již existujícím zločineckým gangům.

Odbor, kde působí pan Faustov, se zabývá rozpracováváním a realizací strategie boje s trestnou činností cizinců, včetně těch, kteří se organizují jako etnikum. Faustov konstatuje, že na základě trvalého monitoringu se zjistilo, že 92 % veškeré TČ cizinců na území Ruska se dopouštějí občané ze zemí, vzniknuvších po rozpadu SSSR. Přitom kriminální aktivity třeba občanů Uzbekistánu, Tádžikistánu, Ukrajiny a Moldavska mají progresivně vzrůstající tendenci. Dlužno říct, že minimálně v polovině případů jsou oběti jejich krajané nebo jiní migranti. Narůstá počet případů, kdy se hlavně Ázerbájdžánci a Tádžikové derou do vedoucích pozic v narkomafiích. Co se týče band, které se organizují na etnickém principu, na čelním místě figurují Gruzínci, kteří se „věnují“ hlavně loupežným přepadením, vykrádáním bytů a krádežím aut. Nemají problém ale ani s únosy a vyděračstvím. Podařilo se odhalit i skupinu Gruzínců, kteří v Moskvě vyhledávali osaměle žijící občany, po jejichž smrti získávali jejich byty na základě padělaných dokladů.

Faustov upřesnil, že na jejich odboru se zabývají odhalováním a vyšetřováním TČ cizinců na území Ruska dvě skupiny vyšetřovatelů. Jisté, ale velmi nepočetné zastoupení má odbor i na některých místních odděleních kriminální policie. Většinou ale situace vypadá tak, že jde o jednotlivce, kteří se této specializaci věnují jen jako jakési „přidružené výrobě“, pokud nějakým způsobem souvisí s jinou náplní jejich práce. Z Faustovova odboru vyjždějí do míst se složitou kriminální situací inspektoři pravidelně, aby si „osahali“ podmínky a mohli kvalifikovaně pomoci. Pochopitelně je úspěšně vyzkoušený i obrácený postup, kdy náčelníci z regionů přijíždějí ke konstruktivnímu dialogu na ministerstvo. Nedávno se právě takovou spoluprací podařilo v Sankt Peterburgu rozpráší asi dvacetičlennou skupinu, jejíž příslušníci mají na svědomí desítku vražd cizinců různých národností, ale i ozbrojená loupežná přepadení a další TČ. I proto je snaha zvyšovat kvalifikaci stávajících vyšetřovatelů a zavést na resortních vysokých školách příslušné předměty tak, aby se navyšovalo nejen množství pracovníků, kteří se TČ cizinců zabývají, ale i jejich odborná zdatnost, včetně jazykové a specializované právní.

Na základě pravidelných analýz vlivu nelegální migrace na kriminogenní situaci se vypracovávají balíčky potřebných změn v právních úpravách a také prognóza potřebných opatření. Aktuální se ukazuje nutnost změnit některé paragrafy trestního zákoníku, které zpřísní postih za nezákonný přechod státní hranice, dále za organizaci nelegální migrace nebo nezákonného tranzitu přes území státu a také za spáchání TČ v době nezákonného pobytu na území RF. Taktéž je třeba upravit trestní odpovědnost osob za protiprávní najímání

cizinců na práci v RF. Bude třeba změnit i samotný zákon o kriminálně pátrací činnosti ve smyslu navýšení pravomocí pracovníků kriminální policie k zásahům a nezbytným opatřením ve vztahu k osobám dopouštějícím se TČ vůči cizincům. Také bude třeba zdokonalit a sjednotit systém získávání, vyhodnocování a výměny operativních informací o cizincích, kteří porušují zákony země.

Faustov nakonec zdůrazňuje potřebu přitvrdit a jako nejučinější a nejspolehlivější, i když nesporně tvrdé opatření vůči těm, co již zákon porušili, vidí jejich zajištění.

**Z časopisu Policie MV RF
přeložila a upravila
Mgr. Dana SLOŽILOVÁ**

transferu českých zkušeností do dalších států. Pan ter Meulen navštívil v Praze dvě dopravní hřiště, na kterých je právě dopravní výchova dětí podle metodiky BESIP prováděna. Hřiště v Praze 3 a Praze 9 svojí vysokou úrovní vybavenosti ředitele IRSA překvapila.

Počítačové učebny pro teoretickou výchovu dětí, architektonické provedení a logika řešení dopravního prostoru hřišť, to vše byly věci, podle slov pana ter Meulena v Evropě nevídané. Návštěva ředitele IRSA potvrdila, že za systém dopravní výchovy dětí a mládeže v České republice se v žádném případě nemusíme stydět a může být příkladem i ostatním státům. Transfer českých zkušeností jak s projektem The Action, tak se systémem dopravní výchovy na

ZASEDÁNÍ MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE PRO PREVENCI DOPRAVNÍCH NEHOD

Ve dnech 5. až 7. června 2008 proběhlo v Bělehradě v Srbsku pravidelné zasedání Mezinárodní organizace pro prevenci dopravních nehod (La Prévention Routière Internationale, PRI), jehož součástí byla i zasedání regionálních skupin. Ministerstvo dopravy – BESIP, respektive Česká republika, je aktivním členem PRI již od roku 1996 a zapojuje se do většiny aktivit této významné mezinárodní instituce.

Součástí zasedání byla i jednání k některým celkům, významně ovlivňujícím bezpečnost silničního provozu. Jedním z nich byla problematika alkoholu za volantem, který je ve valné většině členských států PRI závažným problémem. V rámci jednání prezentoval zástupce České republiky – Ministerstva dopravy – BESIP současnou situaci v České republice, přijatá opatření a výhled do budoucnosti. Pokud se týká mezinárodního srovnání dopravních nehod zaviněných pod vlivem alkoholu, patří Česká republika k nejlepším státům v Ev-

ropě. V České republice tvoří usmrčení při dopravních nehodách zaviněných pod vlivem alkoholu 3,2 % z celkového počtu usmrčených, v ostatních státech se tento ukazatel pohybuje od 10 do 20 procent.

Z těchto důvodů řídící komise PRI důrazně apelovala na zástupce ČR, aby si udrželi nulovou hladinu alkoholu v krvi při řízení vozidel a rozhodně ji nezvyšovali, protože toto jsou čísla, která se snižují jen velmi těžko, ale zvýšit se mohou jedním špat-

ným rozhodnutím. Komise konstatovala, že pro ostatní státy je nulová tolerance nespolehlivý sen. Zasedání PRI potvrdilo, že politika České republiky v oblasti boje proti alkoholu je správná a měla by sloužit jako příklad ostatním evropským státům.

Ing. Jaroslav HOŘÍN
Foto autor

ŘEDITEL IRSA NAVŠTÍVIL PRAHU

V rámci spolupráce s oddělením bezpečnosti silničního provozu Ministerstva dopravy (BESIP) navštívil ve dnech 14.–17. července letošního roku Prahu ředitel Mezinárodní akademie bezpečnosti silničního provozu (IRSA) Peter ter Meulen. IRSA je mezinárodní nevládní organizace, jejímž základním cílem je zajišťování rozšiřování osvědčených postupů v oblasti bezpečnosti silničního provozu, a to nejenom v rámci Evropy, ale sekce IRSA pracují i v Latinské Americe a Africe. IRSA je uznávána jak OSN, tak i výkonnými orgány Evropské unie.

BESIP a IRSA úzce spolupracují několik let, a to zejména v oblasti dopravní výchovy dětí a mládeže. Tato spolupráce byla i hlavní náplní jednání mezi zástupci BESIP a panem ter Meulemem. V rámci jednání byly proto hlavní náplní projekt The Action a systém výchovy dětí na dopravních hřištích v České republice a možnost

Peter ter Meulen na dopravním hřišti (foto nahore) a v počítačové učebně pro teoretickou výchovu dětí (foto dole)

dětských dopravních hřištích do dalších států, ve kterých IRSA působí, byl proto předmětem jednání, která proběhla s pracovníky Ministerstva dopravy – BESIP s kladným výsledkem.

JH

Kolik kalhotek nosí panenky?

Takzvaná kuřimská aféra nemizí – zaslouženě – z mířidel mediální pozornosti. Mučení a ponižování dvou malých chlapců, šílený nápad hrstky sektářů „vyrobit“ nadpozemského tvora, symbol nového světa, stejně jako potřeba opatřit mu na slovo poslušné otrocky, přitahuje nutně pozornost i toho nejpasivnějšího sledovatele.

Nebláhá zář případu Kuřim staví pak do stínu jiné kauzy. Mají sice komornější ráz, nenesou charakter seriálu, jsou však stejně hnusné a otřesné. Proběhnou tiskem nebo na obrazovce v nutně zkreslující až milosrdné zkratce, pádí vstříc obecnému zapomnění. Je to dobře?

Možná ano. Vždyť kolik takových horrů z odvrácené strany *obyčejného* života vydržíme? Kolik světů za zrcadlem jsme ochotni absolvovat bez psychické úhony? Kolik případů trápení dětí, jejich mučení a znásilňování sneseme, abychom se nezačali bít sami sebe?

● ● ●

Začalo to obyčejnou rvačkou na ulici. Dva chlapi si nabančili kvůli ženské. Jak už to v životě většinou bývá, na pěsti si to rozdali bývalý partner s tím současným. Na

policejní služebně by nejspíš vyřešili celou událost paragrafem trestného činu výtržnictví, možná napomenutím, možná pokutou...

Jenomže! Ve chvíli kdy svědkyně Kateřina Vrchlavská protokolárně hovořila o svém bývalém partnerovi Bohuslavu Sladovnickovi, padlo z její strany obvinění daleko těžšího kalibru:

„Sladovnick zneužíval mou sedmiletou dceru Líbu! Já jsem to viděla, ale nemohla jsem tomu zabránit!“

Slova vzteku, diktovaná snahou co nejvíc přitážit expertnerovi? Nebo reálný prožitek matky, která nedokázala ochránit svoje dítě před násilím domácího tyrana?

Tak či tak, případ převzala vrchní komisařka ktp. Mgr. Renáta Burešová z jihočeského SKPV v Českých Budějovicích. Jinými slovy, hrálo se už o dlouholetý trest odnětí svobody.

Sladovnick svou vinu nezapíral. Měl ovšem vlastní verzi, jak na případ nazírat:

„Za to může Vrchlavská! Pořád mi vyčítala, že sex se mnou není takový, jak by chtěla... Já ji měl rád, byly doby, že bych pro ni udělal úplně všechno... S její dcerou Líbou jsme praktikovali různé věci, to přiznávám, ale bylo to na popud Vrchlavské! Jestli to můžu dokázat? Můžu a docela dobře, v kežlickém baráku mám schovaný nahrávky všeho, co se dělo. To je jasnej

důkaz proti Vrchlavské!“ Sladovnick nelhal. V tomto ohledu rozhodně ne.

Nosiče DVD na určeném místě skutečně byly.

„Jejich obsah byl otřesná záležitost,“ konstatuje kapitánka Burešová. „Pracuji řadu let na vyšetřování vražd, zúčastňuji se soudních pitev, jenomže tohle bylo mnohem horší! Zjednodušeně řečeno, šlo o záznam zvrstev páchaných na bezmocném dítěti. Ke všemu byla nezletilá dívka těžce sluchově a mentálně poškozená... Musela jsem se na to dívat, záběr po záběru. Patřilo to k mé práci, bylo to nutné k objasnění případu... Já vím, nikdy neříkej nikdy, zejména v naší profesi. Ale už bych to nikdy nechtěla zažít!“

● ● ●

Vulgární historka, odvyprávěná nad hospodským stolem čtvrté cenové kategorie, může být za jistých okolností snesitelnější než objektivní vyjadřování návrhu na podání obžaloby, které vrchní komisařka podala v lednu letošního krajského státnímu zastupitelství:

„Dva totožné soubory na DVD o stopáži 45 minut zaznamenávají sexuální motivovanou manipulaci obviněných Sladovnicka a Vrchlavské se zjevně nezletilou dívkou, která je nejprv v pyžamu, potom je společně obviněným a obviněnou svlečena, je přivázána za ruce a popruhem přes břicho k lůžku. Obviněný Sladovnick jí maskou zakrývá oči a později společně s obv. Vrchlavskou dívce pruhem látky zakrývají i ústa. Dívka je fixována k lůžku v poloze s roztaženými a pokrčenými nohama. Obviněná zavádí do dívčiny pochvy prst.“

V této fázi obv. Sladovnick zjevně upravuje polohu snímající kamery, aby zabírala detail dívčina přirození. Dívka neklade žádný odpor, po celou dobu neartikulovaně sténá, i přesto, že má zakrytá ústa. Občasné pláč a zesílení sténů svědčí o prožitku, o bolesti. Chvilky se neúspěšně snaží pohyby těla vyprostit z fixace...

Z nejasného záběru lze soudit, že obviněný Sladovnick s obviněnou Vrchlavskou manipulují u úst dívky s injekční stříkačkou a poté je vidět, že obviněný zakrývá dívce ústa inhalátorem. V této době dívčina sténání utichá...

Zbývá část záznamu zachycuje, jak obviněný Sladovnick a obviněná Vrchlavská manipulují penilní atrapou v dívčíně pochvě, na což dívka přerušované reaguje nářkem a obrannými pohyby fixovaných dolních končetin...“ Součástí návrhu na podání obžaloby byl i soupis předmětů doličných. Šlo o silonové a kožené popruhy, dále vibrátory a řadu odlišků falického tvaru o průměru od 3 do 7,8 cm.

● ● ●

Přelíčení tábořské pobočky Krajského soudu v Českých Budějovicích začalo 4. února 2008.

K trestné činnosti, páchané koncem roku 2006, zejména k tekutině, kterou musela poškozená inhalovat, obviněný Sladovnick uvedl: „Šlo o etér. Pro mě představoval součást paliva k modelářině, takže jsem ho měl doma vlastně trvale.“ Dodejme, že etér je toxikologicky významná látka, jejíž

inhalační podání je spojeno s významnými zdravotními riziky. Vysoké dávky etéru mohou způsobit závažnou otravu.

Obžalovaná Vrchlavská se cítila druhou obětí: „Všechno jsem dělala pod nátlakem. Lituju, že jsem Sladovníkovi podlehla. Mrzí mě to, ale už se to stalo, a s tím už nic bohužel neudělám.“ Sladovník popřel, že by Vrchlavské jakkoli vyhrožoval, ať už násilím nebo snižováním přísunu domácích financí. „Líbě, jako holce, se ovšem to svazování nelíbilo,“ prohlásil dále Sladovník. „Prala se s námi, vrískala, kopala kolem sebe, všechnu tuhle její obranu jsme muse-li překonat.“

Důležitou roli sehráli v průběhu přelíčení soudní znalci z odvětví psychiatrie a sexuologie, dětské psychiatrie a psychologie. Z jejich posudků jasně vyplynulo, že ani

dítěte při pokusu o somatické vyšetření v dolní části břicha a genitálu, ke které došlo rok (!) po spáchání trestné činnosti.

„Při pokusu svléknout kalhotky se poškozená úporně bránila rukama i nohama, vydávala plačtivé zvuky, tekly jí slzy, byla výrazně smutná, s mimikou zděšení,“ uvedli znalci. „Poškozená si sahala oběma rukama mezi nohy a začala se škrábat na vnitřní straně stehén. Po naznačení, že ve svlékání ani v somatickém vyšetření nebude pokračováno, se okamžitě začala usmívat a opět plně kooperovat.“

Znalci rovněž zaznamenali u poškozené oblékání většího počtu, tří až čtyř, kalhotek panenkám. To vše lze hodnotit jako hrubou a těžkou traumatizaci z hlediska somatického i psychického.

matku poškozovaného dítěte. Lze sice připustit, že nyní si již hlouběji uvědomuje dosah svého počínání, to však neznamená, že lze na její účast nahlížet shovívavěji. Bylo u ní přihlédnuto, že je matkou čtyř dětí, jimž se však náležitě nevěnovala a jejichž výchovu a přípravu do života zanedbávala.

Oba obžalovaní, podle všeho šokováni výškou trestu, využili svého práva a odvolali se k vyšší instanci.

Některá zdůvodnění znějí víc než pozoruhodně. Bohuslav Sladovník: „Krajský soud kladl nadměrný důkaz na okolnosti, které mně přitěžovaly, aniž by v dostačující míře přihlédl k okolnostem polehčujícím. V této souvislosti chci zdůraznit svoje doznání, dále upřímnou lítost, také fakt, že

jsem trestný čin spáchal pod vlivem citové závislosti na Kateřině Vrchlavské, která mě k tomuto trestnému činu navedla. Nepovažuji za správné, že jsem dostal stejný trest jako ona.“

Obžalovaná Vrchlavská, samozřejmě také za přispění svého obhájce, argumentovala v odvolání, že krajský soud nepřihlédl dostatečně k tomu, že šlo u ní o exces, vybočující ze způsobu dosavadního života. Nikdy nebyla stíhána, jedná se o její první pochybení, trest je proto nepřiměřeně přísný. Před souzením se spoluobžalovaným Sladovníkem nikdy neměla potřebu provádět takové praktiky, které prováděla s ním, i když dobrovolně, přesto pod jeho vlivem. Vrchlavská dále konsta-

tovala, že má ke svým dětem vřelý vztah...

Šestého května 2008 projednal odvolání Vrchní soud v Praze a rozsudek nižší instance v plném rozsahu potvrdil.

Devět let vězení.

Nabízí se samozřejmě úvaha, že trest pro oba pachatele mohl být ještě vyšší. Nicméně jistou satisfakci může slušná většina občanů – zjištěná a podrážděná popisem utrpení bezmocného dítěte – přece jen pocítit.

Na katarzi ovšem není čas.

Kuřimský případ rozkrýla náhoda, kdy na obrazovce „chůvičky“ jistého muže, sledujícího spánek svého dítěte, nečekaně naskočil obraz dění u sousedů...

Prolog odhalení případu z kejzlické chalupy zaš obstarala rvačka dvou soků. Tedy další náhoda.

„Upřímně řečeno, bojím se pomýšlení, kolik jiných takových případů marně čeká na svou náhodu. Takže se o nich nikdy nedozvíme,“ konstatuje kriminalistka Renáta Burešová.

Jsou to smutné, děsivé věty.

Smutnější a děsivější o to víc, že reálné.

Viktorin ŠULC

Ilustrační foto VÁCLAV ŠEBEK

jeden z obžalovaných netrpí sexuální deviací ve smyslu chorobné prevence patologických vzorů sexuálního chování. Oba byli schopni rozpoznat společenskou nebezpečnost svého jednání a byli také schopni své jednání ovládat.

Znalci dále konstatovali, že poškozená dívka nemá v důsledku těžkého sluchového postižení vytvořenou řeč, nepodařilo se jí ani zacvičit do znakové řeči, která by umožnila hodnotnější komunikaci. Vztah dítěte k jiným osobám je poznamenán výchovou citově ploché matky a také častými pobyty ve speciálních zařízeních, a to od útlého věku.

Každopádně považovali znalci za prokázané, že děvčátko prožívalo hlubokou bolest a úzkost, bolest jak fyzickou tak psychickou, zejména dlouhým fixováním, které neprobíhalo jednorázově, ale jako dlouhodobá těžce traumatizující událost. Fyzická a psychická traumatizace poškozené dívky bude zřejmě doživotní.

Prožitek bolesti u dítěte byl o to závažnější, že ho páchali nejbližší příbuzní oběti, také proto, že poškozená měla zakryté oči, nevěděla, co se děje, jak se její trápení bude dál vyvíjet. Nemohla se ani hýbat, takže mezi jejími prožitky se musel nesporně objevit i strach ze smrti.

Mimořádná a neobvyklá byla reakce

6. února 2008 vyřkl senát krajského soudu pod vedením JUDr. Zdeňka Kučery svůj verdikt:

„Obžalovaní Sladovník i Vrchlavská jsou vinni, že násilím a posléze zneužitím bezbrannosti donutili poškozenou k jinému obdobnému pohlavnímu styku než souloži, tímto činem způsobili těžkou újmu na zdraví a spáchali takový čin na osobě mladší 15 let. Tím spáchali trestný čin znásilnění ve spolupachatelství a odsuzují se každý na 9 roků odnětí svobody ve věznicí s ostrahou.“

Ve zdůvodnění rozsudku předseda senátu konstatoval, že obhajoba obžalovaných spočívající ve tvrzení, že došlo toliko ke zneužití poškozené, nikoliv ke znásilnění, byla v průběhu přelíčení plně vyvrácena. Obžalovaní byli tak ohroženi trestní sankcí od 5 do 12 let. Oba jednali v plné součinnosti, nic je neodradilo, ani sténání dítěte. Jejich jednání v podstatě nelze omluvit.

Ve prospěch svým způsobem svědčí doznání obou obžalovaných, jistá pomoc při objasňování trestné činnosti. Zvláštní lítost ani jeden z nich neprojevil. Nikdo nejednal pod nátlakem druhého, byť se obžalovaná Vrchlavská k takové obhajobě uchýlila. Její obrana je v tomto směru plně vyvrácena přehrávkou posuzovaného jednání. Každý jednal svobodně a aktivně.

Platí to i pro obžalovanou Vrchlavskou,

CESTA LODÍ A LETADLEM

9

Cesta lodí, pokud se nejedná o vyhlídkovou plavbu, bývá zpravidla delší. Cestující zde má vyhrazenou kajutu i místo u stolu (po předchozí rezervaci) a větší loď představuje vlastně jakýsi plovoucí hotel se všemi vymoženostmi, takže žádné neobvyklé situace nad rámec našeho výkladu by se neměly vyskytnout. (Kapitolu Jak se chovat při lodní katastrofě nebylo možné vzhledem k omezenému přidělu stránek zařadit.)

Letecká doprava je dnes rovněž běžnou součástí životního stylu. Co bylo kdysi vyhrazeno pouze dobrodruhům a později příslušníkům „horních deseti tisíc“ nebo ještě později prominentním držitelům výjezdních doložek, může dnes použít každý. Dá se říci, že úměrně s cenou letenky má cestování letadlem vyšší společenskou úroveň. Mnoho nešvarů z dříve popsaných způsobů cestování zde nemůže vůbec vzniknout. Také prostředí většiny letišť má kladný vliv na kulturní úroveň našeho chování. Jisté riziko může vzniknout pouze z hlediska výběru letecké společnosti: katastrofy především malých firem létajících na dávno vyřazených strojích budiž varováním. I zde ale pozorujeme jistý negativní vliv masovosti, který vede k přeplněným terminálům, problémům s dopravou na a z letiště (včetně zlodějských taxikářů v mnoha zemích světa), výskyt kapsářů apod.

O zavazadla se v průběhu letu nemusíme starat, ani se k nim během letu nedostaneme. Odevzdávají se před odletem a jsou vydávána až v cílové stanici naší cesty. Proto si drobnosti, které potřebujeme po dobu letu, bereme do příruční tašky s sebou. Čím je tato taška menší, tím lépe se nám bude sedět i manipulovat s ní. Existuje ovšem řada cestovatelů, kteří jsou vybaveni jedním menším kufrem a ten vlečou na palubu. Nevíme, zda to svědčí o nedůvěřivosti a obavách, aby se zavazadlo nebo jeho — nepochybně cenný a nepostradatelný — obsah neztratil, nebo zda jde o pohodlí, aby nemuseli čekat na okamžik, kdy se vynoří hromada zavazadel v odbavovací hale atd. Ale jejich počet neklesá, spíše vzrůstá, přičemž ve stísněných prostorách letadel (mimo luxusní první třídu či business class) činí tato zavazadla jistě potíže. Pro cestujícího na krátkou cestu bez mnoha věcí s sebou lze nicméně tuto variantu doporučit. Pozor na bezpečnostní předpisy — neberte s sebou nic, co by mohlo sloužit jako zbraň! Bohužel poslední vývoj bezpečnostní situace v letecké dopravě pravděpodobně povede k zákazům nebo alespoň značnému omezení možnosti brát jakákoliv zavazadla do kabiny, což může být opravdu nepříjemné. Je proto třeba sledovat aktuální situaci a informace jednotlivých leteckých společností, vztahujících se ke konkrétním letům do rizikových oblastí (typicky do USA).

Rovněž používání osobních počítačů a bezdrátových telefonů závisí na předpisech letecké společnosti, a pokud není rovnou zakázáno, může podléhat schválení kapitánem leta-

dla. Stávající praxí je spíše tyto přístroje kvůli možným elektronickým interferencím s přístroji letadla zakazovat. (A jsou známy již případy odsouzení pasažérů, kteří zákaz telefonování za letu přes výslovné upozornění porušili, pro trestný čin obecného ohrožení.) Jsou ale letecké společnosti, které pro své cestující — především v obchodní třídě — zajišťují možnost telefonování za letu svou vlastní technologií, stále více je možné používat i notebooky.

Každé letadlo je vybaveno toaletami; někdy bývá nutností vystát frontu. Jídlo podávají letušky a stevardi v pravidelných intervalech podle délky a typu cesty. Opět můžeme konstatovat, že dochází ke značné diferenciaci: některé letecké společnosti sázejí na full servis a cpou cestující, zejména ve vyšší třídě, celou cestu; to se ale obvykle odráží ve vyšší ceně. Naproti tomu úspěch mají levné spoje, bez pokrmů, bez zvláštních pozorností, ale s výrazně nižší cenou. Také charterové lety cestovních kanceláří obvykle velkým komfortem z hlediska stravování neoplývají, ale zde je variabilita poskytované péče podstatně větší.

Podle třídy, v níž letíme, máme nárok na nápoje — něco je zdarma, některé — zvláště alkoholické — jsou v turistické třídě za úplatu. K dispozici by měl být denní tisk, na dlouhých letech jsou promítány filmy a informace o průběhu letu na obrazovkách rozmístěných po celém letadle. Zvuk přijímáme ve sluchátkách, která má každý cestující k dispozici, přičemž obvykle je možné přepínat více kanálů — od několikajazyčného zvukového doprovodu k promítanému filmu až po koncerty různých hudebních stylů.

Se všemi problémy a požadavky, které máme, se obracíme na personál letadla. Máme možnost jej přivolat stisknutím tlačítka, přičemž v případě, že opravdu něco potřebujeme (výměnu „blinkacího“ pytlíku, deku, prášek proti nevolnostem...), jej neváhejme použít.

Také v letadle je vhodné neobtěžovat okolí. Protože prostor je spíše stísněný, musíme se opatrně pohybovat, abychom nezpůsobili modřiny okolo sedícím, a nemůžeme také jen tak postávat v chodbičce. Pouze na zaoceánských letech je možné postát chvíli u dveří nebo u prostoru pro stewardy, kde je trochu více místa. Protože dlouhé nehybné sezení může mít za následek vážné zdravotní potíže (dnes se začíná stále více hovořit o tzv. symptomu turistické třídy, vzniklém skrčením těla v malém prostoru po dlouhou dobu bez pohybu a při současně dehydrataci), je vhodné se proti tomu bránit průběžným pitným režimem a občasným protáhnutím těla v prostoru, kde to nevadí.

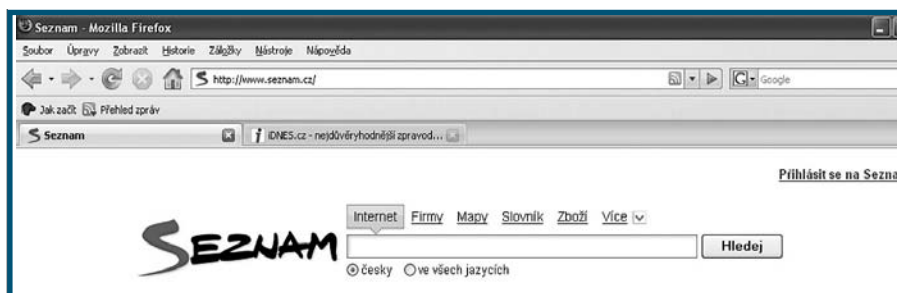
V případě vzniku jakékoliv nebezpečné situace — závada, požár, únos či jiný teroristický útok — je třeba zachovat klid a postupovat podle pokynů personálu.

Hana BACHRACHOVÁ

Kresby
Petr PAČES

NAŠLI JSME PRO VÁS NA INTERNETU

9

V minulém pokračování našeho „internetového“ seriálu jsme se poměrně důkladně ponořili do obsahu oficiálních webových stránek policejních sborů v zemích našich nejbližších sousedů. Jistě jste si všimli, že – s výjimkou Slovenska – mají všechny stránky ve své adrese slovo „police“ (Polizei, Policja). Je tedy načase otevřít stejně pojmenovanou stránku s doménou **.cz**. Zveme vás k důkladné prohlídce zbrusu nové stránky **www.police.cz**. Její grafické provedení je uměřené, bez zbytečných a rušivých efektů. To se projevilo i na přehlednosti při vyhledávání požadovaných informací. Uživatel se snadno orientuje na vodorovném menu s výstižnými titulky jednotlivých sekcí. Stačí ukázat na vybranou položku a objeví se roletkové menu s dílčími položkami.

Některé sekce sice ještě nejsou kompletně zpracovány, ale je zřejmé, že to její tvůrci a redaktori „vzali za správný konec“. Považujte proto následující odstavce za úvodní informaci, kterou budeme občas doplňovat o novinky, které se na stránce v budoucnu objeví. Větší část úvodní stránky pod hlavním menu zabírá několik aktuálních zpráv, videoklip a pár odkazů. Hlavní obsah stránky se však skrývá pod jednotlivými položkami menu:

O nás (od charakteristiky probíhající reformy přes vzdělávací systém policistů až po podrobné představení policejního muzea).

Útvary policie ČR (informace o policejním prezidiu, útvech s celorepublikovou působností, krajských policejních správách a okresních odděleních).

Informační servis (články aktuálního zpravodajství).

Dopravní servis (detailní přehledy o dopravních nehodách v jednotlivých krajích a dnech, připravuje se část s aktuálními dopravními informacemi).

Databáze (pátrání po osobách, odcizených dokladech, mobilních telefonech, vozidlech a uměleckých předmětech).

Dotazy a stížnosti (užitečná bude především elektronická podatelna s detailními uživatelskými pokyny).

Nabídky a zakázky (podmínky přijetí do služebního poměru, volná místa, vyhlášení veřejných zakázek).

Prevence (velmi užitečná sekce soustřeďuje materiály na pomoc obětem trestných činů, informuje o různých akcích pro děti, mládež i seniory).

Kontakty (zatím neúplná databáze e-mailových kontaktů na různé policejní složky na celém území republiky).

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že na stránce **www.police.cz** je (a v dohledné době jistě ještě bude!) soustředěno tolik informací různého zaměření, že si mezi nimi najde každý návštěvník stránky něco užitečného.

Z předešlých odstavců by se mohlo zdát, že nová policejní stránka „nemá chybu“. Tak doslova tomu není – za jeden z nepříjemných nedostatků považujeme poměrně malé

písmo, kterým jsou psány příspěvky. Čtenáři se sokolím zrakem si toho možná ani nevšimnou, ale osoby se zrakem oslabeným mohou mít s čtením problémy. Dá se s tím něco dělat?

Donedávna byl nejrozšířenějším prohlížečem **Internet Explorer**. S jeho obsluhou jsme se v minulých dílech seriálu stručně seznámili. Jednou z řady nevýhod tohoto prohlížeče je, že umožňuje jen v malém rozsahu měnit velikost písma na obrazovce a u některých stránek to „nedovede“ vůbec. A právě této nedostatečnosti využijeme k seznámení s jiným, stále populárnějším prohlížečem **Mozilla Firefox**. Podobně jako Explorer je k dispozici zdarma na internetu, také jeho instalace do počítače je zcela standardní a bezproblémová. Od svého konkurenta se neliší ani způsobem obsluhy (zadání webové adresy, listování v otevřených stránkách, nastavení domovské stránky, historie atd.). Podíváme se jen na nejvýraznější rozdíly:

Novinkou je použití tzv. panelů. Chceme-li mít současně otevřeno několik webových stránek, nemusíme pro každou z nich otvírat zvláštní okno, ale využít panely. Mezi otevřenými stránkami procházíme tak, že pouze klikáme na příslušné panely. Chceme-li některou stránku zavřít, stačí kliknout na zavírací ikonu v jejím panelu. Možná vám bude zpočátku tento způsob ovládání pomocí panelů připadat nezvyklý, ale z vlastní zkušenosti můžeme potvrdit, že „na tom něco je“. Jiný rozdíl oproti Exploreru je pestřejší možnost nastavení velikosti písma – a kvůli němu jsme vlastně o Firefoxu začali hovořit:

Potřebujeme-li změnit velikost písma, vybereme položku „Zobrazit“ a pak „Velikost textu“. Zde můžeme volit mezi zvětšením nebo zmenšením písma, případně nastavit jeho „správnou“ velikost. Každým kliknutím se změní velikost písma, takže poloslepý čtenář si nastaví písmena třeba přes půl obrazovky, zatímco bystrozraký zvolí písmo ultraminiaturní. Tyto změny se projeví u všech typů webových stránek.

A tady se projevují dva nedostatky Exploreru. První je, že je možno nastavit jen jednu z pěti velikostí písma. Druhý rozdíl je mnohem závažnější: velikost písma nelze tímto prohlížečem u některých typů webových stránek vůbec ovlivnit. Máte-li tedy problém se špatnou čitelností písma na některých webových stránkách, naše doporučení je jednoznačné – použijte **Mozilla Firefox**!

Omlouváme se, že dnešní díl seriálu je oproti předešlým poněkud chudý na webové adresy. Považovali jsme však za důležité upozornit na webovou stránku, která si dělá ambice stát se všestranným policejním, tedy našim profesním portálem.

Abychom neskončili tak pracovně, doporučujeme k prohlédnutí a pobavení stránku s poněkud dlouhou adresou **posters.nce.but-tobi.net/czech1.htm**. Najdete zde reprodukce desítek propagandistických plakátů, vydávaných u nás před půl stoletím. Až si je prohlédnete (klikněte pro zvětšení!), přejděte na plakáty sovětské, kubánské atd...

Jaroslav KUSALA

Zlínští policisté letos zadrželi už osm varen. Na Zlínsku podle odhadů drogují asi dva tisíce lidí, děti začínají už od třinácti.

V tomto roce zadrželi policisté našeho okresního ředitelství už osm varen pervitinu, z jeho výroby a distribuce obvinili stejný počet lidí. V posledních týdnech jsme nezávisle na sobě zadrželi hned šest mužů ve věku od dvaadvaceti do třiatřiceti let a obvinili jsme je z nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů. Pět z nich hrozí desetileté, šestému maximálně pětileté vězení. Ve čtyřech případech policisté zároveň zadrželi varnu.

Podářilo se nám například dokázat, že třicetiletý muž ve více než padesáti případech vyrobil asi 190 gramů pervitinu. „V nejméně 233 případech metamfetamin po půl či třech čtvrtinách gramu také prodával. Také v tomto případě se nám podařilo zabavit varnu,“ uvedl kriminalista z oddělení toxikologie, že jeden gram drogy dotyčný prodával za 600–700 korun.

Další muž prodával drogu nejen ve Zlíně, ale i v Otrokovicích a Tlumačově. Podařilo se mu prokázat 132 případů prodeje. Spolu s dvaadvacetiletým známým vyráběli pervitin ve dvou varnách. Jednu policisté našli v autě, druhou v bytě jednoho z pachatelů.

Obvinění z trestného činu si vyslechl taky osmadvacetiletý muž, který se teprve nedávno vrátil z vězení, kde si odpykával trest za krádeže i výrobu a distribuci drog. Muž nestihl vyrobit příliš mnoho metamfetaminu, protože policisté ho zanedlouho zadrželi a znovu obvinili. Proto mu hrozí o polovinu nižší trest než ostatním.

Většina z těchto výrobců prodávala drogy i dětem mladším osmnácti let. Kriminalista, který se drogovou problematikou zabývá, odhaduje, že na Zlínsku užívají drogy asi dva tisíce lidí. „Mezi našimi klienty jsou už i třináctileté děti. Nedovedu si představit, že by věková hranice ještě klesla,“ uvedl policista, který si kvůli své nebezpečné práci nepřeje být jmenován.

Cena jednoho gramu pervitinu se na Zlínsku pohybuje od 600 do 1000 Kč.

Všechny nalezené drogy byly poměrně kvalitní, vyznačovaly se až pětáosmdesátiprocentní čistotou. Místní narkomani je vyrábějí většinou tzv. českou cestou, která není náročná na materiál ani prostředky. Mezi uživateli jsou lidé všech sociálních vrstev. „Děti vyzkoušejí nejdříve drogy, které dostanou od ‚kamarádů‘ v partě, později za ně už musejí platit. Závislým dealerům mnohdy ale stačí, když zájemci v lékárně koupí potřebné léky a část vyrobené drogy si pak za odměnu nechají sami pro sebe,“ varuje kriminalista.

S drogami jsou spojené další trestné činy. Lidé, kteří dávku potřebují, se snižují ke krádežím, loupežím a dalším závažným trestným činům. Vloni naši policisté obvinili čtyřiatřicet lidí a zabavili 18 varen.

Policisté obvinili teprve šestnáctiletého útočníka z výtržnictví a pokusu těžké újmy na zdraví

Koncem června tohoto roku šokovaly veřejnost záběry pořízené kamerovým systémem Městské policie ve Zlíně. Na ulici Kvítková v centru Zlína mladík brutálně zbil a zkopal svého známého. Policisté případ důkladně prošetřili a v minulém týdnu uzavřeli. Teprve šestnáctiletého útočníka obvinili z provinění výtržnictví a z pokusu těžké újmy na zdraví.

Dne 28. června 2008 kolem půl šesté odpoledne začala bitka slovní roztržkou. Po ní se šestnáctiletý hoch a jeho o pět let starší známý začali prát. Starší muž pak klesl na kolena, což ale mladému útočníkovi nestačilo a opakovaně ho udeřil pěstí do hlavy. Intenzita jeho ran se stupňovala a když se poškozený snažil vstát, mladík ho začal kopat do hlavy. Z lékařského vyšetření vyplynulo, že muž utrpěl lehký otřes mozku, tržnou ránu v oblasti horního rtu a levého koutku úst, pohmoždění tváře a krční páteře. I když lékaři zhodnotili zranění jako lehká, vyšetřovatelé obvinili mladého muže z pokusu těžké újmy na zdraví, protože si musel být vědom toho, že při podobných silných kopech směřujících do

Zabavené pomůcky k výrobě drog

obličej a hlavy může člověku vážně ublížit. Za uvedená provinění mu hrozí až čtyřleté vězení.

Mladík policistům později tvrdil, že svého jednání lituje, že ho podnapilý muž rozčlil několika poznámkami a strkanci.

„Chlapce, který je chovancem výchovného ústavu, na místě zajistil náš kriminalista, který šel náhodou kolem. Obvinění z přečinů jsme mu mohli předat až v minulém týdnu, protože z ústavu utekl a museli jsme po něm vyhlásit celostátní pátrání.“

Policisté tohoto mladíka znají už z minulosti. Vyšetřovali ho několikrát kvůli požívání alkoholických nápojů i kvůli drobné krádeži. Mladík je notorický útečák, celostátní pátrání po něm bylo vyhlášeno už vícekrát.

● ● ●

Na děti a jejich skutky pamatuje zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže (zákon č. 218/2003 Sb.). Ten se vztahuje na osoby mladší 15 let a osoby, které dovršily patnáctý rok a nepřekročily osmnáctý rok věku (mladistvý, trestně odpovědný). Trestný čin spáchaný mladistvým se nazývá „provinění“.

Je-li mladistvý obviněn, musí být při každém úkonu v rámci trestního řízení přítomen advokát, zákonní zástupci mají právo být přítomni, rovněž kurátor pro mládež je oprávněn účastnit se všech úkonů.

Účel trestu u mladistvého je především výchovný. Lze mu uložit:

- trest odnětí svobody (lze podmínečně odložit na zkušební dobu),
- obecně prospěšné práce (každé dvě neodpracované hodiny se mění na jeden den trestu odnětí svobody),
- propadnutí věci,
- vyhoštění,
- peněžitý trest
- trest zákazu činnosti.

Odnětí svobody stanovené v trestním zákoně se u mladistvých snižují na polovinu, přičemž horní hranice trestní sazby nesmí převyšovat pět let a dolní hranice je jeden rok.

Ze zákona o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže může být mladistvému uloženo i několik opatření najednou:

- výchovná opatření (dohled probačního úředníka, psychologický, sociální program, výchovné povinnosti, zákaz návštěv některých akcí, napomenutí s výstrahou),
- ochranné léčení, ochranná výchova (probíhá na základě rozhodnutí soudu v zařízeních jako jsou dětský diagnostický ústav, dětský výchovný ústav, dětský domov)
- trestní opatření (např. obecně prospěšné práce, peněžitá opatření, odnětí svobody).

(Trestní odpovědnost dětí a mladistvých, Informační materiál Ministerstva vnitra, 2006)

por. Ing. Jana BARTÍKOVÁ
mluvčí PČR OŘ Zlín

Jižní Město je pro Pražáka, který tam nebydlí, pořád pojmem trochu podezřelým. Panelová hradba, jež se proti příjíždějícím po dálnici D1 zvedne z okraje Prahy, nepůsobí nikterak povzbudivě. Zblízka se už první dojem může jenom vylepšit – a taky se lepším stává. Betonovou šed' nekonečných bloků rozsvítily veselejší barvy, přibyla nová, méně unifikovaná výstavba. Třebaže znalci tvrdí, že beton zůstává betonem a moc nesejde na tom, jestli se na místo dováží v prefabrikovaných kusech z paneláren, anebo odlévá na místě do pohyblivých bednění.

MĚSTO JMÉNEM JIŽÁK

Ale tak či onak, na Jižním Městě bydlí lidé – a taky pracují a žijí. Se vším, co tohle slovo o čtyřech literách obnáší. Našli na jižním konci Prahy domov a stráví v něm dny, měsíce, roky. Ráno odsud většinou putují jinam po Praze, k večeru se vracejí. Pět dnů v týdnu, přinejmenším.

Jižní Město je sídliště, ale v posledních deseti či patnácti letech pokročilo k tomu, aby se jednou stalo městem. Od samého svého zrodu dostalo do vínku jednu nepřehlédnutelnou výhodu a jeden krutý handicap.

Dobré sudičky mu nad kolébkou přirklý metro. Napřed, pravda, zdejší starousedlíky svázely autobusy na konečnou Kačerov, ale první prodloužení trasy C se protáhlo až na sám konec Jižáku. Některé stanice vyrůstaly takřka v polích a teprve dodatečně okolo nich vznikala ucelená zástavba: byty, obchody, školy a školky, kulturní zařízení. Metro udělalo z do té doby takřka přespolních obyvatel Jižního Města plnoprávné Pražáky.

„Metrem je to k nám kousek,“ říkali vábívě, zvouce někoho z centra na návštěvu.

Dneska už to říkat nemusejí. Dneska už to každý dávno ví.

Smůlou Jižního Města je taky dopravní tepna. Dálnice D1, která celou aglomeraci púřl a přináší jí všechny slasti a strasti kapacitní automobilové tepny. Hluk, zápach, dopravní zácpy a kolapsy. Dneska

se hledají nákladná řešení, jež by zátěž jménem D1 poněkud snížily, učinily snesitelnější. Mluví se o tunelech či spíše zakrytí nejexponovanějších úseků, jenže to jsou řešení nesmírně drahá a jejich výstavba bude zdoluhavá.

Podstatnější a rychleji uskutečnitelné je zvýšit pocit bezpečí, jež na Jižním Městě obyvatelé po léta citelně postrádali.

U zrodu Jižního Města jako dvě sudičky možno dohledat poválečnou bytovou krizi a plánované hospodářství. Napřed se Praha jižním směrem rozmáchla na Pankrác a Kačerov, ale to nestačilo. V šedesátých letech se začalo o dalším velkém celku mluvit, v letech sedmdesátých začala výstavba. Se všemi bolestmi, jež stavby oné doby provázely – a tohle byl navíc projekt vskutku gigantický, v tehdejší Československu jednoznačně největší. Stavělo se na zelené louce, jež se za deště měnila v bažinu. A jak shledávali první obyvatelé, přšelo tam skoro pořád. Holínky se staly „úzkým profilem“, jak se tehdy říkalo nesehnatelnému zboží.

Paradoxně se nezačalo stavět od Prahy na periferii, nýbrž naopak. Takže první stály Háje, pak Chodov, teprve později Litochleby a Opatov. To vše se skrývalo pod společným názvem Jižní Město I, Jižní Město II, jež následovalo po roce 1978, rozmáchlo se katastrem někdejší obce Cho-

dov. Pět obytných souborů už projektovali architekti, poučení z chyb první etapy. A tak se tvrdilo, že takřečená občanská vybavenost vyroste současně s byty, o dopravní infrastrukturu ani nemluvě. Nu, realita byla poněkud střlivější, jako koneckonců vše za onoho času. Ale faktem je, že paneláky z oné éry už vypadaly líp a taky se v nich lépe bydlí. Výstavba Jižáku skončila začátkem let devadesátých, šestý soubor, plánovaný pod názvem Flora, už nevznikl.

Tak či onak, Jižní Město dnes obývá zhruba 150 tisíc lidí, což odpovídá většímu krajskému městu.

Méně známou výhodou zdejšího bydlení je fakt, že uvnitř sídliště moc vzrostle zeleně nenajdete, ale do skutečné přírody to odsud není daleko. Hostivařská přehrada s dobrým koupáním je docela blízko a celý konglomerát sídlišť obklopuje celý prstenec zachovalých lešů: Milíčovský, Krčský a Hostivařský. Pěkné jsou i chráněné Hrnčířské louky...

Množství obyvatel trumfuje vlastně jedině: rozloha Jižáku.

Desítky čtverečních kilometrů, dílem zastavěných, dílem nikoli. Šance k hezkým procházkám: a taky dobrá příležitost pro jedince s nečistými úmysly. Udržovat v tak rozlehlém území pořádek a bezpečnost není ani trochu snadné.

Policejní služebna Místního oddělení Jižní Město I se paradoxně nachází na území rajonu policejního oddělení Jižní Město II. Na tom, jež zdejší tým obhospodařuje, se jaksí nenašla vhodná budova, vzdálenost k hranici je zhruba kilometr. Z hlediska dálav, jež zdejší katastr přináší, prkotina pouhá.

Vždycky se tvrdilo, že město dělá městem hospoda a kostel. Zatímco hospod má Jižák pozhnaně už dávno, zdejší kostel zasvěcený Matce Tereze vábí lidi teprve od loňského května a stal se vyhledávaným místem nejen pro věřící, ale pro všechny slušné lidi z okolí

**Ředitel policejního obvodu Praha IV
plukovník JUDr. Karel Adamec**

Jednou z atypických „jihoměstských“ scénérií: rybáři na břehu pěkného rybníka s nepěkným jménem – Vrah. Ovšem otázku, zda dotyční pánové měli řádnou povolenku, nám raději nedávejte...

**Vedoucí místního oddělení Jižní
Město I v Kaplanově ulici
nadporučík Mgr. Petr Němec**

velká výhra. Protože mít na povel policejní oddělení na Jižním Městě pražském není žádný med.

„Jsme oddělení druhého typu, policisté vědí, co to znamená. Devětadvacet lidí, jež by na útvaru mělo pracovat, tu nikdy nebylo. Bývaly ovšem časy, kdy do plného stavu chyběli jeden, dva, tři policisté. Dneska jich chybí devět – a to je už vážně na pováženou. A to se ještě mezi mančafem vedou řeči o dalších odchodech...“

V reálu chybí totiž do služby i policisté další: občas někdo marodí, čerpá dovolenou, musí na školení... Výsledek? Každý má sice svůj úkol, ale velice často supluje za druhého, neboť to je urgentnější, a jeho vlastní práce musí poč-

**Věřte nevěřte, i takhle idylická místa se najdou na pražském Jižním Městě:
konkrétně u Milíčovského rybníka**

„Původně jsme sídlili jinde, v jednom z paneláků, kde měla policie k dispozici čtyři byty. To bylo řešení značně nevyhovující, takže stěhování zhruba před deseti roky jsme velice uvítali,“ vzpomíná vedoucí oddělení nadporučík Mgr. Petr Němec, jenž patří mezi zdejší pamětníky.

Taky sice z Prahy, natož z Jižního Města, není, pochází ze severní Moravy, ale kdysi právě na Jižáku jako policejní zelenáč nastoupil – a nějak se to už seběhlo, že od prostého pochůzkáře postupoval po žebříčku odbornosti a hodností, až to dopracoval k šéfovské židli. Což, jak říká, není ovšem

kat. Naopak posílou policie na Jižním Městě jsou prý strážníci Městské policie, kteří se někdy ozvou s informací, jindy vypomohou při zajištění místa činu nebo při provádění různých bezpečnostních akcí, například při kontrole restauračních zařízení.

Řeči se ovšem vedou a život jde dál, soudí nadporučík Němec, kdyby se měl trápit kvůli všem povídkám o možných odchodech ze služby, z trápení by nevyšel. Radši se pochlubí oddělením, které v roce 2006 prošlo v rámci projektu P 1000 rekonstrukcí – s tím, že další rekonstrukce, která bude financována z evropských fondů, se ještě chystá. Vznikne ona elegantně modrošedá recepce pro veřejnost, ale i nová místnost stálé služby, udělá se i řada dalších úprav, jež uvítá nejen veřejnost, ale zejména policisté ve službě.

Bohužel, skoro žádný z těch, co na oddělení slouží, není rodilý Pražák, natož aby pocházel či bydlel na Jižáku či aspoň v okolí. Vesměs jde o mladé lidi, kteří po základní odborné přípravě v SPŠ nastoupi-

li na pomoc policii v hlavním městě – a zatím zůstávají. Třebaže to mají domů setsakra daleko, kdo dojíždí jen hodinu či dvě, má to dobré. Hodně ze zdejších policistů je totiž až ze severní Moravy, z Frýdku-Místku, od Ostravy. Ubytovny, jež jim policie může poskytnout, nestojí za moc. Třeba taková Kupa, což býval „stavbařský hotel“, přeloženo ubytovna pro dělníky, postavená a patřičně vybydlená už za socialismu.

Když ji převzala policie, udělaly se jen nejnnutnější opravy, a bydlí se dál. Podle lidové pověsti se tam vyskytují i švábi...

„Zpočátku mají policisté ubytovnu zdarma, ale po určitém čase jim skončí dohody a už musí platit. Stejně jako se jim pak už neproplácí cesty za rodinou. Berou tedy jen trochu víc, než by při stejné hodnotě a funkci pobírali na oddělení doma, ale jejich životní náklady jsou o šest sedm tisíc vyšší – vždyť tu službu vykonávají v 31. nejdražším městě na světě,“ věcně vysvětluje nadporučík Němec.

Policejní prezidium o problému ví a snaží se ho řešit, věc naráží na předpisy a účetní pravidla. Nicméně už se prý našlo sedmdesát milionů, které by mělo do konce roku stačit na nejkřiklavější případy. A po novém ruce se najde snad řešení komplexní, v rámci reformy, která vstoupí do života.

Území, jež místní oddělení v Kaplanově ulici „obhospodařuje“, je pěkně rozlehlé, začíná u průhonické benzínky a táhne se až k odbočce z dálnice k Hostivěři. A sahá až k Petrovicím. Do obvodu patří i Milíčovský les a část Hostivařské přehrady.

„Konkrétně nuda pláž,“ zpřesní nadporučík Němec.

Ale hned dodá, že s naháči velké potíže nebyvají. Stejně jako na obou stanicích metra, jež má jeho oddělení „v referátu“, Háje a Opatov. Ve stanicích samých je mnoho kamer a neustálý pohyb lidí, takže tady pro chmatáky a násilníky pšenka nekvete. Spíš odlehlejší zákoutí je vábí, samota a tma. Noci měly a mají pro zločin zvláštní přitažlivost.

Když se před čtyřmi lety chystalo v Praze slučování policejních obvodů, šéfoval plukovník JUDr. Karel Adamec na „desítku“, tedy obvodu, jenž pod svá křídla sdružoval Vršovice, Strašnice, kus Vinohrad, Malešice a spoustu dalších čtvrtí a přilehlých obcí. A když se dozvěděl, že k tomu rozlehlému celku se připojí celá policejní čtverka (tedy Nusle, Pankrác, Michle, Spořilov a především obávaný Jižák) plus další přilehlé obce a že jemu hodlají policejní místa nejvyšší nabídnout ředitelování nového velecelku, pokřižoval se v duchu – a vzal to, protože z boje jakživ neutíkal.

„Jednou z podmínek výběrového řízení bylo, že uchazeč musí být psychicky mimořádně odolný. Tak si na to vždycky vzpomenu, když už si nevím rady, a snažím se takový zas být. Ale vážně: Věděl jsem, do čeho jdu, čtverka byla tradičně v Praze co do nápadu trestné činnosti nejhorší obvod a desítka ji šlapala na paty,“ řekne sarkasticky. „Takže co mohlo vzniknout? Rozhodně nic poklidného!“

Pro srovnání malá statistika: vezme-li se nápad trestné činnosti, který na Praze IV

Oddělení v Kaplanově ulici vyhlíží i zvenčí úhledné a funkční

připadá na jednoho policistu, za základ, pak třeba v píseckém okrese je týž údaj sedmnáctkrát nižší – a v jesenickém, jenž patří mezi neklidnější, je nižší dokonce čtyřiatřicetkrát.

Plukovník Adamec má na stěně barevnou mapu obvodu, jež se svými lidmi „obhospodařuje“. Těch lidí by mělo být třináct stovek, z toho jedenáct set policistů. V současné době je skutečný stav o sto osmdesát nižší. A okamžitý obrát k lepšímu se reálně očekávat nedá. Úkoly se tudíž musejí zvládat s lidmi, co jsou k dispozici. Navíc zkušených ubylo a ubývá, ti, co přicházejí, jsou nováčci. Nehotoví, mnohdy s představami, jež jim o policejní práci vstúpily televizní seriály. A nejhroší je, že odcházejí i zkušení profesionálové, třeba kriminalisté s dvaceti, třiceti roky praxe. Vůbec nejhůř se doplňuje kriminálka hospodářská: tam chce práce spoustu trpělivosti a vysokou kvalifikaci – a výsledek i uzavřeně už kauzy zůstává nejistý, leccos končí u soudu zproštěním, anebo se vleče roky a roky...

„Šéfovat kriminálce bylo ale i tak nepochybně snazší,“ usměje se při vzpomínce ředitel Adamec. „Měl jsem tým pětaticeti lidí, samé zkušené profesionály. To se to pracovalo!“

Ale nenaříká, nestěžuje si. Koneckonců, není komu. U policie to nemá nikdo lehké. A kdo by čekal havaj, ať radši k policii vůbec nechodí.

Budova, v níž má policejní obvod Praha IV ředitelství, sídlí v Michli na rušné křižovatce a zevnitř vypadá líp, než zvenku. Už se nedá poznat, že tu za první republiky býval hodinový hotel (ředitel Adamec s dojetím vzpomíná, že před lety v jiném bytším hodináři na Smíchově začínal), hlavně, že dům patří policii a může se tudíž investovat do jeho úprav a vylepšení. Což v mnoha jiných případech nejde, zejména místní oddělení sídlí v mnohdy v pronajatých prostorách, za něž nutno platit – mnohdy dost drahé – nájemné a větší opravy, než dejme tomu vymalování kanceláří, činit

Praporčíci na obvyklé objíždě rajonu

nelze. A postavit novostavbu? V Praze?! Víte, co stojí metr parcely i na tom Jižáku?

Praha IV má třináct místních oddělení, spíše větších než menších, lepších i horších. Vedle toho samozřejmě hlídkovou službu, kriminálku obecnou i hospodářskou, dopravní inspektorát, oddělení správních agend... V obvodu bydlí zhruba 450 000 lidí, což je oficiální údaj. K tomu nutno přičíst desetitisíce, jež nejsou nikde hlášeny, neméně cizinců, z nich jen někteří mají povolení k pobytu, a množství jedinců, porůznu na obvodě přespávajících. Jižní Město je jen jedním z mnoha zdejších sídlišť, menších i lidnatějších. K tomu připočteme desítky nákupních center, administrativní budovy, jež zejména kolem dálnice D1 rostou jako houby po dešti. Není snad týden, aby se nějaké slavné neotvíralo. Z policejního hlediska to znamená další hemžení lidí, dopravní ruch, vše, co láká i potenciální zločin.

Ze tří desítek policistů z oddělení v Kaplanově ulici jsou tři policistky, z nichž jedna vykonává dozorní službu a dvě pra-

Obvyklá atmosféra v místnosti dozorcího...

tvoří totiž případy, o nichž lze od začátku úspěšně pochybovat, že by kdy byly úspěšně vyřešeny. Příklad? Dostaví se pán a oznámí, že mu předchozího večera ukradli v metru igelitku s nákupem. Připustí, že byl opilý a trochu si schrupnul, takže neví pranic. Tašku pohřešil až na konečné, když se vzbudil, takže se mohla ztratit kdekoli cestou. A koneckonců, možná i předtím, než do metra nastoupil, eventuálně i v té hospodě, kde poseděl. Jak ona se jen jmenovala?“

„Zní to docela žertovně, ale s pánem to musí někdo sepsat, přešetřit a posléze spis uzavřít. Což jsou hodiny a hodiny, které by dotyčný policista mohl strávit prací podstatně rozumnější...“ vzdychne vedoucí oddělení.

„Kdysi například musela policie vyšetřovat každou nehodu, dnes to už neplatí. Tak proč by se podobný postup nemohl zavést i u bagatelní trestné činnosti a podobné kauzy by se nemohly jen registrovat – a začalo by se na nich pracovat, jen kdyby se objevily poznatky, které by dávaly nádeje na jejich úspěšné vyřešení?“

Co se trestné činnosti týče, drtivou většinu tvoří na Jižním Městě věci spáchané na vozidlech: větším dílem se auta vykrádají, méně, ale přesto se dost kradou jako celek. Lidé jsou nepoučitelní, pořád nechávají zaparkovaná auta coby výkladní skříně – a bazary jsou zřejmě bezedné, takže se zlodějíčkům jejich pár minut strachu pořád vyplácí.

„Podstatně se snížil počet vloupání do bytů a domků,“ připomíná nadporučík Němec s neskrývanou radostí. „Jednak si lidé byty zabezpečili, mají alarmy a vstupní bezpečnostní dveře, jednak v rámci privatizace získala do vlastnictví různá společenství vlastníků, která o paneláky pečují. To je znát z toho, jak prokoukly, ale taky se zamykají a zloději to zkrátka mají dnes mnohem těžší než dřív...“

Což ovšem neznamená, že by se na Již-

ním Městě občas neodehrály i větší případy: některé zdejší bankovní filiálky se už setkaly s lupiči s namířenou zbraní. Ale paradoxně, v takových případech je mnohem větší šance, že pachatel bude vypátrán. Ať se sebevíc snaží, přesto nechává stopy. A tak čas od času spadne klec – jako před nedávnem, kdy na Praze IV putovala za mříže banda, jež se zaměřovala na přepadání heren a kasin. Mysleli, že jsou nepolapitelní, a zmylili se.

„V posledních letech zjišťujeme každoročně mírný pokles počtu trestných činů,“ říká nadporučík Němec a rychle dodává, že jev nechce přeceňovat. „Není to moc, o třicet, padesát, i o sedmdesát méně. Ale třeba je to blýsknutí na lepší časy.“

Cestou z náměstí bratří Synků na ředitelství do Michle jsme jen na hlavní ulici napočítali 23 heren. Další se pochopitelně skrývají v uličkách postranních – a nedaleko od nich čile fungují zastavárny s nepřetržitým provozem. Prostý kombajn, jenž spolehlivě funguje.

„Jedinec závislý na automatech prohraje, co měl, a co dál? Hrát musí, tak vyjde na ulici, najde slibné auto, rozbije okénko, sebere, co má cenu. A za pár chvil vše prodá ochotnému bazaristovi: vydělají přece oba,“ říká plukovník JUDr. Adamec. „A už je zpátky u automatu, jeho židlička ještě ani nevystydla. V případě narkomanů je to totéž v lila.“

Jak říká, jsou na jeho obvodě místa, kam by v noci moc nechodil. Ve starých Nuslích a Vršovicích, kde je specifické složení obyvatelstva a navíc koncentrace zařízení, o nichž je řeč výše, zvláště vysoká, se nezřídka potulují jedinci, kteří už pozbyli všechny zábrany a jednají zcela zkratově a a nevyzpytatelně. A nemůže na každému rohu stát policista, jak tomu prý bývalo kdysi v centru Prahy...

Loupežná přepadení bank pochopitelně lákají pozornost médií i diváků a čtenářů: jde o velké peníze, pachatelé mívají zbraň, někdy dojde i k násilí. Ale z policejního hlediska je větším trápením drobná každodenní kriminalita: auta, krádeže, vloupáčky.

„Rychlý prachy, to je příkaz doby,“ vzdychne ředitel Adamec. A vzpomene, co se kriminalistům z obvodu nedávno povedlo: vybrali několik pěstíren a varen drog. Ač se to nezdá, obvod skýtá mnoho odlehklých koutů s takřka venkovskou zástavbou.

„Tam si někdo najme stodolu či celý opuštěný statek, hezky diskrétně vše utěsní – a pak už se pěstuje a pěstuje,“ říká věčně ředitel. „Jenže dřív nebo později si někdo všimne, že se v tom zapadákově děje něco divného – anebo se ozvou energetici, že jim tam prudce stoupl odběr. Konopí se musí hodně svítit – a když se navíc pěstitele nechce platit...“

Na oddělení panuje podivuhodný, atypický poklid, někdo je na střelbách, hlídkáři v terénu, zpracovatelé makají na spisech. Středa jak když vymaluje, léto vrcholí. Co přinesou další hodiny a dny? Uvidíme...

Jan J. VANĚK
Foto Václav ŠEBEK

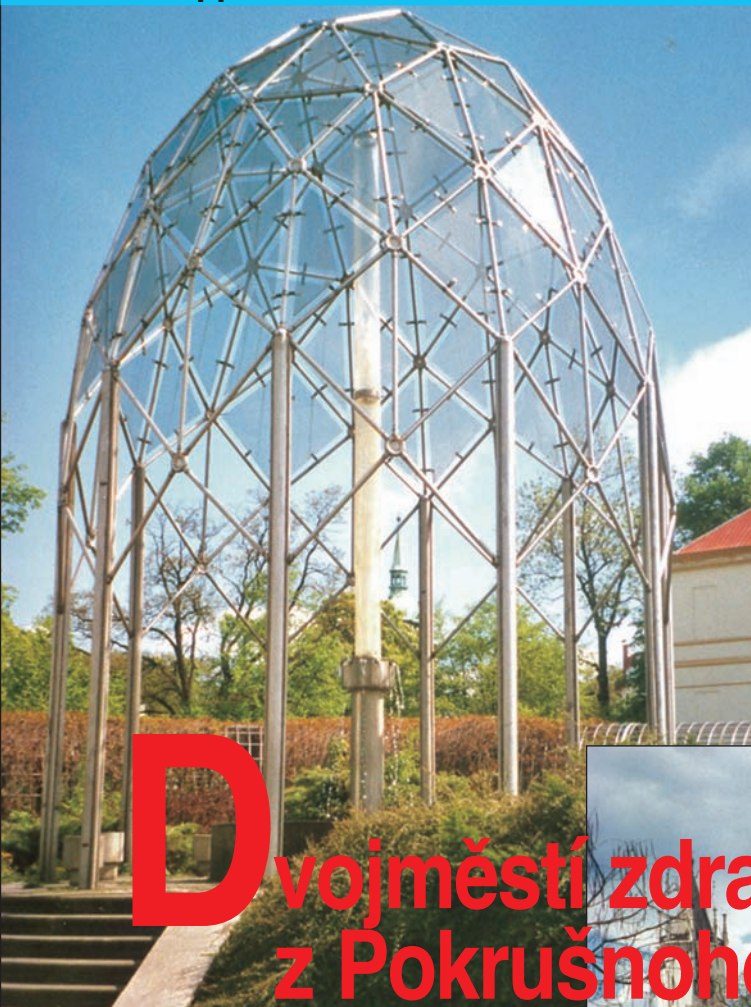

Ubytovna Kupa náležela kdysi stavbařům, dnes tam bez nadšení přebývají mimopražští policisté, sloužící v hlavním městě

cují na úseku trestního řízení. Nemají v práci žádné úlevy a dělají svou práci dobře. Jako chlapi. Akorát nechodí do hlídkové služby, v potenciálních pranicích s opilci by je vedoucí neviděl rád. Zastává názor, že urostlý chlap svede v takové situaci leccos už jen silou autority. A když autorita nestačí...

„Měl jsem to štěstí, že jsem se týden zúčastnil stáže v Nizozemsku a se zájmem jsem sledoval, jak funguje uniformovaná policie tam,“ vzpomíná komisař Němec. „Na rozdíl od nás se vůbec nezabývá vyšetřováním. Pouze na vyžádání kriminálky dělá dílčí potřebné úkony. Není tím pádem trestním řízením zatížená jako my a může se věnovat práci, která je pro ni hlavní: pochůzkové a hlídkové činnosti v ulicích.“

Velkou část agendy místního oddělení

Dnešní soutěžní hádanka bude poněkud výjimečná, ale ne složitější: ve hře budou sice dva znaky svým způsobem „dvoučlenné“ městské aglomerace, ale jako správnou odpověď do losování o ceny budeme brát odpovídající určení názvu alespoň jednoho z příslušných měst.

kého života – car Petr I., sasští kurfiřti, G. W. Leibnitz.

Zlatý věk pak pro zdejší měšťany pokračuje v období klasicismu, kdy se lázně opravdu stávají „aristokratickým“ Salonem Evropy. Mezi hosty lze v pamětních knihách číst jména švédského krále Gustava IV., císařovny Marie Louisy, pruského krále Bedřicha Viléma III., holandského krále Ludvíka, bratra Napoleona. Věhlas „ozdravovny“ v 19. století dále umocňují v té době nestárnoucí filozofující básník Goethe, hudebně mohutný skladatel Beethoven (napsal – zrovna zde – dopisy Nesmrtelné milence), bratři Humboldtové (jeden přírodovědec, druhý státník) a dlouhá řada jiných „nezapomenutelných“ návštěvníků...

Dnes lázně – na jižním svahu Krušných hor, v podhorském, mírně dráždivém klimatu – odvěkými koupelemi, rehabilitač-

Dvojměstí zdraví z Pokrušnohoří

Oba městské celky spojuje lázeňství. Ostatně dnešní díl je završením malé série, která začala v červenci vyprávěním o „mladých lázních“ v Klášterci nad Ohří a v srpnu pokračovala legendárním slovenským lázeňským centrem. Tentokrát jsme také v místech, kde mají léčebné procedury jednu z nejstarších tradic (v evropských rozměrech). Počátky místní historie jsou spojeny s termálními prameny, o jejichž léčivém působení se vědělo už před nějakými 2 000 lety. Dokládají to archeologické nálezy římských a keltských mincí a šperků z počátku našeho letopočtu v několika nejstarších vřídlech. Zvyk známý z dob antického Řecka a Říma – projevoval díky ozdravným silám minerálních, většinou vřelých vod vzhazováním darů do pramene – tak potvrzuje letitost zdejší vodoléčby.

Historické zmínky z raného středověku vypovídají o osídlení regionu slovanským obyvatelstvem a o založení benediktinského kláštera sv. Jana Křtitele z podnětu královny Judyty (té, co mívala v Praze „vlastní“ most – dříve než světlo světa spatřil most Karlův). A v 16. století, na úsvitu novověku, tady dochází k velkému všeobecnému rozvoji, obzvláště pak právě kolem lázeňství.

Vznikají první lázeňské budovy v okolí Pravřidla, přijíždějí významní hosté s početnými doprovody a lázeňský život doplňuje, významně dotváří čilý společenský a kulturní ruch. Z malého, nepříliš významného městečka činí hospodářský vzestup léčebné středisko s výjimečnou klientelou.

Další rozmach nastává v 18. století s novou vrchností. Rod Clary – Aldrigenů (panství získal po zavraždění válečníka Albrechta z Valdštejna) se zasloužil o celosvětovou známost a evropskou proslulost lázní a celé lokality. Přijížděly sem velké osobnosti politického, vědeckého i umělec-

ním cvičením (neplést si s působením nelegálních speciálistek postávajících podél silnice E 55!) a dalšími léčebnými postupy zlepšující pacientům stav jejich pohybového aparátu (třeba i po operacích páteře), posilují kondici lidem postiženým roztroušenou sklerózou, zklidňují duševní pohodu jedinců s labilnější psychikou.

V závěru si pro pořádek zopakujeme, že ze dvou erbů stačí pro postup do slosování o ceny správně pojmenovat alespoň jeden!

/ki/

Foto Dana KUTÁLKOVÁ
Kresby František DOUBEK

Znaky evropských měst

Policista č. 9/2008

KUPON č. 9

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 30. září 2008

Řešení z č. 7/2008 zní:

město KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Hana Šturmová, Praha; Ivo Štejskal, Praha;

Věra Pojmanová, Havlíčkův Brod.

Blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Praha 4 – nejjednodušší řešení, kde na tramvajovém pásu není vyznačen přechod pro chodce; existují varianty, kde je stávající vodorovné značení přetřeno tmavou barvou

Praha 2

Praha 10

Řešení přechodů při křížení s tramvají

Praha 15 – nejsložitější řešení

Praha 1

Praha 2

Praha 4

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ukládá v § 5 odstavci 1) písmenu h) s **výjimkou řidiče tramvaje** umožnit chodci, který je na přechodu pro chodce nebo jej zřejmě hodlá použít, nerušené a bezpečné přejítí vozovky. To znamená, že na vyznačeném přechodu pro chodce nemá chodec před tramvají přednost. Tento fakt je bohužel, zejména u chodců seniorů, zdrojem konfliktních situací, vyplývajících z neznalosti zákona, nehledě na skutečnost, že málokterý chodec si uvědomuje, že kolejové vozidlo má s ohledem na svoji konstrukci a hmotnost mnohonásobně delší brzdnou dráhu než nekolejové motorové vozidlo.

S cílem předcházet dopravním nehodám tam, kde přechod pro chodce kříží kolejové těleso, se začínají objevovat na vozovce některá opatření, která na přítomnost tramvají upozorňují. V České republice neexistuje žádná norma, která by tato upozor-

nění sjednotila, a tak se můžeme například na území hlavního města Prahy setkat s řešeními, uvedenými na fotografiích.

Ing. Jaroslav HOŘÍN
Foto autor

V dnech 13.–16. května 2008 delegace z České republiky složená se zástupců odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra a odboru civilního letectví Ministerstva dopravy navštívila italské bezpečnostní složky. Cílem návštěvy, uskutečněné v rámci programu TAIEX, bylo především seznámit se s organizací a koordinací bezpečnostních opatření v civilním letectví a odpovídajícími postupy italských bezpečnostních orgánů. Šlo o poslední možnost spolufinancování zahraničních pracovních cest z prostředků Evropské komise, neboť pro nové členské země včetně České republiky možnost čerpání z prostředků programu TAIEX dnem 20. května 2008 skončila.

Bezpečnost civilního letectví v Itálii

Organizace ochrany civilního letectví před protiprávními činy v Itálii

Úřadem odpovědným za bezpečnost civilního letectví podle evropských norem je v Itálii ministerstvo infrastruktury a dopravy (odbor námořní a letecké dopravy). Úlohou odboru námořní a letecké dopravy je obecně vykonávat státní správu v oblasti civilního letectví, dále rozvíjet mezinárodní vztahy, nastavovat vládní politiku v dané oblasti a provádět na nejvyšší úrovni kontrolu a dozor. Odbor námořní a letecké dopravy dále pověřuje praktickým výkonem funkcí v oblasti bezpečnosti civilního letectví úřad pro civilní letectví (ENAC). ENAC působí jak na centrální úrovni, tak má svá zastoupení na 21 z 26 italských letišť. Vznik úřadu se datuje rokem 1997, kdy došlo ke sloučení tří dosud samostatných organizací, generálního ředitelství civilního letectví, leteckého rejstříku a úřadu pro letecký personál.

Specifickým úkolem lokálních zastoupení ENAC je chránit zájmy státu na jednotlivých letištích, normativně na nich nastavovat bezpečnostní opatření a zároveň v prvním stupni provádět kontrolu jejich dodržování. Vedoucí místního zastoupení ENAC také vystupuje v oblasti ochrany před protiprávními činy jako ředitel letiště. V této souvislosti je třeba zmínit, že v Itálii funguje pro nás poněkud nezvyklý model provozování letišť, kdy stát jako vlastník letištní infrastruktury pronajímá letiště soukromým subjektům na období čtyřiceti let.

Kromě ENAC hrají zásadní roli v ochraně civilní letecké dopravy také ministerstvo vnitra (spolupodílí se na normotvorbě a řídí činnost policie) a policie, která je orgánem odpovědným za řešení protiprávních činů v civilním letectví a současně má hlavní odpovědnost za obecnou bezpečnost na území státu. Určitou působnost pro oblast civilního letectví v Itálii mají dále četníci (carabinieri), ozbrojený sbor, spadající pod Ministerstvo obrany, a celní správa (zejména její ozbrojená složka – finanční stráž).

Vymezit přesně působnost těchto státních bezpečnostních složek není vůbec jednoduché, pravomoci se do značné míry překrývají.

V oblasti ochrany civilního letectví před protiprávními činy na letišti Fiumicino se tak například na hlídkové činnosti v areálu letiště podílí jak policie, tak četníci a finanční stráž. Finanční stráž navíc provádí kontroly vozidel na vstupních branách do vyhrazeného bezpečnostního prostoru letiště. V současné době se ale připravuje převedení odpovědnosti za tyto kontroly na provozovatele letiště.

Koordinace bezpečnosti civilního letectví na centrální a lokální úrovni

V Itálii je bezpečnosti dopravní infrastruktury věnována mimořádná pozornost. Tomu nasvědčuje i existence několika centrálních koordinačních komisí podřízených italské vládě. Nejvyšším koordinačním orgánem je Meziřesortní komise pro bezpečnost dopravy a infrastruktury (COCIST), na nižší úrovni pak jsou zřízeny jí podřízené koordinační skupiny pro jednotlivé segmenty dopravního systému (Meziřesortní skupina pro bezpečnost námořní dopravy – CISM, Meziřesortní skupina pro bezpečnost letecké dopravy – CISA a Meziřesortní skupina pro bezpečnost pozemní dopravy – CIST).

Na činnosti CISA se podílí prezident ENAC (jako předseda) a dále nominovaní zástupci úřadu vlády, ministerstva zahraničních věcí, ministerstva vnitra, ředitelství finanční stráže, celní správy, ministerstva informací, ministerstva obrany, ministerstva dopravy, ENAC, řízení letového provozu, asociace letišť Assaeroporti, asociace leteckých dopravců Assaereo, mezinárodní výboru zástupců leteckých společností IBAR, asociace regulovaných agentů a zasilatelů ANAMA/AICAI. Zástupci ze státní správy jsou zpravidla na úrovni ředitelů odborů, letecké asociace jsou pak zastoupeny předsedy.

Hlavní odlišností italské CISA proti obdobnému centrálnímu koordinačnímu orgánu v České republice – Meziřesortní komisi pro bezpečnost civilního letectví – je především zastoupení subjektů mimo státní správu. Soukromé asociace hájící zájmy leteckého průmyslu tak mají možnost od začátku sledovat a ovlivňovat genezi bezpečnostních opatření, tedy postupů, které mají zpravidla značný ekonomický dopad na jejich fungování.

Na lokální úrovni zajišťují koordinaci bezpečnostních opatření komise pro bezpečnost letišť (CSA). Komise mají poradní a konzultační úlohu, předsedá jim ředitel letiště (šéf místního zastoupení ENAC), dalšími členy jsou velitelé a vedoucí orgánů působících na letišti: policie, celní správa, finanční stráž, četnické stanice, úřadu ministerstva zdravotnictví, poštovní správy na daném letišti, hasičské jednotky, bezpečnostní sekce společnosti spravující letiště a zástupce leteckých dopravců operujících z daného letiště. Úkoly CSA prakticky odpovídají úkolům letištních výborů pro bezpečnost v českém prostředí.

Ověřování spolehlivosti a vydávání letištních identifikačních průkazů

Problematika ověřování spolehlivosti letištního personálu je v Itálii upravena v rámci Národního bezpečnostního programu ochrany civilního letectví před protiprávními činy. Ověřování provádí vždy místní zastoupení ENAC na daném letišti, které si vždy před konečným rozhodnutím vyžádá stanovisko policie, celní správy a finanční stráže. Tyto státní bezpečnostní složky provedou evidenční kontrolu k žadateli ve svých databázích a formou ano/ne oznámí ENAC, zda vydání karty doporučují či nikoli. ENAC není ve svém rozhodnutí stanoviskem dotazovaných bezpečnostních složek vázán, ale fakticky se předpokládá, že jej bude respektovat.

Do nedávné doby bylo stanovisko dotazovaných státních bezpečnostních složek zalo-

Letiště
Fiumicino

ženo pouze na jejich správním uvážení, nebyla stanovena žádná diskvalifikační kritéria, která by znamenala automatické vydání zamítavého stanoviska. Tento přístup se změnil před několika měsíci, kdy byl na letišti Fiumicino zpracován seznam deliktů, které budou mít za následek automatické zamítnutí žádosti o vydání letištního identifikačního průkazu. Tímto seznamem se již policie fakticky řídí, i když nebyl dosud na národní úrovni formálně schválen, neboť své finální stanovisko k seznamu dosud neposkytl úřad na ochranu osobních údajů.

Diskvalifikační účinek mají především následující činy, pokud za ně byl žadatel v posledních pěti letech pravomocně odsouzen: protiprávní činy v civilním letectví, trestné činy proti státu, trestné činy proti svobodě, trestné činy v oblasti dětské pornografie, násilné sexuální trestné činy, drogové trestné činy, trestný čin pašování a trestné činy spojené s nelegální migrací. Za další diskvalifikační trestné činy, pokud k nim došlo v období do 10 let před podáním žádosti, jsou považovány: napojení na mafii nebo osoby spojené s organizovaným zločinem, napojení na osoby spojené s obchodem s drogami, nezákonné obchodování se zbraněmi a výbušninami a činy proti veřejným činitelům. Diskvalifikační účinek mohou mít také jednání, za něž žadatel nebyl dosud pravomocně odsouzen, v případě některých trestných činů postačuje podání obžaloby, případně obvinění.

Zpravodajské služby nejsou běžně zapojeny do systému ověřování spolehlivosti, mohou však být státními bezpečnostními složkami neformálně dotazány. V Itálii také nejsou vyžadovány žádné doplňující informace (výpisy z domovských rejstříků trestů, apod.) od žadatelů – cizinců.

U příslušníků státních bezpečnostních složek se ověřování spolehlivosti neprovádí, má se za to, že jsou již dostatečně prověřeni při nástupu do služebního poměru. Příslušný policejní velitel daného letiště ale předává místní kanceláři ENAC seznam osob, pro které požaduje vydání průkazu, a tímto seznamem zároveň garantuje, že průkazy budou požadovány pouze pro policisty, kteří budou zařazeni k výkonu práce na daném letišti.

Bezpečnostní opatření při protiprávních činech na letišti Fiumicino v Římě

Bezpečnostní opatření na letišti Fiumicino pro případ výskytu protiprávního činu v civilním letectví jsou upraveny ve zvláštním bezpečnostním plánu, který nese označení „Leonardo da Vinci“. Za zpracování bezpečnostního programu odpovídá policie a místní zastoupení ENAC na letišti. Plán se skládá z pěti základních kapitol. V první kapitole jsou popsány základní principy a účel plánu, ve druhé je charakterizováno letiště a jeho okolí, ve třetí jednotlivá bezpečnostní opatření, v páté výcvikový program, který by měl zajistit připravenost bezpečnostních složek na řešení protiprávních činů v civilním letectví.

Čtvrtá kapitola je věnována plánům pro jednotlivé typy protiprávních činů v civilním letectví. Tato kapitola je dále členěna do jednotlivých typových plánů. Jedná se o:

- schéma spojení na centra odpovídající za řešení mimořádných situací v oblasti ochrany před protiprávními činy

- typový plán pro případy sabotáží

- typový plán pro případ teroristického útoku

- typový plán pro případ zmocnění se letadla na zemi

- typový plán pro únos letadla

- typový plán pro řešení hrozeb bombovým útokem (na letadlo nebo na infrastrukturu letiště)

Řešení krizových a nenadálých situací v oblasti ochrany před protiprávními činy i dalších mimořádných událostí z oblasti provozní bezpečnosti se na římském letišti Fiumicino odehrává primárně ve třech krizových místnostech, které se nacházejí mimo

letištní terminály v budově místního zastoupení ENAC. První operační centrum je v případě nutnosti obsazováno zástupci bezpečnostních složek (policie, četníci, finanční stráž, ENAC), zástupci veřejných institucí a ředitelem letiště. Úkolem přítomných v prvním operačním centru je vyhodnocování situace a přijímání rozhodnutí o dalším postupu. Druhé operační centrum je obsazováno v závislosti na povaze řešené krizové situace. V případě řešení např. únosu letadla je operační centrum obsazeno zpravidla policejními vyjednaváči. V případě řešení např. havárie letadla je operační centrum dáno k dispozici postiženému leteckému dopravci. Třetí operační centrum funguje během řešení krizové situace jako callcentrum, jehož posláním je sběr a poskytování informací zejména příbuzným postižených osob.

Policejní stanice letiště Fiumicino

Letiště Fiumicino patří do desítky největších evropských letišť, v roce 2007 odbavilo přibližně 33 milionů cestujících. Disponuje třemi terminály pro odbavení mezinárodních a domácích letů, samostatným terminálem pro odbavení rizikových letů a nákladním terminálem.

Velikosti letiště odpovídá i personální stav místní policejní stanice. Policejní stanice letiště Fiumicino v současné době disponuje přibližně 800 policisty. Policie na letišti zabezpečuje většinu policejních funkcí – zodpovídá za obecnou bezpečnost, vyšetřování trestných činů a přestupků, má speciální úkoly v oblasti ochrany civilního letectví před protiprávními činy a provádí pasovou a imigrační kontrolu. Z celkového počtu přibližně 300 policistů odpovídá za pasové a imigrační záležitosti, 300 vykonává preventivní a represivní bezpečnostní úkoly, další policisté se podílejí na vyšetřování a správních agendách a podpůrné činnosti.

V rámci bezpečnostní skupiny je vyloučeno také několik desítek policistů pro zvláštní určení. Členové tohoto týmu jsou nadstandardně vyzbrojeni a podílejí se na zvláštních bezpečnostních opatřeních u rizikových letů (zejména na Terminálu 5, který je pro takové lety především určen) a dále jsou cvičeni jako prvosledová jednotka v případech protiprávních činů v civilním letectví. Část týmu vykonává službu v uniformě, část je v civilním oblečení.

Bohdan KOVERDYNSKÝ,
odbor bezpečnostní politiky
Ministerstva vnitra

POLICISTA

roku 2007

Ministr vnitra Ivan Langer a policejní prezident Oldřich Martinů předali v Praze v příjemné atmosféře, vytvořené v Paláci Zofín Hudbou Hradní stráže a Policie ČR, moderátory a zpěváky Ditou Hořínkovou a Romanem Vojtkem, prestižní ocenění policistům za mimořádné činy v uplynulém roce.

Za individuální čin roku byl na 1. místě oceněn prap. Michal Šíf z Obvodního oddělení P ČR Česká Lípa. Pěťadvacetiletý praporčík na oddělení pracuje jako inspektor a z České Lípy pochází. V listopadu loňského roku sloužil jako hlídka a měl za úkol provádět prevenci v obchodních střediscích. Na výzvu operačního důstojníka přišel jako první k incidentu, který se odehrával poblíž. Na linku 158 přišlo oznámení o pobodaném muži a ohrožení ženy s dítě-

tem v jednom z bytů. Prap. Šíf násilně otevřel dveře bytu a zabránil dalšímu napadání přítomných osob. Poté, co byl sám ohrožován pachatelem na zdraví a životě, použil donucovací prostředky a následně střelnou zbraň. Výstřelem na pachatele a prostře-
lením jeho ruky mu zabránil v páchaní násilností na přítomných osobách. Zraněným zajistil přivolání lékařské pomoci. Prap. Šíf svým jednáním sám zvládl velice složitou situaci, kdy došlo k ohrožení lidských životů ozbrojeným pachatelem, použití zbraně bylo složité vzhledem k množství přítomných osob na místě činu, hrozilo jejich zranění. Zároveň zvládl s velkým přehledem a v souladu se zákonem.

Na druhém místě byl oceněn npor. Jiří Jakoubek z Obvodního oddělení P ČR Hořesedly. Svým jednáním v době mimo službu zachránil topičiho se chlapce, který spadl do betonové nádrže. Sám vytáhl z vody tonoucího a ihned mu poskytl první pomoc. Jednalo se o čtyřletého chlapce, kterého donesl k jeho rodičům do nedalekého rekreačního střediska.

Jako třetí byl oceněn por. Jan Holub z Preventivně informační skupiny Správy hl. m. Prahy, který svým přístupem, zejména při přednáškách pro děti, studenty a seniory se stal oblíbeným a žádaným pracovníkem PIS. Jeho činnost byla mnohokrát oceněna a všechny jeho aktivity souvisí se zvyšováním prestiže P ČR.

Za týmovou práci byla na 1. místě oceněna Správa Jihočeského kraje. Týmovou práci kriminalistů P ČR SJČ kraje a OŘ P ČR České Budějovice se podařilo objasnit trestný čin vraždy, kdy zejména provedení mimořádně náročné domovní prohlídky pomohlo usvědčit pachatele. Uvedená prohlídka trvala po dobu 18 dnů. Vzhledem k náročnosti případu se každodenně za obrovského úsilí na týmové práci podílelo třicet až čtyřicet kriminalistů.

Druhé místo patří tentokrát Kriminalistickému ústavu Praha za osvědčení o akreditaci vydané Českým institutem pro akreditaci o.p.s. Vydáním osvědčení bylo úspěšně završeno více než třicetileté úsilí, během něhož byl v Kriminalistickém ústavu Praha vybudován systém managementu kvality a podle požadavků příslušné normy byly vytvořeny příslušné dokumenty a vypracovány standardní operační postupy. Podle současných statistických údajů je těmito postupy pokryto 84 % všech požadavků na zkoumání, které do KÚP přicházejí.

Vstup do schengenského prostoru lze považovat nejen za přelom v historii České republiky, ale i Služby cizinecké policie, která byla oceněna jako třetí. Krok, který umožnil plnohodnotné zařazení do evropských demokratických struktur, představoval vrchol v prezentaci dobře vykonané práce pracovníků SCP. Pro SCP vstup ČR do schengenského prostoru znamenal zejména odchod policistů z pozemních hranicních přechodů a přechod na nový styl práce. Boj s nelegální migrací a přeshraniční kriminalitou se soustředil zejména na vlastní území ČR, kde byla posílena opatření v oblasti pátrání, kontroly, dohledu a navracení cizinců. K tomu jsou využívány také nástroje mezinárodní spolupráce.

Velitelem roku se stal plk. Mgr. Robert Šlachta, ředitel Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu. Ve své funkci prokázal mimořádné přednosti, spočívající zejména v dokonalé znalosti kriminálního prostředí a v následné aplikaci nových metod práce, které postupně přebírá jako výsledek tzv. nejlepší praxe celá P ČR. Jedná se zejména o zkvalitnění operativně pátrací činnosti, využívání informací z prostředí a zlepšení kvality trestního řízení. Velkou měrou se podílel na faktickém fungování společné služby kriminální policie a vyšetřování, kde nebylo jednoduché odstranit léty zažitou činnost pracovníků SKPV a přimět je ke vzájemné spolupráci.

Jako velitel vždy dbá na zlepšování pracovních podmínek svých podřízených pracovníků a zároveň vyžaduje důsledné plnění všech povinností, vyplývajících z kon-

krétního postavení policisty. Pod jeho vedením bylo realizováno mnoho úspěšných operací, které významnou měrou narušily fungování zločineckých uskupení, jež se zabývají organizací, výrobou a distribucí omamných a psychotropních látek a jedů. Plk. Robert Šlachta je v policii respektovaným velitelem, který rád pracuje s lidmi a je vždy připraven pomoci.

Oceněn jako druhý byl plk. JUDr. Miloš Maštera, ředitel P ČR Správy Západočeského kraje, za nadále nadstandardní, příkladný a profesionální výkon služby v nové funkci ředitele P ČR SZČ kraje. Mimo jiné významnou měrou přispěl k úspěšnému plnému zapojení ČR do schengenské spolupráce, a to maximální podporou přeshraniční policejní spolupráce se Svobodným státem Bavorsko, která byla schengenskou hodnotící komisí jednoznačně označena jako ukázkový příklad tzv. „nejlepší praxe“. Plk. Maštera je uznávaným a respektovaným velitelem.

Plk. Bc. Pavel Švrčula, vedoucí odboru dopravního inspektorátu SDP P ČR Správy hl. m. Prahy byl oceněn jako třetí za nadstandardní, příkladný a profesionální výkon služby v oblasti řídicích i organizačních kompetencí, především při zajišťování dopravně bezpečnostních akcí, bezpečnostních opatření v rámci demonstrací, sportovně společenských akcí a jiných mimořádných událostí na území hl. m. Prahy.

Policistou – veteránem roku se stal pplk. Jan Pufler, který za dobu své policejní praxe působil na různých služebních místech. Po absolvování vysoké školy pracoval jako vyšetřovatel násilné trestné činnosti. Od roku 2000 zpracovává trestnou činnost policistů v rámci dnešní Inspekce ministra vnitra. Dosahuje velmi dobrých výsledků

a za svou osmatřicetiletou praxi byl mnohokrát kázeňsky odměněn. Zkušenosti pplk. Puflera jsou velkým přínosem pro všechny pracovníky Inspekce ministra vnitra, a proto jsou mu svěřovány ty nejzávažnější případy vyžadující vysokou odbornost při zpracování.

Policejním ředitelstvím roku bylo vyhlášeno Městské ředitelství Brno, které reaguje pružně na všechny změny a snaží se svojí kreativitou a činorodostí navrhovat nové projekty, které uvádí do praxe. Jedná se např. o on-line projekt – Blokové pokuty na internetu, účast na projektu týkající se komunikace neslyšících s P ČR a ostatními organizacemi apod. Městské ředitelství Brno zlepšuje dosavadní přístupy a snaží se o kvalitní poskytování služby veřejnosti.

V kategorii **Učitel policejní školy roku** byl oceněn Mgr. Jiří Vidlák, který se věnuje na policejní škole v Brně výuce angličtiny již od roku 1995. Svým vysoce profesionálním vystupováním, neotřelými metodickými a didaktickými postupy a asertivním jednáním se stal mezi studujícími nejoblíbenějším vyučujícím anglického jazyka. Neustále pracoval na obsahové přitažlivosti daných témat vytvářením různých názorných pomůcek, učebních textů i zkušebních testů. O kvalitách jeho pedagogické práce svědčí studijní úspěchy účastníků jazykových kurzů při závěrečných jazykových zkouškách. Stal se velice oblíbeným vyučujícím nejen pro své pedagogické kvality, ale i pro svůj jemný humor a vtip, se kterými umí podat náročné učivo, a pro vstřícné vystupování a jednání. Pro své kvality byl v létě 2007 určen jako garant pro vytvoření a ověření pilotního projektu Policejní jazykové zkoušky v rámci připravované koncepce jazykového vzdělávání policistů. V případě potřeby také tlumočí, provádí překlady a pravidelně vykonává v ostatních policejních školách funkci předsedy zkušebních komisí při závěrečných jazykových zkouškách.

Na závěr slavnostního schromáždění byl oceněn **Student policejní školy roku**. Stal se jím vrchní referent stržm. Erik Cerhák. V roce 2007 byl zařazen do kurzu Základní odborné přípravy ve Vyšší policejní škole MV v Brně, od 1. 9. 2008 do 31. 10. 2008 bude pokračovat v Základní odborné přípravě u P ČR Správy Jihomoravského kraje, školní policejní středisko Brno. Služebně je zařazen na OR P ČR Blansko. Stržm. Erik Cerhák dosahuje v průběhu studia výborných studijních výsledků. Příkladným způsobem zastává funkci předsedy třídy, v třídní správě a velmi odpovědně přistupuje k plnění služebních povinností. Svým chováním a vystupováním je vzorem pro všechny ostatní studující. V době osobního volna působí jako vedoucí „dětské fotbalové přípravy“ v obci Rájec-Jestřebí, zároveň je členem občanského sdružení, které se podílí na modernizaci obce – např. aktuální výstavbou dětského hřiště.

dl –

Na fotografiích Václava ŠEBKA je pppr. Michal ŠÍF

Nepřesně počítáno, hlavní město Ázerbájdžánu leží na břehu Kaspického moře zhruba 4 000 kilometrů od Prahy. Tedy i od pražských Holešovic, kde sídlí Policejní prezidium. Ale dá se říci, že sem je to z Baku ještě o něco blíž.

JAK JE BAKU BLÍZKO

Neboť spolupráce, započatá z vůle OBSE před několika lety, trvá a rozvíjí se. A když se lidé navzájem poznají a udělají spolu kus práce, nutně jsou si bližší. Třebaže obecně vzato, geografickou vzdálenost zvyšuje i fakt, že přímá letecká linka mezi oběma hlavními městy doposud neexistuje. Nejsnazší spojení je přes Vídeň, kde se přestupuje. Díky čemuž se celková doba cesty dost protáhne, nicméně vlakem by trvala přece jen podstatně déle. O autu nemluvě.

Navzdory geografické vzdálenosti si jsou už po několik let česká a ázerbájdžánská policie už několik roků blízke, neřku-li bližší než ostatní. Spolupráce v rovině vzdělávací, tedy v twinningovém projektu OBSE, MV ČR a MV Ázerbájdžánu se z počátečního vzájemného otukávání už dávno dostala do obrátke a výrazně poskočila od teorie k praxi.

Setkání ázerbájdžánských policejních pedagogů s českým policejním prezidentem

Na rozlúčkový večer zaskočila na chvíli i ředitelka odboru vzdělávání a policejního školství Dr. Tomková

Setkání v „kapli“ jihlavské SPŠ

Série vzájemných návštěv a konzultací začátkem letošního léta dospěla k další poloze: do Prahy přijela čtyřčlenná delegace policejních pedagogů (a dva jejich tlumočníci) z Baku a strávila v České republice dva velmi náročné týdny.

Delegace byla pánská, vedl ji Elmar Akhundov z odboru vzdělávání ázerbájdžánského ministerstva vnitra, členy byli policisté a učitelé bakuské policejní školy Rizvan Huseynov, Fikrat Takirov a Shahin Shukurov. V Praze je čekal nabitý program a vedra jak u Kaspiku.

A ovšem **Mgr. Milan Bandas**, správní rada ze Skupiny vzdělávání, služební přípravy a sportu Policejního prezidia, který to měl všechno na starosti – a my se ho tedy zašli vyptat, jak se návštěva vydařila.

Zprvu se na chvíli zdálo, že Ázerbáj-

dzánci snad nakonec ani nepřijedou, ne?
Tak zlé to nebylo, ale nedostali včas víza a přilet se na poslední chvíli odkládal. Což nás dostalo do překerní situace, protože program byl sestaven takřka po hodinách s najednou jsme museli všechno posunout a se spoustou spolupracovníků projednat a připravit znovu, na pozdější termín. Ale zázrak se stal a vůbec nic jsme nemuseli zrušit.

Dobře, jak tedy vypadalo ono vůbec nic?

Od začátku, díky zkušenostem, které už máme, nám bylo jasné, že nesmíme hosty jen zavalit množstvím informací, ale nabídnout jim taky určité společenské vyžití, příležitost k obecnému poznání naší země. A tak jsme jim kupříkladu umožnili návštěvu Pražského hradu, přičemž se dostali i do prezidentských prostor, kam běžní turisté

nechodí. To byl pro Ázerbájdžánce obrovský zážitek, pro ně jsou vůbec naše architektonické památky a středověké pamětihodnosti úžasně zajímavé. V Baku moc historických staveb nenajdete, je to zcela jiná kultura. Takže neméně než hradní komnaty a sály fascinoval naše hosty třeba zámek v Telči a vůbec celé město Telč. A přímo je uchvátil tamní lovecký salonek s trofejemi a zbrojnice s brněními a zbraněmi rytířů.

A co takhle doba moderní? Máme se v očích ázerbájdžánských policistů čím chlubit?

Ale ano, zavezli jsme je do letňanského obchodního centra a do Globusu, a hypermarkety je velice zaujaly. Oni takové soustředění obchodů zatím neznají, v Baku jsou jen obchodní domy typu, jakým u nás byly Priory, a vedle toho nespočet malých obchůdků. Hypermarkety a celá centra pro

Prohlídka zámeckého salonku loveckých trofejí v Telči

Skid-car na jihlavském letišti vždy zaujme

Modelové situace možno cvičit i venku

ně byla stejně zajímavá jako pro nás v devadesátém, když jsme se prvně dostali třeba do Vídně a zírali a nakupovali.

Dobře, ale kvůli nákupům sem nepřišli. Jak vypadala hlavní náplň pobytu delegace?

Ubytovali jsme je v pražské Vyšší a Střední policejní škole, kde pro ně vedení připravilo opravdu dobré podmínky, a denně jsme je vozili na prezidium. Tady jsme měli připravený salonek s projektory a další technikou a předváděli jsme jim velice bohatý repertoár pedagogických informací. Tady je také přijal policejní prezident, což považovali za skutečnou poctu.

Co jste se je snažili naučit?

Snažíme se jim předat zkušenosti, jež jsme nabyli v průběhu reformy policejního školství, tedy v posledních zhruba dvanácti letech. Oni se pořád nemohou zbavit klasického typu výuky, kdy učitel prostě od-

vůbec ne, ujišťovali jsme je, klidně můžete učit na louce za školou, anebo někde v kůlně, kam nastrkáte vyřazený nábytek. Beztať se třeba rozbije!

Pochopili?

Myslím, že dokonale. Předvedli jsme jim totiž praktické ukázky takové integrované výuky, což je lepší než spousta slov.

Pokud vím, v Ázerbájdžánu je vedle Policejní akademie jediná škola, jež by zhruba odpovídala našim středním policejním. Ukázali jste hostům, že my máme škol více?

Časový rozvrh byl nabitý, ale vzali jsme je aspoň do Jihlavy, kde jsme absolvovali zevrubnou exkurzi celým areálem, zajezdili si „školu smyku“ na SKID-caru a ve středisku Pouště jsme zhlédli ukázky praktické výuky.

Zejména vybavení unikátními trenážery, jež v Jihlavě mají, Ázerbájdžánce velmi

přednáší lekci, již už má dávno zažitou a syje ji tedy spatra a jako kolovrátek. Žáci na něj fascinovaně hledí, jak to dovede hezky zpa-měti, a jestli pochopí či nepochopí, není už podstatné. U nás je to dávno jinak, i když ne vždy a ve všem: základem jsou modelové situace a integrace výuky, spojování témat do větších celků, aktivní účast studentů na výuce. Takový způsob vyučování si žádá i moderní technické vybavení, avšak nikoli neodmyslitelně: ukazovali jsme jim třeba, že se modelové situace mohou odehrávat i ve starých Tesko barácích na konci školního areálu.

Myslíte ty přízemní budovy, kde mají v Hrdlořezech třeba trenážer na vykopávání dveří?

Přesně! Oni sice už s modelovkami podle našich předchozích rad začali, ukazovali nám dokonce jednu, kterou si natočili na video a byli na ni nezměrně pyšní, ale pořád mají pocit, že pokročit dál budou mocit teprve, až dostanou nějaké nové pěkné vybavení. To

nadchlo a upřímně záviděli. Pořád jsme museli zdůrazňovat, že naše školy si nic nepořídily ze dne na den, že jde o výsledek mnohaletého úsilí a postupných investic. Prostě jsme jen se změnami začali dřív než oni, a tak jsme dál. Oni mají někdy pocit, že jsme prostě bohatí, a museli jsme vysvětlovat, že taky bojujeme o rozpočet a někdy na něco čekáme déle, než je nám milé.

Jací byli vaši hosté?

Přátelští, spontánní, velice zvědaví, pozorní. Všechno si zapisovali, třebaže jsme jim na konci návštěvy vše podstatné předali vypálené na cedéčkách. Tři z nich u nás nebyli poprvé, takže už leccos věděli a chtěli znát problémy do větší hloubky. Ty dva týdny byly náročné, ale utekly jako voda. A mohu říci, že když odjeli, docela se mi začalo stýskat.

Prozradte mi, co jste pochytil z ázerbájdžánštiny?

Nic moc. Pro nás je to jazyk zcela nesrozumitelný, dá se s nimi domluvit jakžtakž rusky, pokud si člověk vzpomene na své školní trosky a oni taky. Jinak jde o řeč příbuznou s turečtinou, a to velice blízkou, jsou si bližší než čeština se slovenštinou. Spíš se to prý dá srovnat na vztah češtiny a moravských nářečí. Kdo umí turecky, dovede ázerbájdžánsky, a naopak. Takže vzájemné vztahy obou zemí jsou teď v postsovětské éře velmi dobré.

Ázerbájdžán je muslimská země, třebaže letitá sovětská vláda víru hodně oslabila. Nevystaly z toho problémy – myslím třeba se stravou?

Byli jsme na ně připraveni, včas jsme je varovali před jídly, která byla z vepřového. Oni byli každý jiný, jeden vůbec nechťel maso, další jen rybu – a jiní jedli všechno a s chutí. Někteří odmítali alkohol, některým chutnala finská vodka. Pivo je moc neokouzlovalo, ale rádi si prošli telěský pivovar a moc je zajímalo, jak se pivo vlastně vyrábí. Poblíž Baku mají pivovar taky, tamní značka se jmenuje Chardalan a pít se dá. Jde o něco licenčního, jestli se nepletu.

Je víc než pravděpodobné, že jste se s kolegy z Baku při jejich odletu neviděli naposledy, že?

Tak především už jsme v dalším kontaktu přes internet, ale v září bychom měli na oplátku zase my letět do Baku. Otázkou zůstává, jestli pobyt potrvá týden, nebo dva, zdá se, že ani zdroje OBSE nejsou bezedné a i ve Vídni se musí počítat. Tak či onak, předpokládáme, že náš podíl na proměně ázerbájdžánského policejního školství by měl dál pokračovat, otázkou je, jestli spolupráci bude i nadále zastřešovat OBSE, anebo zda by se napříště přešlo na vztahy přímé a dvoustranné. Vše je v jednání a s podzimem budeme zřejmě moudřejší. Rád bych ještě zdůraznil, že na úspěchu červnového pobytu Ázerbájdžánců v České republice měl velký podíl i odbor vzdělávání a správy policejního školství MV a obě už zmíněné policejní školy, pražská i jihlavská.

**Ptal se Jan J. VANĚK
Foto Milan BANDAS**

Zkouška ohněm

Bylo mu horko, tak si na chvíli sundal rukavice a otřel si zpoceně dlaně okalhoty. Slyšel ji, jak si polohlasem prozpěvuje nějakou veselou německou písničku. Zřejmě se vrátila v dobré náladě. Teď jen rychle shazovala šaty, aby byla co nejdřív v posteli. Zívla a pak ještě jednou...

Nebyl netrpělivý. Věděl, že jsou věci, které se nedají uspěchat. Až ta ženská pustí vodu ve sprše nebo ve vaně, přijde chvíle na jeho útok. Musí si jen připravit nejlepší výchozí pozici, aby jí nedal sebemenší šanci.

Pustila vodu...

Natáhl si znovu tenké kožené rukavice. Opatrně se začal přesouvat za zvukem tekoucí vody. Byl v domě předtím jen jednou, narychlo a za světla. Nevyznal se tu, a tak v polotmě zavadil o nízký stůlek nebo taburet.

Vzápětí slyšel, jak se třaslavě rozezvonila nějaká cinglárka...

Její zpěv ustal.

Jakmile se její znervóznělá silueta objevila v obdélníku dveří, zaútočil. Mířil ji svými silnými rukama na hrdlo. Nesměl dovolit, aby začala křičet nahlas, výtletichy čtvrti by to byl začátek konce!

Stiskl její ohryzek. Bránila se, ale na něho neměla nárok. Kopala, škrábala, ale pořád ji před sebou tlačil k vaně. Její sípání bylo čím dál slabší. Srazil ji na zem jako bezvládnou loutku. Ke slovu teď přišly jeho zabíjäcké pěsti, jedna rána střídala druhou...

Když bylo po všem, vydal se pro kanystru benzínem. Rozléval ho štedře všude, hlavně v chodbě, v koupelně a na schodech. Zhrouceného mrtvého těla, opřeného vkleče o vanu, si nevšímal. Už ho nezajímala.

Prošel po koberci, smrdícím benzínem. V úctyhodné vzdálenosti od posledních míst s rozlitou hořlavinou odhodil sirku. Oheň okamžitě vzplál, ale šel směrem od něho.

Přesně podle plánu.

Zamířil k zadnímu vchodu. Strčil si klíč do zámku... Co to má, kurva, znamenat???

Klíčem nešlo otočit – ať se snažil, jak chtěl. Dveře se zřejmě zasekly.

Uvědomil si, že existuje jen jedna cesta ven.

Zděšeně se podíval na ohnivou hradbu před sebou...

...

Nadporučík JUDr. Konrádová kráčela chodbou okresní kriminálky. V jedné ruce úhledný balíček s dvěma šunkovými chlebíčky, v druhé vychlazenou kofolu...

„Tebe právě hledám,“ ozval se za ní známý hlas.

Major Pešek. Šéf. Azrovna když má takovou chuť posvačit!

„To máš z toho, že jsi chlebíčky nesnědla rovnou v kantýně,“ smál se Pešek jejím výrazu. „Ale abys neřekla, můžeš se nasvačit u mne. Dokonce ti uvařím kafe.“

Konrádová se rychle vzpamatovala. To jest, už zase uměla být přidržlá.

VIKTORÍN ŠULC

„Nevěř danajským, kteří dary přinášejí,“ usmála se na šéfa.

„Jenomže já pro tebe dárek mám,“ pokrčil rameny.

„To jsem zvědavá,“ řekla Konrádová, toužale jenom v duchu.

Major dostal slovo. Usadil ji do křesla, přinesl jí talířek na chlebíčky, zapnul varnou konvici, nasypal kafe do jednoho ze svých nejlepších hrnků...

„Začínám se děsit,“ pronesla ironicky Konrádová.

Pešek položil před kriminalistku tenkou složku papírů.

„Není proč. Mám pro tebe zajímavý případ. Stoupohřešovanou ataku zavražděnou důchodkyní na skládce odpadů sis vedla znamenitě. Je správný čas, abys opět předvedla svůj výjimečný detektivní talent.“

Rozhodnuta nechat majorovo špičkování bez odezvy, přelétla Konrádová očima paragrafované záhlaví.

„Pojišťovací podvod?“ neubrnila se zklamáním.

„Nebud' zbrklá,“ potrásl hlavou Pešek. „Ve skutečnosti jde o vraždu. Oficiálně ji šetří rakouská policie v Leondingu.“

„Aco my s tím?“

„Heidi Strunzová, tak se jmenovala ta mrtvá ženská, měla horentní pojistku na život. Znáš přece pojišťovny! Ty než něco začalujou, dokážou všechny okolnosti důkladně prošťourat. Jsou kolikrát zavilejší než kriminálka.“

„Jasně, jde jim o jejich peníze... Ale stejně pořád nechápu, co s tím máme společného my,“ zopakovala Konrádová.

„Rakouská policie nás žádá o pomoc. Není totiž vyloučeno, že vrah Strunzové se skrývá v Čechách. A že stopy vedou do našeho okresu.“

...

Inženýr Žofka, tuzemský zástupce nejmenované rakouské pojišťovny, byl čiperný muž drobné postavy, neurčitého věku a velmi solidního, spíš drahého oblečení. Obličej měl neustále připravený k vlídnému úsměvu. Jenomže Konrádová nebyla žádná jeho natěšená klientka. Něco v jeho tváři ji varovalo, že tenhle chlapeček, když se zasekne, když si něco umíní...

Dali si schůzku v cukrárně, což ing. Žofka označil za stylové:

„Dává nám to, paní doktorko, nejen možnost přátelského neoficiálního rozhovoru, ale taky si můžeme něco dobrého poručit. Co kdybych vás pozval na vídeňskou kávu a sacher dort?“

Poživačnost v jeho tváři Konrádovou rozesmála.

„Neexistuje! Včera jsem si koupila krásné dvoudílné plavky.“

„Gratuluji.“

„Jenomže se nemíním na ně v létě koukat jen v prádelníku.“

„Bože, vždyť jste jako lunt,“ odušil chladnokrevně Žofka a mávnutím přivolal obsluhu.

To, co v příštích minutách kriminalistka vyslechla nad dvěma obrovskými porcelány šlehačky, už tak idylické nebylo.

„V Leondingu, ve vilové čtvrti, žili postarší manželé Strunzovi. Pradědeček pana Ernesta přišel ze Znojma, dá rozum, že se jmenoval Strunc. Ernestovi je sedmapadesát roků, Heidi byla o pět let mladší. Měli dva syny, jeden se v roce 1993 oběsil kvůli nešťastné lásce, druhý už dávno žije po svém, odstěhoval se do Austrálie. Manželství Strunzových oficiálně trvalo, ale ve skutečnosti...“

Žofka mávl rukou a na chvíli se věnoval svému dortu.

„No nic, všude je něco... Ale je dobře, vyprávět historky od samého začátku. Oba manželé měli vysokou životní pojistku, další pojistku, ne malou, platili na dům, další na vybavení domácnosti... Vydělávali dost, hlavně pan inženýr Ernest, jako stavař procestoval půl Evropy. Dvacet let šlo o naše vynikající klienty. Platili pravidelně, neuplatňovali žádné pojistné události, však taky od nás dostali nemálo bonusů...“

Žofka dramaticky cinkl lžičkou o talíře.

„A letos začátkem února se najednou stane taková věc! Do domu vnikl lupič, paní Heidi ho podle všeho překvapila, on ji surově zabil a ještě zapálil dům...“

„A kde byl Strunz? Na cestách?“

„Správná otázka,“ přimhouřil Žofka potměšile oči. „Inženýr Strunz přestal rajzovat po Evropě loni v listopadu. Zaměstnavatel mu přišel na podvod s fingovanými dietami, dělalo to pěknou sumičku – takže pan inženýr vyletěl na hodinu, a to ještě mohl být rád, že to zaměstnavatel nedal k soudu.“

„Takže malér?“

„Malér? Pro Strunze to znamenalo doslova finanční kolaps! Pár let před důchodem ztratil gáži, znamenající v převodu na koruny víc než padesát tisíc měsíčně. Zato mu na krku visely nemalé dluhy. Zřejmě by došlo i na exekuci...“

Žofka se upřeně podívala na Konrádovou.

„To je dost zoufalá situace... Zoufalá situace, vyžadující zoufalé řešení, nemyslíte?“

„Ještě jste mi neřekl, kde byl Strunz v době vraždy?“

„V nemocnici. Byl tam hospitalizovaný kvůli nějakým srdečním šelestům. Nic vážného, spíš chronického, udělali mu pártestu a vyšetření. A představte si, že 4. února měl jít Strunz domů. Jenomže se mu ráno přitížilo, začal lapat po dechu... Tak si ho tam ještě den nechali na pozorování.“

Žofka se vítězně usmál na Konrádovou.

„A co myslíte? Hned tu příští noc zabili Heidi Strunzovou!“

● ● ●

Snad aby zahнала pocit viny ze šlehačkových orgií, nabalila se Konrádová do sportovní soupravy a šla běhat do parku.

Doma si pak uvařila silný, zato hořký čaj a začala se probírat složkou papírů, které dostala od majora Peška, ale taky listinami, které jí s potutelným výrazem podstrčil zástupce pojišťovny Žofka.

Strunzová pracovala jako společnice. Nikoliv erotické rázu, na to už měla paní Heidi dosti drahá léta. Jejimi klienty, spíš klientkami byly nejčastěji bohaté vdovy, kterým připadalo nevhodné, aby chodily do divadla nebo na ples samy... Tak jim Strunzová dělala garde.

Čtvrtého února pořádky v Linci, odkud je to do Leondingu jen kousek, výtvarníci bál. Potom, co odvezla klientku do její vily, vrátila se nad ránem Strunzová domů. V Leondingu ještě natankovala benzin a koupila si obloženou bagetu...

Děk jejímu pozdnímu nákupu získali přesnou časovou informaci: zaměstnanci čerpačky platila Strunzová v 1:51 hod., domů tedy musela přijet těsně po druhé ranní. Požár zpozorovali sousedé čtvrt hodiny před třetí. Což poměrně zpřesňovalo předpokládanou dobu vraždy. Podle soudních lékařů v Linzi neměly popáleniny na ženě těle vitální reakci, došlo k nim tedy posmrtně. I tak si Heidi Strunzová užila v posledních chvílích života hodně bolesti, o tom hovořila pitevní zpráva víc než jasně: rozmlácený obličej, tříštivé zlomeniny nosu a očníchových kostí, odlomení obou rohů jazyky, silný otok mozku, levé oko pohyblivé, uvolněné... Příčina smrti: udušení ze zardoušení.

K ještě doutnajícímu spáleništi uvnitř svého domu přišel 5. února rekonvalescent Strunz, aby se od hasičů a od policie dozvěděl, že je čerstvý vdovec – a tak trochu bezdomovec. Ale tak zlé to zas s ním nebylo, životní pojistka manželky a náhrada za zničený dům i vybavení z něj potenciálně činily bohatce. Strunz dostal slušnou zálohu, na nějaký čas se ubytoval v hotelu, jenomže to už se kolem něj začal stavovat kruh podezření.

● ● ●

Rakouská kriminálka se neskládala z několika naivních nazdárků. Možná na ně trochu tlačila i pojišťovna... Ale těch otázek bylo vážně moc. V tomhle ohledu si Konrádová notovala se zahraničními kolegy na sto procent.

Patří snad ke stylu zpanikařeného zloděje, že svou obět umlátí se sadistickou důkladností a pak ještě v domě založí požár? Jak to, že se z domu nic cenného neztratilo, nanejvýš pár šperků a nějaké bankovky z kabelky Strunzové? Čím si vysvětlí, že zloděj vnikl dovnitř bez sebemenšího poškození zámku, dveří nebo oken? A proč za sebou zamykal? Nebo dům zamkla zevnitř ještě Strunzová a vrah opouštěl místo činu přes balkon?

Konrádová se pozorně podívala na plánec domu a místa založení požáru... Pak sama pro sebe přihodila další otázky: Kudy vrah opustil místo činu? Oba vchody, přední i zadní, byly zamčené. Proč si zloděj, vrah a žhář nepřipravil před založením ohně klidnou ústupovou cestu? Pokud by utíkal přes balkon, musel by přece projít založeným ohněm!

Je v lidských silách něco takového dokázat? Asi ano, když v domě našli jenom jednu ohořelou mrtvolu!

Konrádová dál listovala spisem. Operativní plán vystavěla rakouská kriminálka zkušeně. Žádné pochyby navenek nepronikly, natož aby někdo trápil Strunze všetečnými otázkami. Jeho výslech na policii měl formální svědecký charakter, v podstatě šlo o mlácení prázdné slámy: Ani on, ani paní Heidi neměli nepřátele, nikdy

ani v minulosti nepozorovali někoho podezřelého, jak si obhlíží dům...

Stejně tak pojišťováci nasadili chmurně uctivý výraz, slušící se vyřizování formalit s vdovcem po zavražděné manželce. Nic jiného jim bez pádných důkazů ani nezbývalo než čekat, jestli Strunz udělá nějakou chybu... A dočkali se!

Necelý měsíc po smrti paní Heidi začaly křičovat telefonické hovory mezi Leondingem a Českým Krumlovem. Když kriminálka zjistila, že stejná čísla mobilů spolupůběžně komunikovala i čtvrtého února ráno, požádala rakouská policie o možnost odposlechu a protokolaci obsahu hovoru.

Akteři byli vždy dva. Strunz a na české straně žena, podle hlasu mladá, kterou oslovoval Jani. Nešlo z jeho strany o jedinou nežnost v projevu...

Konrádová usrkla zamyšleně čaje. Jak že to řekl pojišťovák Žofka na závěr jejich dnešní cukrárenské debaty?

„Víte, co je obzvlášť pikantní, paní doktorko? Víme, že čtvrtého února ráno volal z nemocnice Strunz manželce. Okamžitě nato začal žhavit Janin mobil... Volal jí jednou a pak s krátkými přestávkami ještě dvakrát. Nevím, nejsem detektiv, ale mně to připadá, jako by Strunze překvapilo, že paní Heidi ještě žije. Tak začal okamžitě v Česku zjišťovat, co se děje.“

„To není špatná dedukce,“ připustila Konrádová.

Žofka se polichoceně usmál.

„Děkuji. Dovolím si proto pokračovat. Děla snad Jana prostředníka mezi Strunzem a někým dalším? Nebo jim tlumočila? Každopádně jako by se Strunz s kýmisi třetím na něčem domluvili. Jen co hovory skončily, začal si Strunz stěžovat na špatné dýchání... Nenídivu!“

Žofka měl smysl pro efekt. Po malé pauze dodal s důrazem:

„Strunz totiž věděl, že potřebuje ještě nových dvacet čtyři hodin alibi!“

● ● ●

Konrádová netušila, že ve stejnou dobu probíhá přes hranice mezi dvěma mobily tento německy vedený rozhovor:

„Takovou dobu ses tady neukázal,“ řekl mladý ženský hlas s nemalou dávkou koketerie.

„Myslíš, že mě to nemrzí?“

Hluboký mužský hlas zněl velice procítěně.

„Že bych ze všeho nejradši nesedl do auta a nejel za tebou?“

„Tak přijď,“ řekla sladká vějička. „Vyjeli bychom si zase k rybníkům. Nebo na Šumavu...“

„Mein Gott! Pochop, lásko, jde jenom o čas. Pak už si budeme žít. Musíš mi, Jani, věřit. Bude me spolu šťastni...“

„Já ti věřím.“

„To jsem rád. Miluji tě... Miluji tě.“

„Já tebe taky. Jenomže nejde jenom o mě. Chápeš?“

Namůžově straně byloticho, ale žena seneně chala zmást.

„Včera tu byl zase Many. Vypτάval se. Ty peníze už moc potřebuje. Kamča je na tom špatně.“

„Nech toho,“ řekl muž našťavaně. „Říkal jsem ti, že mě žádný jména do telefonu neinteresu-jou!“

„Jak dlouho si chceš hrát na Pana Tajemného?“

„Dám všechno do pořádku, Jani. Brzo. Slibuju. Pa!“

Muž nečekal na rozloučení a zavěsil.

Coužselogicky do záznamu rakouské policie nemohlo dostat, byl nervózní výraz inženýra Strunze. Jako by v jednu chvíli slyšel podivné

zapraskání... Špatný signál? Nebo mu snad někdo napíchl hovory? Nebo je už z toho všeho paranoidní?

Strunz si nalil hlt whisky. Vůbec mu nechutnala.

• • •

Mobil na české straně patřil Janě Rokosové, to se dozvěděla Konrádová dřív od pojišťovávka Žofky než ze spisu. Ani se ho radši neptala, kam na tyhle informace chodí. Pochopila, že soukromí detektivové to mají leckdy snazší než policajti, kteří každý svůj krok – s ohledem na případný soud – musí vést v souladu s předpisy a zákony.

Takže Jana Rokosová!

Příští dny trávil kriminalistka Konrádová v terénu. O Rokosové se toho dozvěděla hodně. Ještě před dvěma roky tančila v laciném baru kolem tyče. Pak si jí všiml zahraniční návštěvník. Z holky na jednu noc se stala milénka. Přesně řečeno vydržovaná milénka. Strunz koupil Rokosové byt a z jeho pravidelné finanční apanáže se při troše skromnosti dalo slušně existovat.

Jani už svou šanci nepustila. Dala se na dráhu ctivosti, kromě postaršího rakouského hezouna už pro ni jiné známosti neexistovaly... Nebo se do Ernesta opravdu zamilovala? Ať tak či tak, v poslední době se měla Rokosová v okruhu dobrých známých vyjádřit, že se už brzy stane paní Strunzovou.

Konrádová měla k dispozici český přepis hovorů mezi oběma milenci a podařilo se jí ztožnit další jména. *Many?* Podle všeho Mírek Mánek, hromotluk s medvědí silou. Dělal vyhazovače ve stejném baru, ve kterém Rokosová ještě před nedávnem tančila. Mánek žil na hromádce s Kamilou Janšovou, nepochybně s onou *Kamčou*, co je na tom tak špatně.

V tomhle ohledu Rokosová nepřeháněla:

Kamila byla evidovaná toxikomanka. Mánek se ji sice snažil před drogami všemožně chránit, sliboval, vyhrožoval, jenomže dívce chyběla potřebná vůle. Kupovala si nové dávky za Manyho zády, spirála její závislosti se roztáčela výš a výš...

Před časem sháněl Mánek informace o léčbě pro závislé někde v zahraničí, snad na Kanárských ostrovech, kde mají vysoké procento úspěšnosti vyléčených toxikomanů. Kamila ale do Španělska neodcestovala, naopak skončila na místní psychiatrii.

Konrádová zvažovala svoje možnosti. Rokosová je zatím tvrdý oříšek, o Mánkovianiněmluvě. Ale kdyby začala s potenciálně nejslabším článkem, Kamilou...

• • •

„Dobrý den, krásná dámo! Rád vás vidím!“

Nadporučík Konrádová procházela zamyšleně nemocniční zahradou, ale vlezlost neznámého ometáka ji zase vrátila do reality. Už už chtěla elegantně oblečeného drzouna seřvat...

„Jé... Dobrý den, pane doktore.“

Až dosud potkávala Konrádová psychiatra Tumlíře vždy na jeho pracovišti a vídala ho výhradně v bílém plášti. Přestože ji svými postřehy několikrát pomohl, nezapomněla, že se jí doktůrek nepokryté dvoří. Přišlo jí to trochu vlezlé, hodně směšné, chvílemi taky ale docela zábavné...

„Jdete k nám?“

„Vlastně ano,“ přiznala Konrádová. „Potřebuju mluvit s Kamilou Janšovou.“

„To je smutný případ,“ zvažněl Tumlíř. „Před dvěma měsíci se výrazně předávkovala. Přesně řečeno, koupila si v zahraničí, prý v Rakousku, nějaké silné svinstvo. Píchla si je do žíly

v areálu našeho špitálu, vlastně kousek odtud. To jí nejspíš zachránilo život.“

„Jak je na tom?“

„Její zdravotní konstituce za moc nestojí,“ zabručel doktor Tumlíř. „Pokud někdo bere drogy od čtrnácti let... Ale vás nejspíš zajímá, proč leží právě u nás. Víte, ono není pořádně jasné, jestli její předávkování nebyl pokus o sebevraždu. Vracela se zrovna z návštěvy nemocného přítele...“

„Myslíte Mánka?“ skočila mu do řeči.

„Jestli má přezdívku *Many*...“

„Má,“ přitakala Konrádová zamyšleně.

Kriminalistka měla pocit, že se nejspíš zbláznila. Že má v podstatě štěstí, že narazila na psychiatra, který se o ni odborně postará.

„Kdy se to Kamile stalo?“

„Moment,“ uvažoval chvíli Tumlíř. „Myslím, že sedmého února.“

Mně fakt hrábne! pomyslela si Konrádová.

„A co Mánek? Neléčil si právě popáleniny?“

Tumlíř se pobaveně zasmál.

„Já věděl, že jste krásná a ještě chytrá... Třeba do černého! Pokud je mi známo, Mánek měl popáleniny druhého stupně na rukou a na obličeji.“

Vzápětí ale psychiatr zkomprněl.

Konrádová ho totiž objala kolem krku a mazlivě mu zaseptala:

„Doktore, já vím, že jste mužský prevít, co si myslím, že mu žádná ženská neodolá. Ale já se na vás nezlobím, opravdu ne... Nosíte mi štěstí.“

Políbila ho na tvář a krátce na to zmizela ve dveřích pavilonu.

• • •

Vyslechli Janšovou, pak sbalili Rokosovou, nakonec vzali do presu Mánka alias Manyho. Konrádová mu rovnou řekla, co na něho mají.

„Slíbil jste Janě Rokosové, potažmo Strunzovi, že zabijete Heidi Strunzovou. Aby byl zisk ještě větší, vymyslel si Strunz nádkem požár domu. To se odehrálo při vaší první návštěvě v Leondingu. Prohlédli jste si dům s jeho východy, viděl jste komoru s uloženým kanystrem hořlaviny, dostal jste klíče...“

„Já do Rakouska už hezkých pár let nesmím,“ usmál se pobaveně Mánek. „V jednom baru tam pomně vyrukovalo pár blbečků, tak jsem jim dal za vyučenou. Rakušáci mě mají v evidenci, nepustili by mě přes hranice.“

„To přece není problém. Hranice přejela vašim autem pokaždé Kamila Janšová. Zatímco ona využila oficiálního přechodu, vy jste překročil čáru lesním terénem. Zpátky to samé. Dobrý nápad, jak zamést stopy...“

„Co to vykládáte?“

„Jenomže při druhé návštěvě vám kikslo auto, dojeli jste do Leondingu čtvrtého února až k ránu. Nechtěl jste riskovat, po domluvě s Rokosovou a Strunzem byla akce odložena na páteño po půlnoci. Druhou zpáteční cestu jste musel zvládnout i s bolestivými popáleninami. Klobouk dolů, máte výdrž.“

Slova uznání Konrádové Mánka nijak netěšila. Myšlení nikdy nebylo jeho nejsilnější stránkou, ale ať si to sumíroval v hlavě, jak chtěl, vycházelo mu, že se Kamila rozpovídala!

„To vám řekla Kamča? To jste se ptali tý pravý! Přece víte, jak na tom je!“

„No a co? I když bere drogy, svéprávnosti ji nikdo nezbavil!“

Konrádová nechala nad stolem doznít svůj ostrý tón. Udělala pauzu a pak se ozvala o něco smířlivěji:

„Budou k vám naprosto upřímná. Rakušáci zmáčkli Strunze, my zas Rokosovou... Víme toho dost. Vlastně všechno.“

„Gratuluju,“ ušklíbl se Mánek.

„Jenomže Rokosová se Strunzem házou všechno na vás. Dostal jste za úkol založit jenom požár, na smrt paní Heidi ani nepomysleli! Už to tak vypadá, že v současné chvíli lítáte v maléru jenom vy a Kamila.“

„Kamču z toho vynechte!“

„Souhlasím,“ přikývla nadporučík Konrádová. „Kamila o chystané vraždě nic nevěděla. Když jste se na její naléhání přiznal – stalo se to sedmého února v nemocnici, kde jste ležel v horečkách s popáleninami – neunesla to a pokusila se o sebevraždu předávkováním. Drogou, kterou si koupila v Rakousku za vašimi zády.“

Mánek dlouho mlčel.

„Já Strunzovou nezabil,“ řekl nakonec. „Když jsem přišel do domu, byla už mrtvá. Jenom jsem rozdělal ten oheň.“

„Nemluvte pitomosti!“

Konrádová si nebrala servítky.

„Počítejte se mnou, Mánku, nebude to složit. Devět minut před druhou ranní si ještě Strunzová kupovala bagnet. Ve 2:40 už sousedé ohlásili požár... To byste si jako žhář doslova podával s vrahem Strunzové dveře!“

Mánek bouchl rukou do stolu.

„Už neřeknu ani slovo. Chci advokáta!“

„Máte na něj nárok a dostanete ho. Ale ještě jedno vám řeknu... Za tu surovou vraždu, Mánku, vám hrozí vysoký trest. Z kriminálu se jen tak nevrátíte... Potřeboval jste peníze, aby se mohla Janšová léčit. Dobrá, pokud se budete chovat jako chlap, slibuju vám, že dohlídnu, aby se Kamile dostalo potřebné péče. Nebude to ve Španělsku, samozřejmě, ale nějaké konexe mám. Tak co?“

Výmluvný hlas Konrádové zapůsobil. Poslovce o naději pro Kamilu svěřil Mánek pohnuté hlavu.

„A ještě něco vám řeknu, *Many*...“

Konrádová byla dobrý psycholog.

„Přece nenecháte Strunze beztestně vyvádět. To vás nikdy nenapadlo, proč jste nemohl odemknout zadní vchod? Strunz bez vašeho vědomí vyměnil zámek... Chtěl se vás zbavit! Kdyby na místě činu zůstaly dvě ohořelé mrtvoly, oběti i vraha, to by pro něj bylo terno! A hlavně by vám nemusel platit! Tak co, *Many*?“

Mánek zdvihl hlavu. Z jeho očí doslova sršely blesky pomstychtivosti.

„Chci vypovídat!“

• • •

Ernesta Strunze odsoudili v Rakousku na doživotí. Den před českým rozsudkem – v první instanci dostal Mánek dvacet let a Rokosová dvanáct – spáchala Kamila Janšová sebevraždu.

Už nechtěla žít. Svět bez Manyho, jejího ochránce a jediného útočiště, ji děsil. Neměla peníze na drogu, nemohla učinit další pokus o předávkování, proto v ústřední nemocnici vyjela výtahem do desátého patra a skočila z okna dolů.

Kapitánku Konrádovou – po vyřešení kauzy Strunzová prosadil major Pešek její povýšení – smrt Janšové nečekaně zasáhla. Ten večer, co se o tragédii dozvěděla, se chtěla opít, ale marně...

Byla jasně silně melancholická a v hlavě jí úporně vrtalo, že i sliby dané vrahům se mají plnit.

Ta nehoda je pořád pro hodně místních v Chodově na Karlovarsku nezajizvená, možná i nedovysvětlená, nepochopená. Na místě bylo hodně stop po pneumatikách, nějaké další ovlivnění – či přímo zavinění – níže připomínaného neštěstí se neprokázalo.

KLUKOVINA S NEJKRUTĚJŠÍ DANÍ

Předloni za vedrovatého dne koncem července převzala záchranka pár minut po pravém poledni zprávu o nehodě snad dvou motorek někde v prostoru rekultivované Smolnické výsypky z bývalé šachty u Božičan. Protože oznámení naznačovalo, že tam může být více zraněných, vyslal dispečink tím směrem hned dva vozy karlovarské záchranné služby a jeden vůz chodovských hasičů.

V obci Božičany mělo jít o druhou odbočku za vodárnou, přesto se pomoc do areálu netrefovala. Hledáme zraněné lidi, znáte to tady? Nasedněte, prosím, potřebujeme ukazovat cestu! přibrali hasiči do vozu první božičanskou sousedku, na kterou se podařilo natrefit. Dvě auta karlovarské záchranky vjela do krajiny procházek a cyklostezek z opačné strany od Nejdku. Hasiči museli na vstupu do „odpočinkové zóny“ řezat železnou závoru, protože klíče od zámků nebyly po ruce (dnes již klíče mají, ostatně tam museli několikrát likvidovat zahoření).

Pak je jedna záchranka objevila. Kluky šestnáct, sedmnáct let pod mostíkem u sjezdu ze šotolinové cesty. Emil Dědeček a Pavel Láska (jména jsme změnili – pozn. red.) leželi na sobě. Emil vespu byl mimo, zasahující muži začali okamžitě s oživovacími pokusy. Na kamení ve vyprahlém terénu s pařákovou teplotou bezmála kapalného vzduchu kolem. Navíc na ně útočily zdvořilé včely. Jejich hrozen, odněkud uprchlý roj, se naštěstí podařilo zmrazit hasičím přístrojem kolegů hasičů a stáhnout do pytle. Hasičský minitým také prohledával blízké okolí – bezvysledně, jinou havarovanou motorku neobjevil.

Vzápětí dorazila i druhá sanitka, další spásná výpomoc zdravotní služby. Pokra-

čovala ve spolupráci s hasiči v resuscitačních profesionálních úkonech. Vše bylo však marné, zhruba ve třináct dvacet bezvysledné úsilí záchranáři vzdali. Mladík podlehl vnitřním zraněním. Své přitom nejspíš sehrálo i určité časové prodlení. Už hláška na tísňovou linku zazněla z blízké obce nejméně půl hodinu po nehodě. Pátrání po zraněných rovněž zabralo několik minut navíc, než tomu bývá obvykle.

Ani Pavel, druhý mládenec nevypadal dobře. Také on se jevil skoro jako v agónii, nereagoval na dotazy, evidentně utrpěl četné zlomeniny, hned bylo podezření i na přeraženou páteř, měl zranění v obličeji, mnohé zjevné pohmožděniny. Zafixovali ho a přepravili do nemocnice druhou sanitou. Z těžkého poškození na zdraví se nakonec dostal. Pravděpodobně ho zachránila i skutečnost, že dopadl na kamaráda.

Policejní rekonstrukce zhruba vypovídá následující: Mladíci zřejmě dováděli na staré jawě dvěstěpadesátce. Na ošuntělé motorce bez espézetky, upravené ke krosovému ježdění, se zvednutým předkem, bez blatníku. Přestože v končinách postupně zušlechťovaných pro „pěšácké“, popř. cyklo, rekreační aktivity neměli co dělat, bylo jasné, že tam oni a jim podobní kaskadéři – po objetí zábran – občas pokoušejí jezdeckou zdatnost. A sílu nejručnějších strojů.

Za ideálně letního počasí, na rovince plné vozovky museli ujíždět značnou rychlostí. Z nezjištěné příčiny řidič motocykl nezvládl (výraznější rigol, nerovnost

povrchu, větší jednotlivé kameny se nenalezly), sjel z pešunku, zabodl jednostranné vozidlo do pankejtu a letěl se spouzezdem přes řidítka.

Nebýt ve vzdálenosti patnácti metrů od kolize betonový můstek se šterkovým příkopem, mohli se kluci v kotrmelcích vyvalit v oraništi (podobně, jak to vidíme na záběrech z motocyklových závodních okruhů) a s velkou jistotou si živí odnést z klukovského divočení memento do budoucnosti. Osudová kameninová překážka na konci jejich společného letu (pasažér se řidiče zřejmě instinktivně držel jako klíště) Emilovi jakýkoliv zítřek zastavila!

Jestli byli na šotolinové štrece těsně před řidičovou chybou nějaký další motorist – ať jedoucí stejným směrem, nebo dokonce obdobně adrenalinově (hazardně?) vystřelení v protisměru – to zůstává ve hvězdách.

Popřípadě kdesi v neznámém svědomí...

(A náhrobek s křížky u malé vyzděné „odbočky smrti“ stále připomíná projíždějícím cyklistům, že tady skončila – zbytečně přetržená – jedna mladá cesta...)

/ki/

Odborná spolupráce Jiří KISS
Foto archiv MZS Chodov u K. Varů

Zahradnický klobouk

Tak Polcar už to má za sebou. Chudák. Ani on nepřelstil tu mrchu zubatou a nevyvlíkl se ze svého osudu. Funus měl tichej, neokázalej, přišla se s ním rozloučit spousta lidí, dokonce i ty, co mu za života nemohli přijít na jméno. Smrt halt urovnává starý nespáry.

Kutálka dohrála poslední trauermarš, v hospodě se vzpomínalo ne na to, co dobrého udělal, ale co komu provedl. Juříčkovi třeba postříkal prase růžovým sprejem a potom, co se soused zděsil, že má v chlívku červenku, koupil od něj metrakovýho pašíka za tři stovky. Nebo starostovi, kterej okázale slavil padesátý narozeniny, vyměnil nálepky na sudech, a když pán obce slavnostně narazil perfektně vychlazenou půlku, začala z pípy místo piva týct limonáda. A jak se teprve sázel! Zpravidla vyhrával, jen jednou, vzpomínám, v sázce neuspěl a zaplatil basu piv, jenže před tím mu chlapi v rámci porovnávání kvality motorovejch pil porazili a rozřezali obrovskéj suchej jilm, takže na tom vlastně zase vydělal.

„Vy jste ho, pokud vím, moc nemiloval,“ poznamenal policista v civilu a tvářil se podle vzoru – pozor, my víme všechno.

„Moc ne,“ přiznal jsem.

„Jak to bylo s těmi zuby?“

Jasně, tohle se museli doslechnout. Jednou jsem se u nás v hospodě dost tvrdě opil a Polcar se svými kumpány využili mýho alkoholovýho bezvědomí k tomu, aby mi pravou nohu oplácali sádrou. Ráno mi vysvětlili, že jsem si při pádu se schodů zlomil holenní kost a museli mě dopravit do nemocnice. Na nic jsem si nepamatoval, a tak jsem jim ještě děkoval jako dobrým kamarádům. Čtrnáct dní jsem se belhal o berlich, než jsem zajel na kontrolu, a tam se dozvěděl, že v nemocnici žádné záznamy o zranění nemají. Když mě protáhli rentgenem, vyšlo najevo, že noha je naprosto zdravá.

Prosím, zasloužil jsem si to, člověk nemá chlastat jako idiot. Ale když mě Polcar vítal v místním lokále slovy: „Hele, malej hypochondr. Jak se máš gypsovej trpajzlíčku?“ nějak se ve mně všechno vzedmulo a já mu jednu vrazil. Měl zkrátka ty zuby trochu viklavý, to už byla jeho smůla. Nakonec se tak moc nestalo, pivo mohl pít i s oteklou hubou, takže mu nic podstatného nescházelo.

„Co jste dělal v sobotu dopoledne?“

Řek jsem, že jako vždycky jsem po ránu nakrmil slepice a králíky, potom makal na zahrádce až do oběda a večer šel do hospody na mariáš. Mimochodem, karty, to byla další oblíbená Polcarova disciplína. Jenže tam nešlo o šestáky, ale o velké peníze. S partou místních mládenců hrával hazardní hry, a ty kluci pitomí, co poker znali jen z hracích automatů nebo maximálně z veselejších večírků, kde šlo o holčíčí šaty, byli naivní jak ovečky v doupěti vlka. Ne, nechtěl od nich dluhy zaplatit, ale museli si to odpracovat. Franta Štajerů mu dělal na chalupě celý léto.

„Může vám to někdo dosvědčit?“

To bylo těžší. Zahradu mám v takovým koutě, kam není odnikud vidět. Pokrčil jsem rameny.

„Rádi bychom si prohlédli váš klobouk.“

Jasně, proč ne? Přinesl jsem svůj starý slamák a kluci policejní na něj koukali, jako by to byl nejnovější pařížskej model hraběnky Kinský. Vlastně by to všechno byla docela sranda, kdybych necejtíl, že jsem nejspíš náramně podezřelý z vraždy.

„Poslyšte, pánové,“ řekl jsem. „Vím, že to nemáte lehký, ale štekáte pod špatným stromem. Určitě to udělal nějaký cizí gauner.“

Chlapík, kterej se představil jako kapitán Hanuš, jen pomalu zavrtěl hlavou.

„Pan Polcar měl u sebe téměř dva miliony korun. O tom, že pojede kupovat nový nákladák, mluvil v pátek večer ve zdejší hospodě. Máme zjištěno, že nikdo přespólní mezi hosty nebyl.“

Po převratu se pustil do podnikání kde kdo, časem skoro každěj zkrachoval, ale Polcar ne, on měl na tyhle věci talent. Věděl, že na venkově je největší problém s nákladní dopravou, a tak se dal na špeditéřství. Začínal s mrňavou dvanáctsettrojkou, za chvíli už měl autáček pět a kluci ze vsi mu dělali šoféry. Vozili uhlí z města, dříví z lesa, stavební materiál luftáčkům, jedním kamionem dokonce rozváželi palety z místní pily po celý Evropě, zkrátka, dařilo se. Teda až do té nešťastný soboty. Policajti toho nikomu moc neřeknou, ale podle toho, co psali v novinách, to bylo asi tak. Polcar měl předem sjednané docela výhodné nákupy ojetýho pětitunovýho volva, proto v pátek vyzvedl peníze a v sobotu pro něj jel. Jasně, normálně by stačilo podepsat fakturu nebo platební příkaz, jenže žijeme v těžký době, účty nikdo nikomu neplatí, takže se při vysazení peněz na dřevo dává zákazníkům sleva. Zkrátka Míra Polcar popadl kufřík s milionkem a osmi set tisíci, nasedl do auta a mazal do města. Nahore nad serpentínama někoho naložil. Musel to bejt někdo známej, on jinak stopaře zásadně nebral. Ten někdo ho dole pod kopcem donutil odbočit na lesní cestu. Tam mu z bezprostřední blízkosti prostřelil hlavu, sebral prachy a zmizel. Kriminalisti vyslechli snad každého, kdo po té silnici jel, a dva nebo tři řidiči si všimli kráčet po krajnici chlapíka ve slamáku s širokou střechou.

„Proč ten klobouk nosíte?“

Kristepane! Pro parádu ne. Prostě mi dost předčasně vypadaly vlasy a holá hlava je na horko háklivá.

„Kvůli sluníčku,“ řekl jsem.

Chvilku přemýšleli, jak tu informaci zpracovat, někdo poznamenal, že skrz krempu není člověku vidět do tváře, takže to koneckonců mohl bejt kdokoliv. Kapitán nespokojeně mručel, a potom mi komisním hlasem oznámil, že se moje zahradnická pokrývka hlavy zabavuje jako možný předmět doličný.

Neříkal jsem na to nic.

„Máte nějaké úspory?“

„Co je vám do toho?“

Velku vlídně vysvětlili, že okamžitá nouze bejvá častým motivem podobnejch loupeží, proto nebude nijak obtížný opatřit si soudní nařízení, který zbaví pracovníky spojitelný profesionální mlčenlivosti. Nicméně by páni šerloci dali přednost jednoduššímu postupu.

Se zubama skřípajícíma vzteky jsem jim předložil poslední výpis ze sporožirovýho účtu. Nemám tam sice žádný miliony, ale na to, abych se před platbou inkasa nemusel flákat po kraji s nabíto pístolí, to snad stačí.

„Díky,“ řekl kapitán, zvedl se a významně zopakoval, že dobrovolný přiznání se bere jako polehčující okolnost a u soudu může hrát značnou roli při stanovení příslušné trestní sazby.

„Proč mi to povídáte?“ vyjel jsem.

„To říkám všem,“ řekl a zamířil ke dveřím.

„Mimochodem,“ vzpomněl si ještě, „musím poprosit, abyste se do vyřešení případu nikam nevzdaloval bez našeho vědomí.“

„Jsem teda zatčený?“

„Vůbec ne. Ale třeba se vás ještě budeme potřebovat na něco důležitého zeptat.“

Dveře klaply a já si trpce uvědomoval, že se nad mou plešatou hlavou stahují zatracené černý mraky.

Nevím, jestli jste už někdy dumali o tom, kolik věcí člověk plácne docela bezmyšlenkovitě a jak podivně vypadají takový kecy, když se jim někdo snaží dávat smysl. Nedávno, v práci, jeden kolega do omrzení žvanil o své nové felicii, lezlo mi to na nervy, a tak jsem prohlásil, že bych do takový popelnice nesedl. Mercedes je totiž mercedes. Pitomost, pochopitelně, sám mám škodovku daleko starší než ten kluk, ale najednou v tom kdekdo viděl přípravu na milionovou loupež. Jiný lidi si zase vzpomněli, že když mě jednou Polcar vystrašil velikánským pavoukem z umělé hmoty, tvrdil jsem, že ho zabiju. A tak dál. Najednou se všechny maličkosti spikly proti mně, a i když zpočátku bylo podezřelých víc, jeden po druhém vypadal ze hry a nakonec jsem zůstal vlastně sám.

„No slyšela jste to, paní Houdková? Kdo by to byl řekl...“

Hovory vesnickejch babek utichaly, když jsem se k nim blížil, sousedi v hospodě si začali ostentativně sedat k jinému stolu.

Všechno připomínalo zlej sen. Někdy jsem vážně věřil, že se z toho probudím a ukáže se, že to celý byl jen další pitomej Polcarův fórek, zasmějeme se a všechno bude jako dřív. Jenže nebylo.

Děti přede mnou na návsi utíkaly, strejda Juříčka si dokonce ostentativně odplivl. Měl jsem v té chvíli chuť mu zakroutit krkem a najednou mě napadlo, že třeba ve mně je opravdu někde zakopaněj mordýř a že to lidi poznali, i když jsem ještě nikomu nic neudělal.

„Tak už sakra něco dělejte!“

„Děláme. Věřte tomu, že na tom případu pracuje spousta lidí,“ tvrdil kapitán.

„Všichni si myslí, že jsem vrah.“

„A jste?“

„Ne. Zatím ne...“

„Tak vidíte, to chce trochu trpělivosti a všechno se srovná.“

„Je to k nevydržení. Bylo by mi líp, kdybyste mě sebrali.“

„To není špatný nápad,“ usmál se policista. „Možná by to spád věcí skutečně urychlilo.“

„Jasně, vymlaťte to z blbečka. Nejsem žádný drsnák, já se znám ke všemu.“

„Ale kuš,“ zašklebil se kapitán Hanuš, „tak jsem to přece nemyslel. Máte nějaké známé, u kterých byste mohl pár dní bydlet? Jestli ne, tak vám zajistíme hotel.“

Začínal jsem mít dojem, že zešleli docista všichni, jenže pak se to postupně vyjasnilo. Zkrátka, přestal jsem bejt podezřelý číslo jedna a kapitán měl dojem, že můj zadržení by třeba skutečného vraha uklidnilo a vyhecovalo k nějaký akci. Souhlasil jsem, horší pověst jsem v naší pitomý vesnici už mít stejně nemohl.

Zabásli mě ve středu odpoledne, když byla náves plná, z města dorazil pravidelný autobus a babky čekaly v hloučku před konzumem na pojezdnu masnu. Chtěl jsem si koupit kousek kabanosu, jenže k tomu už nedošlo. Policejní auták přijel sice bez sirény, ovšem s blikajícím modrým majákem na střeše. Prudce zabrzdil, ze dveří vyskočili dva chlápci a hned po mně. Zajímalo je, jestli já jsem já, a když jsem to připustil, zacvakli mi zápěstí do pout a nacpali mě do auta.

„Rozejděte se, občané, tohle není žádný divadýlko.“

Bylo. Sousedi měli huby otevřené údivem, stará Houdková kejvala hlavou na znamení, že to přece dávno říkala, starosta vypadal jako číšník, kterej je připravený splnit pánům policajtům každý přání. Napadlo mě, že tohle by se určitě Polcarovi líbilo.

V autě mě okamžitě sundali klepeta, a když jsem si trochu opožděně vzpomněl na králíky a slepice, slíbili, že nějak zaříděj, aby tu havěť zatím někdo živil. Takže mě vypukla dovolená. Nastěhoval jsem se k pražskému bratranci, chodil po veřstavách a divadlech jako nákej bláznivej turista, a taky po hospodách, kterejch je v hlavním městě sice dost, jenže jsou parádně drahý. Kdyby to pátrání mělo trvat delší dobu, asi bych přišel o poslední úspory. Naštěstí stačil tejden a bylo po všem.

Mladej Štajer, stejnej, kterej kdysi splácel pokerový dluhy budováním Polcarovy chalupy, kluk, co po vojně nastoupil do špeditérství jako řidič nákladáku, prostě František, co ještě nedávno lítal po vesnici v krátkejch kalhotkách a s odřenejma kolenama, se rozhodl, že už nebude kroutit volantem za pár stovek. Chtěl mít spoustu peněz, a hned.

Věděl, s jakým balíkem jeho šéf pojede a počítal s tím, že mu Polcar zastaví. Klobouk naražený do ksichtu měl proto, aby ho během chůze po krajnici nepoznal nikdo jinej. Měl totiž na tu dobu zajištěný náramně spolehlivý alibi, dva kamarádi mu ochotně potvrdili, že s nima byl ve městě v biliárklubu.

Potom, co mě na návsi sebrali, už nadrženej Franta nevydržel dál čekat a v autobazaru si vybral sportovní alfu-romeo bratru za osm set tisíc. Policistům nedokázal vysvětlit, kde sehnal tolik peněz a domovní prohlídka našla pod matrací jeho postele vražednou zbraň.

Konec představení. Policajskej auták mě odvezl zpátky domů a vysadil na návsi, skoro přesně na stejný místo, kde mi před tejdnem nasazovali pouta.

Kapitán Hanuš se se mnou rozloučil srdečným potřesením ruky a obřadně mi vrátil můj zahradnickej slamák.

Sousedi zírali. Starosta prohlásil, že mě moc rád vidí, Juříčka mě zval na panáka a stará Houdková mi až do domu přinesla talíř švestkovejch knedlíků.

Všechno bylo zase jako dřív. Ačkoliv ne ta docela. Polcar chyběl. Jeho kanadský fóry byly sice pěkně otravný, ale bez nich bylo v hospodě trochu smutno. Autodoprava dostala jinýho majitele, ten v tom však neuměl chodit, tak brzo zavřel krám a nákladáky prodal.

Život jde dál. I když jsem Polcara nikdy neměl rád, nedávno jsem v hospodě tvrdil, že kdyby se všechno dalo vrátit zpátky, klidně bych se zase pár tejdnu belhal o berlich s falešným gypsem. Juříčka nabídl prase a starosta zkažený narozeniny. Nikdo to od nás nechtěl. Škoda. Ten večer jsem svůj zahradnickej klobouk, kterej mi to všechno připomínal, spálil v kamnech.

Antonín JIROTKA
Ilustrační foto Václav ŠEBEK

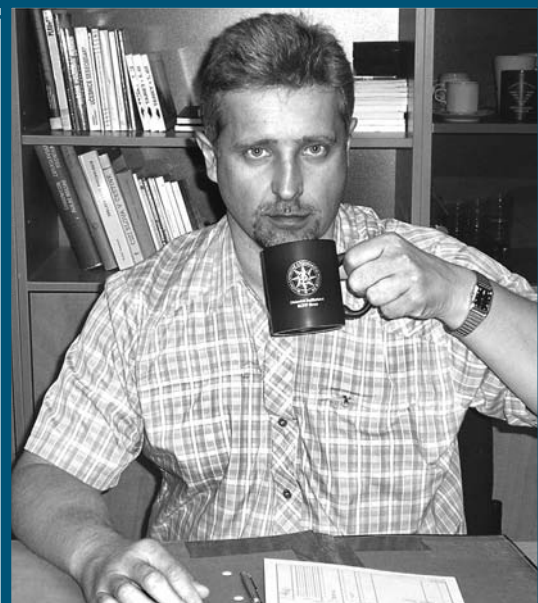
SCHENGENSKÉ ZÁVAZKY

Dne 18. července 2008 to bylo přesně 200 dní, kdy Česká republika plní tzv. schengenské závazky. Zeptali jsme se současného ředitele ObŘSCP Ústí nad Labem plukovníka Mgr. Jaroslava Zemana, co se změnilo v práci cizinecké policie po zrušení hraničních přechodů a jak vnímá tyto změny veřejnost?

„Především bych chtěl říci, že úvod letošního roku byl ve znamení stěhování, přemísťování, doplňování a vracení objektů. Do 31. března 2008 bylo nutné protokolárně předat zástupcům Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových celkem 10 hraničních přechodů s dislokací na území republiky. Další objekty byly předávány zástupcům smluvních států a příslušným P ČR OŘ dle dislokace. Pouze dvě budovy na hranicích zůstaly v užívání cizinecké policie po tomto termínu (Varnsdorf a Petrovice). Hranice slouží skutečně všem a nikdo nikoho neomezuje v pohybu. Žádné kolony vozidel v době státních svátků, žádná kontrola houbařů u demarkace, procházkové tempo na turistických stezkách. Veřejnost vnímá změny pozitivně. Z několika desítek referátů a oddělení cizinecké policie byly sloučením vytvořeny pouze 4 Inspektoráty cizinecké policie s dislokací v Ústí nad Labem, v Liberci, v Chomutově a v Rumburku. Citelně byl redukován personální stav a nové kolektivy vykazují věkový průměr cca 37 let. Ve funkcích jsou pouze policisté s vysokoškolským vzděláním a do výkonu služby byla zavedena moderní technika včetně internetu. Hlavní změna se však odehrála v myšlení policistů. Dříve přijížděl cizinec ke kontrolnímu filtru a policista ověřoval platnost a pravost cestovního dokladu přímo na hranici. Dnes speciální týmy cizinecké policie systematicky formou součinnostních nebo vlastních akcí aktivně vyhledávají potenciální hříšníky z řad cizinců a kontrolují především pobytový režim. Práce cizinecké policie je členitá a nekončí po uplynutí pracovní doby. Po každé akci následuje její vyhodnocení a závěry jsou předkládány s návrhy na další opatření. Do hloubky 25 km od státní hranice operuje „schengenbus“ vybavený vším, co policista potřebuje k profesionální kontrole dokladu. V noční době vyjíždí do terénu

„termovize“, která neviditelnými zvědavými paprsky kopíruje terén třeba někde v blízkosti velkého parkoviště, železničního nádraží, přehrady nebo u dálničního mostu. Na třech místech v kraji máme kynologické skupiny, které doplňují podle potřeby kontrolní týmy a násobí účinnost skupiny v problematice vyhledávání drog a výbušnin. Služební pes i nadále zůstává velkým pomocníkem cizinecké policie. Nejdražší a neúčinnější je však lidský potenciál. Škoda jen, že s odlivem zkušených policistů s nárokem na důchod odešlo v loňském roce i několik jazykově fundovaných mladších kolegů, kteří dali přednost práci u jiné policejní součásti.

Pololetí letošního roku ukázalo, že kolektivy ICP se ustálily a začínají produkovat kvalitu. Starostové příhraničních obcí nezapomněli na dlouholetou spolupráci a i nadále spolupracují s vedoucími ICP, kteří na oplátku vysílají hlídky ke kontrole rekreačních oblastí. Třeba i za podpory vrtulníku je možné nasměrovat cizineckou policii do neprostupných chráněných lokalit, aby byl prověřen signál o pohybu vozidla s mezinárodní registrační značkou. Veřejnost si dlouho pletla cizineckou policii s celníky a spojovala naši činnost s kontrolou zboží. Soudobá cizinecká policie musí respektovat schengenská hlediska a v rámci Evropy zaměnila hranice za aktivní prvky dynamické kontroly všude tam, kde je porušován zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Za

**Ředitel ObŘSCP Ústí nad Labem
plk. Mgr. Jaroslav Zeman**

první pololetí roku 2008 provedli policisté cizinecké policie ObŘSCP Ústí nad Labem 4 190 pobytových kontrol, z toho 102 v součinnosti s jinými útvary P ČR a orgány správy a samosprávy. Dále bylo realizováno 486 kontrol ubytovacích zařízení, 1 575 kontrol objektů pro výdělečnou činnost. Zjištěno bylo 2 311 přestupků dle zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, kde v blokovém řízení byly vybrány cca 2 miliony korun. V rámci readmisních dohod bylo v hodnoceném období řešeno celkem 391 cizinců. S odkazem na mezinárodní závazky bylo realizováno celkem 523 společných hlídek na obou stranách státních hranic. Že je cizinecká policie vidět i uvnitř resortu svědčí ocenění Ministra vnitra ČR MUDr. Mgr. Ivana Langera ze dne 3. 7. 2008, kdy tuto službu zařadil na třetí místo v soutěži „POLICISTA ROKU“, „Schengen nás ovlivnil, ale nezastavil“!

Poděkování patří všem, co se o to zasloužili.

Foto archiv P ČR

CIZINECKÁ POLICIE V ÚSTÍ NAD LABEM ÚTOČÍ

Nejsme národní fotbalové mužstvo, stavíme na mladých vzdělaných policistech, kteří své dovednosti využívají především

v útoku. I takové přirovnání lze použít při zjištění, že cizinecká policie v Ústí nad Labem vychovala v problematice služební kynologie řadu šampionů nejen v oblasti hlídkové služby, ale i ve specializaci vyhledávání drog. Mimořádnou pozornost si zcela jistě zaslouhuje šikovná fenka Ulka a její opálený navigátor pprap. Jan Patzel.

VÍTĚZNÉ PROJEKTY NÁRODNÍHO KOLA SOUTĚŽE O EVROPSKOU CENU PREVENCE KRIMINALITY ECPA 2008

Jednání výběrové komise pro ocenění ECPA proběhlo v odpoledních hodinách dne 15. července 2008. Úkolem komise bylo vyhodnotit předložené projekty na cenu ECPA, které splňovaly požadovaná kritéria. Celkem bylo posuzováno 13 projektů:

- 8 nominovaných krajů
- 5 nominovaných Krajskou správou P ČR
- Pořadí, v jakém byly projekty předloženy na odbor prevence kriminality (OPK) podle data odeslání:
- 1. „Senior – akademie“ (KÚ JM kraj, Brno)
- 2. „Chraň svůj majetek“ (P ČR JČ kraj, České Budějovice)
- 3. „Prevence kriminality – Večerníčky pro dospělá“ (P ČR JM kraj, Brno)
- 4. „Sanace rodin ve vybraných rodinách

- Plzeňského kraje“ (P ČR ZČ kraj)
- 5. „Společně proti kriminalitě v Ostravě“ (P ČR SM kraj, Ostrava)
- 6. „Stop kapsářům – bezpečí je věcí nás všech“ (KÚ Olomoucký kraj, Olomouc)
- 7. „NZDM Street areál“ (KÚ Pardubický kraj, Chrudim)
- 8. „Integrovaný bezpečnostní systém (IBS)“ (KÚ Zlínský kraj, Zlín)
- 9. „Městský kamerový systém hl. m. Prahy (MKS)“ (Magistrát hl. m. Prahy)
- 10. „Bezpečný prostor – balon“ (P ČR Středočeský kraj)
- 11. „Žena – bezpečí s novou tváří pro město“ (KÚ Moravskoslezský kraj)
- 12. „Mozaika“ (KÚ Ústecký kraj, Louny)
- 13. „Projekt Jana: prevence kriminality u žen a dívek ohrožených obchodová-

Doby, kdy služební pes hlídkoval pouze na státní hranici jsou minulostí a speciální výcvik doznal u této policejní složky výrazných změn. Důkazem kvality jsou především výsledky. Nenápadná drobná fena (vlkošedý vlčák) dělá pánickovi radost. V roce 2006 se probojovala jako zástupkyně cizinecké policie na Mistrovství světa psovodů ozbrojených složek, kde v konkurenci specialistů z 15 zemí obsadila krasavice Ulka v kategorii vyhledávání drog 12. místo. A to tam byli borci z USA i Austrálie. V loňském roce zcela jasně obsadila první místo v krajské soutěži policejních složek a v červnu letošního roku vyhrála první místo v republikových závoděch specialistů cizinecké policie v Novém městě pod Smrkem. Zájem o součinnost mají především speciální policejní složky (URNA, ÚOZ), kde je velkým pomocníkem při odhalování skrýší s drogami

v objektech i dopravních prostředcích. Největší úspěch slavil hrdý psovod pprap. Patzel se čtyřnohou pomocnicí v loňském roce, kdy fena šokovala přítomné policejní těžkooděnce nálezem balíku heroínu o váze 4,5 kg. Dnes je již zkušena dvojice postrachem všude tam, kde je zájem o hašiš, kokain, heroin, efedrin, pervitin. Jmenovaný policista slouží u cizinecké policie 18 let a plných 15 let věnuje služební kynologii. Pozor překupníci, něco visí ve vzduchu.

Vyhledávání drog bylo realizováno rovněž zkušebně v několika školách, a světe div se, – v kovové noze školní lavice byla nalezena „tráva“. Cizinecká policie v součinnosti s dalšími specialisty začíná útočit. Pamatuje si! Nejlepší drogový pes je v Ústí nad Labem a umí toho skutečně dost.

Zpracoval Miroslav VLACH

ním s lidmi a prostitutací“ (KÚ Plzeňský kraj)

Výběrová komise byla složená z devíti hodnotitelů, z nichž 7 bylo zástupců z řad Policie ČR, Městské policie, Ministerstva obrany, soukromých bezpečnostních agentur a 2 byli zástupci z OPK MV.

Všichni členové výběrové komise byli seznámeni s předkládanými projekty s předstihem, každý z nich písemně „oznámkoval“ jednotlivé projekty. Konečné pořadí bylo určeno na základě ústní diskuse členů komise a následného hlasování.

Vítězný národní projekt, který bude zaslán pořadatelům Evropské ceny prevence kriminality do Francie, je projekt č. 8 „Integrovaný bezpečnostní systém“, realizovaný Městskou policií Zlín.

Cílem bylo vytvořit technickou a organizační vazbu mezi systémy technické podpory ochrany bezpečnosti a veřejného pořádku P ČR, Městské policie Zlín a ostatních složek IZS ve městě. IBS ve Zlíně je účinnou reakcí na stávající bezpečnostní situaci a působí na zvýšení objasňovacího násilné a majetkové trestné činnosti, zlepšení veřejného pořádku a čistoty veřejného prostranství, redukuje případy rušení nočního klidu i vandalských útoků. IBS spolu s ostatními opatřeními působí preventivně i represivně zároveň. Obzvláště bylo vysoce hodnoceno precizní zpracování projektu a jeho výrazné zaměření na prevenci.

Druhý v pořadí se umístil projekt č. 5. „Společně proti kriminalitě v Ostravě“, jehož realizátorem je P ČR Správa Severomoravského kraje. Projekt je zaměřen na řešení problematiky páčání „bagatelní“ trestné činnosti, tj. dlých prvků prevence (kapesní krádeže, krádeže věcí z nákupních vozíků či věcí ponechaných v zaparkovaných vozidlech) a současně řeší problematiku nedostatečné spoluodpovědnosti dotčených subjektů, které mohou trestnou činnost vlastními silami pomáhat snižovat. Komise při hodnocení projektu vzala v úvahu intenzivní spolupráci s obchodními řetězci, obchodními a nákupními centry a Dopravním podnikem Ostrava, a. s.

Třetí v pořadí skončil projekt č. 9. „Městský kamerový systém hl. m. Prahy“, jehož realizátorem je Magistrát hlavního města. Kamerový systém je vytvořen pro zvýšení bezpečnosti občanů a návštěvníků Prahy. Obraz z několika kamer je navíc zpřístupněn na webových stránkách Prahy, což umožňuje sledovat uživatelům internetu aktuální situaci v pražské dopravě, zejména v dopravě na exponovaných místech. Na projektu komise pozitivně ohodnotila především statistiky výskytu pouliční trestné činnosti monitorované kamerovým systémem, která se mezi lety 2003–2007, ze kdy jsou data evidována, snížila. Na škodu projektu byl několikanásobně překročen rozsah formuláře a primární orientace projektu na represivní význam kamerového systému, což nekoresponduje se zadáním.

Odbor prevence kriminality MV
ředitelka Mgr. Jitka GJURIČOVÁ

film

Love Story Bathory

Takový byl pracovní název filmového příběhu o čachtické paní, který po léta připravoval, psal, natáčel a posléze dokončoval režisér Juraj Jakubisko – tak dlouho, že už prý jedna z českých sázkových kanceláří hodlala vypsát kurzovou sázku na to, zda bude snímek dokončen, či nikoli. Tak nebo onak, dobrá věc se podařila, film je na světě, promítá se – a jeho klady bohatě převyšují negativa. Zřejmě jde o nejdražší hraný snímek, který vznikl na troskách někdejší československé kinematografie: přišel na tři sta milionů korun, což je z hlediska Hollywoodu pakatel, ale z hlediska chudé Evropy balík. O peníze sice jde vždycky až v první řadě, v případě filmu Bathory se však navzdory finančním nákladům jedná především o umění. Jakubisko nezradil svou celoživotní poetiku a natočil sice krutý velofilm, neztratil však dobrý vkus osobitého kumštýře a velkou básnickou obraznost. Ano, k filmu Bathory ušel dalekou pout', od Kristových let, Zběhů a poutníků, Ptáčků, sirot a bláznů... Ale pořád je to on, jež tolik zakazovali a jenž přesto říkal svoji pravdu, kdykoli to jen trochu šlo.

Říká ji i ve filmu Bathory: můžeme s ní nesouhlasit, ale to je zhruba vše, co proti ní můžeme dělat.

Juraj Jakubisko prostudoval historii čachtické paní a shledav, že skoro žádná neexistuje, příběh si z větší části vymyslel. Vložil v něj množství věčně platných myšlenek a nejednu paralelu se současností – aniž by trapně aktualizoval. Obsadil řadu skvělých herců a jen z některých nepodstat-

ných úloh nedostal vše, co zřejmě zamýšlel. Natočil barokní podívanou o lásce a zločinu, o nenávisti a touze, o lidech, kteří jsou pro zisk a mocenské ambice schopni lhát, podvádět i vraždit...

Nic nového pod sluncem a nic, co by mohlo pominout, dnes ani zítra. Vynikající výkon odvedl Karel Roden, v jehož stínu jako by chvílemi mizela i skvělá Angličanka Anna Frialová. Zajiskřili i proti

svému typu obsazení Bolek Polívka a Jiří Mádl – a také Deana Horváthová v malé, ale podstatné roli zase jednou dokázala, že není jen neústupná producentka, ale taky skvělá herečka. Škoda, že častěji musí shánět manželovi peníze na filmy než hrát...

Vyprosit milost pro čachtickou paní se ani Jakubiskovi nepodařilo. V mínění lidu zůstane vražednicí, i když – kdo ví, jak to bylo doopravdy. Ale česká a slovenská filmotéka si mohou připsat do katalogu hraných děl jednu významnou položku. Jmenuje se Bathory... (jjv)

kniha

TROCHU MYLNÁ HISTORIE

Shakespeare už přežil leccos, navzdory tomu, že je už víc než čtyři staletí po smrti – a lze tedy věřit, že jeho renomé nezhyne ani po letošních pražských Letních shakespearovských slavnostech. Přesně řečeno, po premiérovém uvedení Komédie omylů, jejíž osobité pojetí pohne žlučí divadelních pamětníků – a že by nějak extra nadchlo publikum mladé a nekonformní, dovoluji si pochybovat.

Nehraje se na Hradě, nýbrž v podhradí, na malostranském nádvoří Hudební fakulty AMU, v komornějším prostředí, jež má neopakovatelné kouzlo. Proč považoval režisér Ivan Rajmont za potřebné přesadit děj do žhavé současnosti a obléci herce zčásti do civilu, zčásti do orientálně zdobné módy občanů efeských, bůh suď. Snad jde o paralelu dvou rozdílných světů, jež se nám zabydly na jediné planetě? Pak jde o nápad, jenž není moc důsledně dotažen. A to už vůbec nemluvíme o hercích, kteří se na inscenaci sešli a vytvářejí dojem, že jde o prázdninovou partu nadšenců, zbudnovanou pod heslem KMC: tedy Kdo Má Čas... Režisér vsadil na situační humor, jenž text nabízí, a posunul děj snivé komedie k frašce, přičemž poezie velkého básníka se převážně vytratila. Navíc se pokusil aktualizovat nejen kostýmy, ale přesadil do dnešní reality i děj sám, takže hrdinové se namísto v zajetí kouzelníků ocitají v tenatech drogové mafie, pornoprůmyslu a politických spiknutí. Zkrátka – zločin kolem nás...

David Suchařípa ztělesňuje efeského vévodu coby poněkud dekadentního diktátora, Martin Hoffmann jako zlatník Angelo sklízí ohlas diváků zejména tam, kde pozapomene mezi dobrého vkusu. Lucie Trmíková se evidentně v komediální, neřku-li burleskní, poloze inscenace necítí být dvakrát doma, a tak se snaží usilovně s ostatními držet krok, až to zavání křečí. Kateřina Holánová obstála tak – coby poněkud prudérní Luciana – výrazně lépe, solidně si s oběma Antifony poradil Martin Pechlát, obdobně jako Filip Rajmont s oběma Dromii. Jejich setkání na scéně se tak stává komediálním vrcholem představení.

Za zmínku nepochybně stojí fakt, že díky letní Komedii omylů má pražský divák vzácnou šanci shlédnout i pantomimickou kreaci posledního velikána žánru, v němž kdysi české divadlo udávalo tón divadelnímu světu: klauna Borise Hybnera.

První představení Komédie omylů budily dojem, že se málo zkoušelo a inscenace je spíchnuta horkou jehlou. Což se u letních produkcí, jež chtějí hlavně pobavit, stává a stát může. Lze tedy jen doufat, že se Komédie omylů postupně usadí a nabude plně profesionálního rázu. Zda přežije letní sezónu a s jarem se na scénu zase vrátí, lze asi úspěšně pochybovat. (čk)

kniha

PÍLE, KTERÁ POTĚŠÍ

Ke kladným vlastnostem emeritního kriminalisty a úspěšného detektivkáře Ladislava Berana patří i píle. Ledva jsme si s potěšením počítli v třetím svazku jeho píseckých četnických historek, už je tu s další zdařilou povídkovou knihou: Velkým pitavalem z malého města.

Tentokrát je ovšem časovou osou jeho vyprávění když ne žhavá současnost, pak tedy minulost velice nedávná. A dnešní jsou i Beranovi hrdinové, kriminalisté Čtveráková, Studnička a Mach, kteří vyprávěním procházejí a dělají z něj víc či méně souvislý seriál příběhů. Nejsou v příbězích jedinými policisty, ale těmi hlavními: když vyprávění zavelí, pak autor přivádí do hry další figury. Některé se vracejí, jiné mají jen jednu epizodu. Všichni však rozhodně nezaprou, že – poslušni dávného Švejkova přání – jsou přímo odněkud. V tomto případě povětšinou opět z města na střibropěnné Otavě, tedy z Přísku. Ladislav Beran zásadně píše o věcech, které důvěrně zná, a Písek byl a je jeho milovaným domovem. Což je z jeho povídek patrné velice jasně.

Případy, které píseční kriminalisté řeší, jsou přesně takové, jaké dnes a denně přináší život: větší i menší, povětšinou smutné, neřku-li tragické – ale nechybí ani vzácné kořeny humoru, pro něž má autor odjakživa osobní slabost. A také se tu takřka na každé stránce prokazuje jeho nepřehlédnutelná schopnost empatie, vcítění do myšlení i duší hrdinů kladných – ale nastojte, i záporných. Ano, Ladislav Beran dokáže i v nitru zločinců hledat a nacházet lidské jádro, či aspoň jádérko.

I proto se jeho povídky z píseckého pitavalu čtou tak lehce a příjemně, a proto možná teprve až na samém konci třinácté z nich vnímavému čtenáři dojde, kterak nenásilně a vlídně nakukují pod sukně naší současnosti. Že vlastně jakoby mimochodem vypravují o spoustě vážných a obecných věcí...

A s potěšením se čtenář vzápětí ujistí, že na titulní straně svazku Velkého pitavalu z malého města je opravdu i jednička s tečkou, tedy číslovka řadová, a že tedy může nepochybně očekávat i dvojku. Nakladatelství J&M tak svým věrným čtenářům zřejmě chystá hezký dárek k vánocům: pochopitelně, jestli ovšem autor stihne uzávěrku... (jjv)

Návštěvníky přivítal ředitel SHMP plk. JUDr. Petr Želásko a vedoucí OPŽP duchovní otec akce plk. Mgr. Ladislav Bříza

V horkých letních dnech proběhl u příležitosti výročí „Dne policie“ na sportovním stadionu v pražských Strašnicích „I. Den s policií České republiky“ pořádaný Správou hlavního města Prahy. Navázalo se tak na tradici pořádání policejních „Dětských dnů“. Ukázky výstroje a policejní techniky byly pro tentokrát rozšířeny i o demonstraci techniky ostatních složek integrovaného záchranného systému. K vidění byla mimo jiné vozidla Hasičského záchranného sboru Armády České republiky, Městské policie či Záchrané služby hlavního města Prahy.

Program byl vskutku bohatý a chutný, tedy v případě, že návštěvník zavítal k některému ze stánků s občerstvením. „I. Den s policií“ zahájily mladé mažoretky Pěvy Filipové. Pro nejmladší pak byla připravena řada atrakcí a soutěží, které lákaly zajímavými cenami. Děti si mohly vyzkoušet jízdu po malém dopravním hřišti, sklouznout se z obří nafukovací skluzavky nebo si zahrát fotbal v gumové aréně. Jejich starší sourozenci, rodiče a další návštěvníci zase ocenili ukázky výcviku a samotných zámků předváděných jednotlivými složkami policie.

Speciální pořádková jednotka (SPJ) předvedla ukázkou výcviku bojových sportů Aikido a Musado a zákrok proti demonstrantům. Návštěvníci si mohli prohlédnout a vyzkoušet speciální výstroj používanou touto jednotkou nebo si vyzkoušet, jaké je to sedět v obřím transportéru. Zákrok proti nebezpečnému pachateli, připomínající scénu z hollywoodského akčního filmu, pro změnu provedli policisté zásahové jednotky. Oddělení jízdní policie mělo připravené, kromě zajímavých informačních panelů, ukázkou toho, jak to vypadá, když se jim do cesty postaví agresivní fanoušci, nebo když se koně rozhodnou si odpočinout od služebních povinností u fotbalu. Pravda, s trochu větším míčem, než je obvyklé. Své umění předvedli rovněž psodvi se svými zvířecími pomocníky, kteří neomylně pátrali, nacházeli a zadržovali.

Do policejní doby dávno minulé nás zase přenesla ukázkou činnosti četnictva a s tím spojených vyšetřovacích postupů.

Celým dnem návštěvníky provázel televizní moderátor Pavel Poulíček, který své novinářské řemeslo nezapřel a při každé ukázce její protagonisty důkladně a s úsměvem sobě vlastním vyzpovídal. Dobrou náladu zpříjemňoval orchestr Josefa Hlavsy.

Závěr programu okořenila hned dvě překvapení. Své největší hity zazpíval hitmaker Michal David, který vystoupení spojil s improvizovanou autogramiádou. A onou pověstnou třetinkou na dortu se stal přílet policejního vrtulníku, který se po působivém

Připravena byla i řada atrakcí pro děti

průletu snesl doprostřed fotbalové plochy. Šance prohlédnout si ho zblízka využilo mnoho přítomných.

Myslím si, že se „I. Den s Policií České republiky“ skutečně vydařil a byl tak položen základní kámen atraktivní prezentace práce Policie ČR a ostatních složek záchranného systému. Poděkování patří všem partnerům, kteří akci hmotně a finančně podpořili, dále všem policistům, především z odboru pořádkové a železniční policie, členům IPA a pracovníkům Správy hlavního města Prahy, kteří se na přípravě a průběhu Dne podíleli. Nemalý dík patří samozřejmě i návštěvníkům, kterých přišlo opravdu velké množství a byla tak vytvořena příjemná atmosféra.

mjr. Mgr. Gabriela MICHALCOVÁ
Foto Michal SKOUMAL

Mnozí si vyzkoušeli speciální výstroj nošenou policisty SPJ

DEN s Policií ČR

V obležení zájemců byl i policejní vrtulník

	kopie	hovořit	povzdech		sopečná propast	umělý člověk	bůžek lásky	noční podnik	chemická značka india		Druhá tajenka	vylo-meniny	určená	vyjadřovat bolest
číslovka				mořští koryši						sevržení chrupu				
smůla				mužské jméno						minerálky				
				První tajenka						obchodník				
autozn. Islandu			anexe						Havajec					
			nefoukat						hromadné výstřely					
vrcholný politik								zbořenina háky						
	tér						čisticí prostředek							
	dámský klobouček						rytmické tance							
zboží						suterenní místnosti okovy							poslání	operace
bodavý hmyz					hřívnaté zvíře							místní úřad		
					přežvýkavec							vojenská jednotka		
film s Vlastou Burianem										kouzlo				
										psí ocas				
chemická značka astatu			dřevěné chatky						obilnina					
			starořecký bajkař						místo v sestavě					
	sloučení-ny odvozené od kyselin	těžební normy						šperk						
		biblická postava						hmota						
česká řeka							pekařský polotovár						sklapovací cylindr	pytle
							asijská velmoc							
lesní školka						frekventovaný cestovní doklady						značka kilovoltu		
												gymnazista		
sličné					část stroje stolní margarín					sport. plachetnice				
										anglicky „náladá“				
římsky 49			umíráček						druh opice					
			probírat						honit					
	tečka v telegramu	vytyčená cesta poloopice						krátké kalhoty						
								ženské jméno						
dřeviny						zn. zubní pasty							druh pštrosa	tmel
						zdrhovadlo								
proces ve vysoké peci					záloha									
					slovenská pádová otázka									
ne takto					průzračná					okraje obrazů				
části chodidel					hlava kláštera					severské mužské jméno				

V tajenkách naleznete dva z řady detektivních románů anglické spisovatelky Ellis Petersové, ve kterých jako detektiv vystupuje mnich bratr Cafael.

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 30. září 2008

Řešení z č. 7/2008: 1. VRAŽDA V TEMNOTĚ 2. SMRT ZA LETNÍ NOCI
3. VYMĚNĚNÁ TVÁŘ

Ze správných odpovědí jsme vylosovali: Daniela Machová, Jaroměř;

Vladislav Černohous, Liberec; Václav Bouček, Česká Lípa.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Policista
9/2008
Křížovka
soutěžní kupon

Když přišel Antonín Pech do kanceláře stavební firmy Vlášek a synové, mohli si všichni paty ubíhat, jak se kolem něho točili. Pech přišel jako zákazník a chtěl na klíč postavit velkou moderní chatu s garáží, koupelnou... Jednalo se spíše o vilu, ale Pech to nazýval chatou, tak s ním všichni, včetně šéfa a majitele firmy, Karla Vláška, souhlasili.

Projekt urychleně, podle přání zákazníka, vypracoval inženýr Berný, absolvent vysoké školy s ještě mokrým diplomem a protože, podle názoru majitele firmy, nejlépe znal projekt, tak dostal také na starost kontrolní a revizní činnost v rámci průběhu stavby.

Samotný zákazník nenechával nic náhodě a na zodpovědnost stavbařů se nijak zvlášť nespolehal a nejméně dvakrát do týdne zajel na stavbu. V doprovodu vysloužilého zedníka penzisty kontroloval každou položenou cihlu. Výtkami nešetřil a zvláštěním, dalo by se říci až arogantním, způsobem dával najevo, že on je pán, protože platí, a tudíž si může poroučet. Což o to, to je stará pravda, kdo platí ten poroučí a pořád by mělo platit náš zákazník náš pán, ale vždy jde o formu projevu. Ta slušná a tolerantní Pechovi chyběla, a tak inženýr Berný dostával sodu, až se z něho kouřilo. Poučen majitelem firmy Vláškem se snažil Pechovi vyhovět. Překresloval, přijímal kompromisy, dělal úpravy... Pechovi nedokázal odporovat a stejně tak to neudělal Vlášek, i když smlouva o provedení díla a Pechovy výmysly k takovému jednání přímo vybízely. Všechno se dělalo horečně, ve chvatu a s křikem, zjištěné závady se odstraňovaly, ale...

Bylo to již téměř před hrubým dokončením stavby, když několikadenní vytrvalý déšť podmácel část obvodového základu budovaného ve stráni a došlo ke katastrofě. Vyjádřeno slovy zednického učně – pane mistr, ono se to hlo...

Pech, nepřičetný vztekem, řval na inženýra Berného, že to zvorál, protože nenavrhoval základy dobře, když nepočítal se spodní vodou a v průběhu zuřivého běsnění neustále vykřikoval, že za takovou práci platit nebude, že odstupuje od smlouvy a ať mu okamžitě vrátí peníze.

V PLNÉM ROZSAHU

Když se majitel firmy Vlášek seznámil s rozsahem vzniklé škody, zbrunátněl ve tváři a obořil se na rozklepaného inženýra Berného.

„Dal jsem vám příležitost pracovat u dobré firmy, věřil jsem tomu, že jste se ve škole něco naučil, že to zvládnete, ale vy jste to zbabral v celé šíři. Špatně vyprojektoval, špatně vedl stavbu a nakonec způsobil panu Pechovi škodu, kterou mu uhradíte. V plném rozsahu.“

Zoufalý Berný nevěděl co má dělat, ale nakonec dal na radu, zašel za advokátem a položil mu otázku.

Josef KRATOCHVÍL

OTÁZKA:

Jsem v zaměstnaneckém poměru a způsobil jsem při práci škodu. Musím ji:

1. zákazníkovi zaplatit celou já
2. zaplatím zákazníkovi jenom část a zbytek firma
3. zákazníkovi za škodu nezodpovídám

Ilustrace K. POKORNÁ

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 30. září 2008

Řešení z č. 7/2008 zní:

Jakékoliv podmínky připojené k závěti nemají právní následky a v této části je závět' neplatná.

(viz. z. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, § 478). Notář závět' odporující platnému právu nemůže sepsat.

Správná je odpověď č. 2.

Ze správných odpovědí jsme vylosovali: Marie Mašková, Sokolov; Vlasta Kohútová, Tachov; Alena Minaříková, Brno.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

„PODÍVEJTE, PANE STÁTNÍ ZÁSTUPČE, MY DVA SE PŘECE DOHODNEME. PRO SEBE NAVRHUJI TREST V HORNÍ HRANICI VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH PRACÍ.“

Ivan SVOBODA

deset minut s

POLICISTA §

Kupon č. 9/2008

„My nikomu nic nepovíme! Přísahám!“

„Tak už buď zticha! Přece jsem ti slíbil, že se vám nic nestane,“ řekl našťavaně muž po Šárčině boku. Čtvrthodinka zoufalého přemlouvání – nebo spíš boje o přežití – skončila. Šárka doufala, že se jí podařilo něco v psychice muže, se kterým se teď vraceli lesem k autu, změnit. Svírala mu dlaň jako nějakému milenci. Jenomže on pořád držel v druhé ruce pistoli. A kde je ten druhý? Najednou ho uviděla. Šel přímo k nim. Taky držel v ruce pistoli. Byl sám... SÁM! Šárka ztuhla hrůzou. Kde zůstala Lea? Snad ji nezabil? „Jdi před námi!“ nařídil ten druhý. Poslední, co Šárka vnímala, byl nevšimavý zpěv ptáků.

Pak třeskl výstřel. Po chvíli další.
Zvláštní... Ještě pořád zpívali ptáci.

JAKO PLAMEN SVÍČKY

Jsme v lesíku Bažantnice nedaleko Neratovic. Příjemné místo k procházce...

Taky tu ale umírali mladí lidé. Další mladí lidé zde později za asistence policejní videokamery popisovali své zločiny. S odstupem času dorazil na místo dokumentární štáb, vedený pplk. JUDr. Milanem Cikánem z Kriminalistického ústavu Praha. V roce 1992 tak vznikl více než hodinový snímek „Bez slitování“, popisující autentický případ trojnásobné vraždy, který pro středočeské detektivy začal v květnu 1991. Nebo už o rok dříve? Vše si v naší reportáži vysvětlíme...

Vedle instruktážního prvku – snímek totiž zachycoval sestřih ohledání místa činu, dále prověrky výpovědi, rekonstrukce s jednotlivými pachateli nebo jejich vzájemnou konfrontaci – zbylo dost prostoru na osobní výpovědi přátel dvou zavražděných stopařek Šárky a Ley, stejně jako zasvěcených postřehů kriminalistů. Švy vícevrstevnatého dokumentu spojovalo průvodní slovo moderátora někdejších pátracích relací FKÚ pplk. Miroslava Kučery.

Leitmotivem snímku byl nesporně stop, konkrétně varování před jeho možnými důsledky. Násilí či přímo vražda, spáchaná na stopařkách totiž bohužel patří k neodmyslitelným položkám policejních statistik.

Naposledy viděna...

V kriminalistické historii bychom samozřejmě našli řadu podobných tragických příběhů.

Rozvoj automobilové dopravy, včetně té nákladní, ale taky čím dál vyšší oblíbenost stopu mezi mládeží, byly podhoubím ke chmurné sérii zmizení a vražd dívek i mladých žen v rozmezí let 1984 až 1989.

Mnohé tváře se staly notorickým inventářem pátracích relací. To byly ještě Alena, Pavla a další dívky „pouze“ pohřešované... Časem se objevily snímky jejich tváří znovu. Někdy spolu s věcmi, zajištěnými na místě činu vraždy nebo nálezu už ztelleho těla.

O záhadné a v podstatě dodnes neobjasněné sérii vražd stopařek v průběhu 80. let minulého století na území severní a jižní Moravy by bylo možné napsat knihu. Svým způsobem už vlastně taková publikace existuje, slouží ovšem jen odborným účelům. Jako vyhodnocení taktických hledisek ji sepsali experti z řad vyšetřovatelů a operativců. Studie mimo jiné srovnává věk napadených žen, jejich stav, fyzickou podobu, vztah k autostopu, dobu činu – ve většině případů došlo k vraždě ve večerních nebo nočních hodinách. Posuzován byl rovněž aspekt roční doby a dnu, kdy k činu došlo, vzdálenost místa výskytu žen a místa nálezu jejich těl. Dále za jakých okolností nejspíš pachatel volí svůj první útok, zda se oběti bránily, zda pachatel něco ženám odcizil... Závěr studie? S největší pravděpodobností se nejedná o jediného pachatele.

Zavítejme nejprve na jih Moravy... **19letá studentka Alena byla naposledy spatřena 24. září v okolí Zdounek.** 10. října ji našli lidé při sklizni kukuřice na poli poblíž Hulína. Přesnou příčinu smrti už pitva neobjasnila, mimo pochybnost byla ovšem zlomenina spodní čelisti a sexuální motiv činu. **15. září 1989, asi dvacet kilometrů od Zdounek, našli v říčce Haná nahé tělo 26leté Eriky,** pohřešované dva dny. V Kunovicích navštívila kadeřníka, poblíž nádraží ČSD pry

nastupovala do nákladního vozidla. To ji viděli naposledy. Také v jejím případě zahájil pachatel před rdošením svůj útok ranou do hlavy.

V červenci 1992 měli kriminalisté dojem, že jsou k objasnění vražd o krok blíž. U Slušovic došlo k pokusu vraždy na dívce Petře. Tak jako v případě Aleny a Eriky vedl pachatel útok na hlavu, jako vražedný nástroj mu měl posloužit šroubovák a žulová kostka. Odtáhl Petru do kukuřičného pole, sadisticky s ní nakládal a vyhrožoval jí, že *ji oddělá jako tu první*. Za pokus vraždy byl na řadu let odsouzen 36letý deviant, už dříve trestaný sadista, který v minulosti pod pohrůžkou usmrcení nožem napadl a znásilnil ženu, kterou po činu přivázal ke stromu. Pro obžalobu za Aleninu, resp. Eričinu smrt však nakonec důkazy nestačily.

Nešlo o zahrádkářku

A co severní Morava? **Od 11. srpna 1984 pohřešovali rodiče 18letou Pavlu.** V kritický den cestovala ze Zábřehu, vlakem dojela do Hranic. Našli ji až za dva roky v lese u obce Kladeruby ve vsetínském okrese. Pro zbědovaný stav pozůstatků nedokázali soudní lékaři zjistit příčinu smrti.

11. června 1986 byla v katastru obce Příbor v okrese Nový Jičín nalezena mrtvola 32leté Marie, nezvěstné od posledního říjnového dne předchozího roku, kdy odešla ze zaměstnání. Poloha těla připomínala předchozí případ. V pitevním protokolu se mj. hovoří o opakovaném průstřelu hlavy. Stop znamenal pro Marii oblíbený způsob dopravy...

23letá Šárka cestovala poslední den

Některé snímky z fotodokumentace vyvolávají mrazení v zádech

svého života, tedy 17. března 1989, za svým snoubencem do Rožnova pod Radhoštěm. Nedošla však a druhý den ráno bylo její tělo nalezeno u mostu při odbočce na Střítež ve vsetínském okrese. Brutální pachatel jí zasadil více než třicet ran nožem, vedených i na obličej.

28letá Šárka přežila svou předchozí jmenovkyni o pouhé čtyři měsíce. 30. července odjela s neznámým společníkem z Petřvaldské restaurace. 16. srpna 1989 vyplavalo její tělo, obaleno igelitem, poblíž jezu na řece Opavě v Ostravě-Třebovicích, poblíž zahrádkářské kolonie. Vyplašený doktůrek z obvodu, přivoláný k hrůznému nález, si prohlédl oběť raději z povzdálí a konstatoval do protokolu *náhodnou smrt koupající se zahrádkářky...*

Jenomže oběť byla ubodána více než 60 ranami nožem! Na základě svědectví hostů z restaurace se podařilo sestavit popis pravděpodobného pachatele i jeho osobního vozu. Jako by se poprvé usmálo na kriminalisty štěstí...

Poněkud utajená popelnice

„Žádné štěstí!“ odporoval mi s odstupem času vedoucí týmu operativců, pátrajících po Šárčině vrahovi. „Všechny síly jsme vrhli na identifikaci onoho společníka z restaurace a následně řidiče auta. Prověřili jsme asi 2500 aut, mnohokrát opakovali výzvu s jeho popisem. Marně.

K dovršení všeho, s odstupem dvou let, jsme se dozvěděli, že jistý svědek nalezl

krátce po vraždě v jisté popelnici balíček, ve kterém byly mj. Šárčiny doklady a další drobnosti. Muž se ale bál svůj nález oznámit... Místo, kde stála popelnice, je při zběžně projíždějícímu řidiči prakticky skryté, domníváme se proto, že člověk, zbavující se dokladů oběti, musel mít ke zdejší ostravské čtvrti nějaký vztah.“

Kriminalisté podezírali z autorství posledních tří vražd člověka, u něhož zjistili prsten jedné z obětí, který měla poslední den svého života prokazatelně na ruce. Byly i další poznatky vůči dnes už bezmála 60letému muži ze Vsetínska, několikrát trestanému za majetkové a násilné trestné delikty. Důkazní materiál k vraždám stopařek nebyl nakonec dostatečný, nicméně kvůli dalším kriminálním deliktům dotyčný pán cestoval opět do vězení – a to na slušnou řádku let.

Se šéfem týmu operativců jsme hovořili i na téma nepoučitelnosti stopařek. Vyprávěl mi dvě zajímavé historky: „Nedávno jsem zastavil dívce, studentce právnické fakulty. Stála na místě, které považuji za obzvlášť nebezpečné. Mávala na mě, ale když jsem přibrzdil, její zářivý úsměv rázem vyhasl. Poznala naše auto. Byla to totiž moje dcera...

Taky jsme měli případ, kdy řidičem ohrožovaná dívka vyskočila za jízdy z auta. Dovedete si asi představit, jak byla odřená! Hovořila o svém zážitku jako o něčem, co se už nesmí opakovat. Uplynul velice krátký čas a setkali jsme se na silnici – kde dotyčná dáma stopovala. *Jé, to jste vy, povídá mi. Vás bych tu teda nečekala.* Odvětil jsem jí, že naše pocity jsou zcela totožné.“

Kluci, neblbněte!

Vraťme se do lesíku Bažantnice. Chceme-li ovšem rozklíčovat jeho tajemství, je nutno seznámit se s další vraždou.

Vekslák Vitáček chtěl v roce 1990 – na prahu nové podnikatelské doby – rozšířit sféry svých aktivit. Proč nekoupit nákladák a nepůjčovat ho za peníze? Vitáčkovo bohatství, samozřejmě jen relativní, leželo v hlavě trojici kumpánů.

Plán akce vznikl během několika dní. Navečer 7. listopadu 1990 se rozjeli Kahoun, Černý a Malík k domu čp. 686 ve Švermově ulici ve Slaném. Bydlel tu Vitáček, ale také Malíkovi rodiče, takže pro jejich syna nebylo problémem odemknout a pustit kamarády dovnitř. Sám pospíchal o patro výš, k bytu svých rodičů. Na schodech ještě zaslechl, jak se kluci s Vitáčkem pozdravili.

Malík popil s rodiči černou kávu. I tohle posezení bylo v plánu – počítat s eventualitou, ke které skutečně došlo. To když ze zdola zazněl křik a hluk krátké rvačky.

„Slyšíte? U Vitáčka je zase nějaká mela,“ řekla matka. „Měl by ses tam jít podívat.“

Výzva byla určená manželovi. Ale zasáhl syn.

„Radši se nebudeme do ničeho míchat. Víte, jaká tam chodí sebranka.“

Dole už bylo ostatně ticho. Hrobové ticho.

Všechno se prý odehrálo velice rychle. Vitáček zrovna předváděl Černému ukázkou

z nějakého válečného filmu, když mu Kahoun hodil zezadu kolem krku provaz.

„Kluci, neblbněte!“

To byla údajně poslední slova oběti. Černý pomohl Kahounovi strhnout Vitáčka k zemi. Tam bylo dílo vraždy udušení uskrcením dokonáno.

„Měl takovou divnou barvu v obličejí. Bylo mi jasné, že je mrtvej. Tak jsem ten provaz ještě víc utáhnul, aby se už neprobudil,“ vysvětlí Černý později při rekonstrukci. Jak vidno, logika vrahů chodí po vlastních stezičkách...

Malík se rozloučil s rodiči a sestoupil o byt níž. Pohled na Vitáčkovu mrtvolu byl prý pro něho šokující: Dohodli se přece JEN na loupeži! S vraždou nepočítal! Černý s Kahounem mu ale rychle vysvětlili, že na nějaké útlacitnosti není čas.

„Nebo chceš snad ležet vedle něho?“ zeptal se suše Černý.

Byt už prohledávali ve třech. V kredenci našli pár stovek, zato peníze na nákladák nikde nebyly. Tři videorekordéry a několik desítek kazet představovaly mnohem menší úlovek, než se předpokládalo.

A co s mrtvolou?

„Vyneseme ho mezi sebou, s rukama kolem ramen... Jako když se opil a nemůže chodit,“ navrhnul Černý.

Na zbylé dva pány to ale byla příliš silná káva.

„Tak ho vyneseme ve skříni. Jako že stěhujeme nábytek,“ zněl další Černého návrh.

To znělo slibně. Vždyť kdo by tři příčinlivé chlápky podezíral z nejhoršího? Ale i tohle se Kahounovi s Malíkem zdálo příliš riskantní.

Černého studnice nápadů se ukázala být přímo nevyčerpatelnou: „Když jsem byl ještě kluk, polil jsem jednou rybičku kyselinou. A rybička zmizela!“

Rybička zmizela... Ale co člověk?

Malík měl doma karton kyseliny do autobaterií. Tak pro něj zajeli a zase se do Vitáčkova bytu vrátili. Černý s Kahounem flaštičky otevírali a Malík poléval tělo oběti, které přenesli do kumbálu, žráviny. A to vlastně bylo všechno. Mrtvý Vitáček ležel v kumbálu, lup byl přichystán k odvozu, stačilo jen zamknout a zmizet.

Zombie mezi námi?

Utíkaly týdny, utíkaly měsíce.

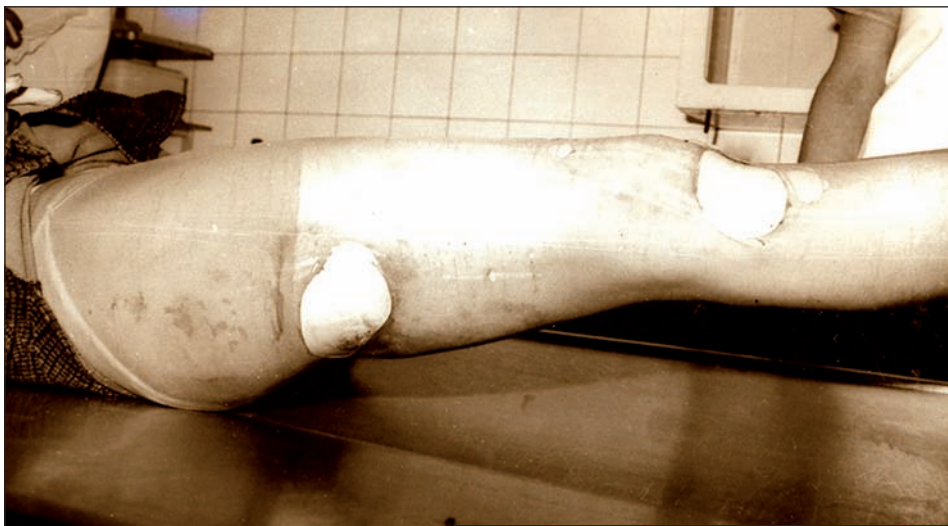
Psal se únor 1991 a po Petru Vitáčkovi se nikdo nesháněl. Mezi známými se říkalo, že nejspíš odcestoval do USA. Takle domněnka se Černému a spol. líbila. Naopak je upřímně vyděsila zpráva, že Vitáčka – a to zcela nedávno – zahlédli lidé na burze v Beřovicích!

Jak může být živý, když má být mrtvý???

Nezbývalo, než se znovu vydat do jeho bytu. A toho se mohl z trojice pachatelů ujmout jen jediný člověk! Později, už před kriminalisty, vyprávěl Černý svou příhodu uvolněně, s určitým nadhledem. Ale neskrýval, že se tenkrát bál, jestli se mu Vitáček nezjeví v podobě jakéhosi zombie:

„Napadlo mě, že jeho mrtvola třeba ožila. Že přes den chodí mezi lidma a v noci leží tam, co jsme ho nechali... Dveře do kumbálu jsem otevíral pomalu. Nebyl jsem si jistý, jestli na mě neskočí.“

Studený průduch pod nedoléhajícími

O tom, že stopařka s vrahem bojovala, svědčily i potrhané punčocháče

dvěma komory, a zřejmě i polití těla kyselinou způsobily, že Vitáčkova mrtvola nepodlehla běžnému rozkladu, ale že došlo k mumifikaci.

„Ležel přesně tak, jak jsem ho viděl naposledy. Už bych ho ale v obličejí nepoznal... Vlastně už žádnéj obličej neměl. Říkal jsem Malíkovi, ať se jde taky podívat, ale ten zaboha nechtěl. Bylo mi jasné, že kdybych ho i zmlátil, tak se na mrtvýho Vitáčka podívat nepůjde.“

Přízrak zombie byl tedy uspokojivě zažehnán. To, co z člověka zbylo, však Černému připomenulo jiný horor: „Žádný oči, žádnéj nos, jenom taková maska... Vypadal přesně jako ta příšera z Halloweenu!“

A zase utíkaly týdny a měsíce.

Dům číslo popisné 686 ve Švermově ulici byl už delší dobu určen k rekonstrukci. Všichni nájemníci se museli vystěhovat do náhradních bytů. Jenom o Vitáčkovi pořad nikdo nevěděl, přesně řečeno, nikdo se po něm moc nesháněl.

Jenomže 7. dubna 1991 – tedy přesně půl roku po vraždě – objevil novodobý zlatokop, šmejdící barákem a především bytem nezvěstného podnikatele, v kumbále mrtvolu! Že jde o zločin, bylo patrné na první pohled: Pevně utažená smyčka kolem krku, několikanásobně svázané ruce a nohy. Čas a především nějaká chemikálie změnily tvář k nepoznání.

Jde skutečně o Petra Vitáčka? Nebo o člověka, kterého Vitáček naopak zabil a uprchl před trestem do zahraničí? Kriminalisté ostatně nemohli vyloučit ani verzi, že někdo měl špatné informace. Že si někdo cizí popletl rekonstrukci s demolicí, a v slibné představě odstřelu a následných sutin odtáhl do nehlídaného domu čísi nepohodlnou mrtvolu...

Antropologické zkoumání včetně superprojekce, nakonec potvrdilo, že mrtvý byl skutečně kdysi Petrem Vitáčkem. Dobu vraždy odhadovali soudní lékaři na únor 1991, dost možná už na listopad 1990. Svým způsobem děsivý údaj: znamenalo to až půlroční náskok pro pachatele!

Vitáček ovšem nepředstavoval pro policisty neznámou osobu. Dobře věděli, jak si vydělával na živobytí. Proto bylo jednou ze stanovených vyšetřovacích verzí vyřizování účtů mezi veksláky. Navíc Vitáček už měl za sebou jeden *flastr* z roku 1985, za

rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví. Tu zlodějnu tenkrát provedli ve dvou: Vitáček kradl a jeho komplic – jakýsi Karel Malík – mu přitom dělal venku *zed!*

Šok během pitvy

Vitáčkova vražda nebyla jediným hlavolamem středočeských kriminalistů. Ve čtvrtek 16. května 1991 objevil kolem osmnácté hodiny náhodný chodec tělo mrtvé ženy. Ve 21.26 už v lesíku, v katastru obce Obříství v mělnickém okrese, pracovala výjezdová skupina středočeské policie. Reflektory ozařovaly smutný prostor, kde ležela listím a lesní hrabankou nedbale zaházená dlouhovlasá blondýnka ve věku kolem dvaceti let.

Na policejním videozáznamu je detailně vidět, jak profesor MUDr. Jiří Štefan z Ústavu soudního lékařství na pražských Vinohradech prohledává prsty v rukavicích částečně zakrvácenou hlavu oběti. „Zatím nemohu nahmatat žádnou ránu,“ brumlá nespokojeně. „Při nejlepší vůli nemohu nic najít...“ Otazníků skutečně nebylo málo: „Žena neměla žádnou kabelku, nenašli jsme žádné doklady, nic osobního,“ vzpomínal kapitán JUDr. Zdeněk Pelc z tehdejšího Úřadu vyšetřování pro Středočeský kraj.

Ohledání okolí, ztížené tmou, bylo tedy prozatím ukončeno, s výsledkem nevalným, nepovzbudivým. Naopak s řadou podivných otazníků: Mrtvá má šaty bez poskvrnky, také podrážky střevíků nasvědčují, že toho dívka v lese moc nenachodila... Nedaleko lesíku je silnice s hlavním tahem Praha-Mělník. Nebyla dívka už mrtvá a dovezená do Bažantnice autem?

„Uvažovali jsme také, jestli se nejedná o nešťastnou náhodu. Jestli se parta mladých lidí nevracela odkudsi z taneční zábavy. V lese pak mohlo dojít ke strčení, ze žertu, ale s tragickým následkem! Když vtipálek a jeho kamarádi uviděli, co se stalo, začali zmatkovat... V téhle verzi mě utvrzoval výron krve z dívčina pravého ucha, signalizující zlomeninu lební spodiny,“ komentuje Pelc.

Druhý den se konala soudní pitva. Příčinou blondýnčiny smrti byly dva vstřely

Všechna zranění oběti musí znalec – soudní lékař – zadokumentovat

novláška. Kahoun se tázavě podíval na Černého.

Ten řekl: „Jestli mávnou, tak zastav.“

Bohužel, černovláška osudný pohyb rukou skutečně udělala!

Cesta směrem na Mělník probíhala zprvu normálně. Pak si oba muži znovu vyměnili pohled. Černý zpod sedadla vytáhl pistoli a namířil ji na obě dívky. Kahoun odbočil na polní cestu, vedoucí k lesíku Bažantnice.

„Mysleli jsme, že si jim řekneme o nějaký peníze,“ opsal Černý později eufemisticky ozbrojené přepadení. Jak se ale brzy ukázalo, černovláška u sebe měla stovku, blondýnka pár drobných. Došlo i na prstýnky a na řetízky. A co dál? A co teď? Atmosféra zhoustla oboustrannou nervozitou. Taky Kahoun už držel v ruce pistoli.

Dívky úpěnlivě slibovaly, že budou mlčet. Ale strach násilníků byl stále větší. Měli už na svém kontě zavražděného Vitáčka, udání dívek by na ně mohlo obrátit nežádoucí pozornost policie... Co je lidský život proti strachu toho, kdo mívá pistoli? Vždyť zabít je tak snadné! Nic složitějšího než sfouknout plamen svíčky.

„Každý jsme šli s jednou holkou na druhou stranu cesty. Nařídil jsem té blondýnce, kudy má jít,“ vypověděl Černý. „Pak jsem ji střelil dozadu do hlavy. Pak ještě jednou. Potom jsem hledal Vencu. Když mě ta druhá viděla přicházet samotného, úplně ztvrdla.“

„Jarda jí nařídil, aby šla před náma,“ poplakával Kahoun. „Sotva udělala pár kroků, tak skočil a zblízka ji střelil do hlavy. Já mu povídám: Ty vole, cos to udělal! Tohle za tu stovku vůbec nestálo!“

Poslední obraz

Opakované výsledky k Vitáčkově smrti Malík neustál. Dělal chyby, kriminalisté mu vyvraceli jednu verzi za druhou. Nakonec se přiznal. Podílel se prý na Vitáčkově přepadení jen ze strachu z Černého a Kahouna. Jsou to nebezpeční zabijáci, vždyť už mají za sebou i dvojnásobnou vraždu stopařek!

Konečné slovo měl v roce 1992 soud. Černý dostal 25 let, Kahoun „patnáctku“, Malík vyfasoval 12 roků kriminálu... Záběry z vyhlášení verdiktu byly součástí filmového dokumentu. Když jeho tvůrci točili poslední záběr, zvolili autentické místo za kobyliškou vozovnou. Tedy tam, kde Šárka s Leou, dívky k jejichž stylu života stop neomyslitelně patřil, mávly projíždějící Smrti.

Filmaři nepotřebovali „statisty“. Dívek, ve dvojici i samotných, bylo na kraji vozovky dost...

„Dál a dál postávají neúnavní stopaři u cest, mezi nimi i mladé ženy, tak podobné Šárce a Lee,“ komentuje do mikrofonu obraz na silnici Miroslav Kučera. „Mávají. Mávají... A kdo bude ten, kdo jim zastaví?“

Viktorín ŠULC
Foto archiv autora
a ilustrační Václav ŠEBEK

malorážkovým nábojem do vlasového porostu hlavy. V průběhu pitvy přišla šokující zpráva: Při širším ohledání místa činu, na opačné straně lesní cesty, objevili kriminalisté další mrtvou dívku! Tato oběť měla viditelný vstřel uprostřed čela, pitva prokázala ještě druhý, a to do týla.

Jestli na nás mávnou...

Přípravné řízení dalo dokonalý a objektivní přehled o průběhu činů, o brutální a bezcitné povaze jejich aktérů. O tom, jak se odehrála Vitáčkova vražda, víme už dost.

A co se vlastně stalo v neděli 12. května

1991? Černý s Kahounem naplánovali, že to pojedou omrknout na mělnickou výpadočku. Tenkrát ještě nestála dálnice D8 a poblíž zdišského motorestu vždy parkovalo hodně kamionů. Kdyby se podařilo v uličce mezi vysokými vozy nepozorovaně přepadnout nějakého tiráka... To nebyla slova do větru! Oba mladí muži měli už za sebou dvě úspěšná přepadení benzinových čerpadel. Jenomže kamionů bylo před motorestem jako naschvál málo...

Počkáme, až se setmí! Chvillemi bloumali okolím, vrátili se až k Praze a zase vyrazili k Mělníku. Kousek za kobyliškou vozovnou stály dvě stopařky. Blondýnka a čer-

Oddíl potápění Policejního sportovního klubu Cheb 96 ve spolupráci s okresním ředitelstvím policie zahajoval letošní léto Velkou cenou UNITOP v potápěčském sportu.

Podvodní šampionát

Soutěžila tříčlenná družstva policistů a členů SKP/PSK. V chebském bazénu a v zatopeném lomu Polná se odehrávala klání v několika zajímavých disciplínách – silostroj, tlukostroj, potop se a neutop, hokej řečený podvodní či přímo u dna, lovení špuntů, vypouštění bombiček atd. Celkovým vítězem se stalo domácí „áčko“ PKS Cheb 96, mezi ženami byly první reprezentantky SKP Sokolov.

Oddíl, který vede duchovní otec potápěčské VC UNITOP Zdeněk Zelinger, zároveň začal letos s lekcemi „plnění snů“ zdravotně postiženým spoluobčanům – v deseti „výukových“ hodinách umožňoval, s pečlivým odborným dohledem, zájemcům z veřejnosti cestu do stavu beztlíže ve světě pod vodní hladinou...

/ki/

Reportážní foto Václav ŠEBEK
a Romana ZELINGEROVÁ (1)